

Težave v preskrbi z mazutom

Kurilno olje ali mazut, kakor ga tudi imenujemo, dobivajo v rafinerijah pri rafinaciji surove nafte kot odpadek. Zaradi visoke kalorične vrednosti in razmeroma nizke cene ga v zadnjih letih vse več uporablja industrija.

Vse do lani ni bilo čutiti pomanjkanja, ker so domače rafinerije krile domače potrebe. Morebitne motnje, ki so nastale v redni preskrbi, so bile v glavnem zaradi remontov v posameznih rafinerijah, ki pa smo jih lahko prebrodili z začasno preusmeritvijo na druge rafinerije. Tu je prišla do izraza slaba kvaliteta mazuta z ozirom na žveplo iz rafinerije na Reki, kar je vplivalo na naš kvalitetni program. Proti koncu lanskega leta je začelo primanjkovati mazuta, kar se je pozneje še stopnjevalo zaradi omejevanja proizvodnje v rafinerijah ter zaradi pomanjkanja rezervoarskega prostora za bencin, oziroma majhne prodaje bencina, enega od glavnih izdelkov rafinerije.

Tako je postal mazut deficitaren artikel, čeprav so ga

še pred leti prodajali z večjim dobičkom. Predvideno je, da bomo mazut uvažali in sicer letos 180.000 ton iz Sovjetske zveze, Romunije in Bolgarije. Ker je uvoz nekoliko zakasnil, rešujejo situacijo s surovo nafto, ki pa jo tudi uvažamo ter pri razdeljevanju vlada zelo strog režim. Prvo ladjo, ki bo pripeljala mazut iz Sovjetske zveze, pričakujejo te dni na

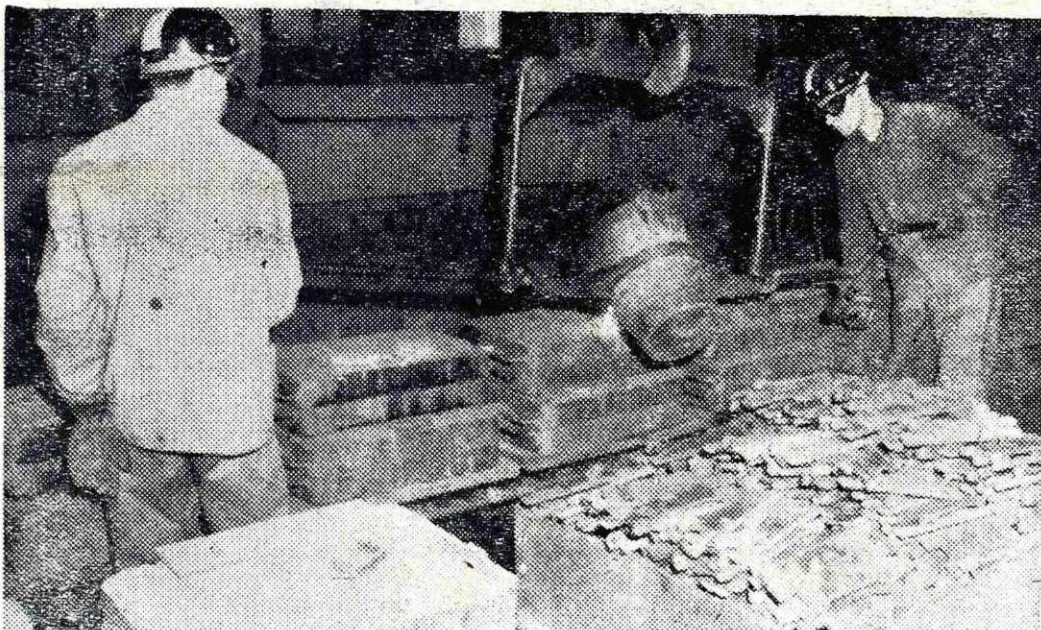
Reki in bo tako količinski problem rešen, toda hkrati pa nastaja problem kvalitete mazuta, ki ga bomo dobili iz Sovjetske zveze in bo vseboval do 2,6% žvepla ali od 1,6% do 1,8% več kot bi ga lahko imel, da bi ga uporabljali v železarnah. Podvzeli so že nekaj ukrepov, da bo tudi to vprašanje rešeno, toda vseeno moramo računati, da bomo glede mazuta imeli še težave zaradi neenakomernega dovoza ter skladišnih prostorov.

Feodor Čeh

ŽELEZAR

JESENICE, 7. MARCA 1964

ST. 10/VI.

Livarji pri delu. Delo livarjev je naporno in odgovorno. Posebno pri vlivanju so delovni pogoji najtežji

489.585 dinarjev za novatorje in in racionalizatorje

Člani komisije za oceno tehničnih izboljšav imajo dovolj dela, da objektivno ocenjujejo izboljševalne predloge in po pravilniku na osnovi prikazanih in potrjenih koristi ter prihrankov stimulatívno nagrajujejo prizadevne in uspešne avtorje.

Letos je ocenjevalna komisija zasedala že dvakrat. Prvič 13. januarja in drugič 19. februarja. Na obeh sejah je bilo temeljito in objektivno obravnavanih več izboljševalnih predlogov, predloženih v izvedbo, oceno in nagraditev v zadnjem času. Na prvi seji je bilo nagrajenih devet avtorjev s skupno denarno odškodnino v višini 253.831 dinarjev, na drugi seji pa sedem avtorjev z 235.754 dinarjev odškodnine.

Start v letošnje leto je bil torej za naše novatorje in racionalizatorje uspešen. Uprava podjetja se skupaj z organi samoupravljanja trudi in prizadeva, da bi dala avtorjem tehničnih izboljšav, ki prispevajo velik delež k napredku našega kolektiva, vse primerno priznanje in zadoščenje, zato se tudi ocenjevalna komisija trudi, da bi bilo ocenjevanje tehničnih izboljšav ažurno, objektivno in stimulatívno.

Letos je bilo torej priznanih in izplačanih najbolj prizadevnim in uspešnim avtorjem tehničnih izboljšav že 489.585 dinarjev odškodnine.

Med najbolj uspešnimi avtorji, ki so dobili tudi najvišje odškodnine, so bili Anton Mencinger iz elektro delavnice (57.500), Janez Pikon s prometa (79.806), Zvone Labura iz žebeljarne (55.000), Karel Nagode s plavža (50.000 valjavi inž. Sekne, Peternel in Zupan (60.000), Drago Mesarič in Anton Koblar z žerjavnega oddelka (30.000), Rudolf Ambrožič iz konstrukcijske delavnice (40.000 din). Nižje stimulatívne odškodnine pa so prejeli za svoje iz-

vedbe tudi številni drugi člani našega kolektiva.

Prav in zaželjeno pa bi bilo, da bi se število avtorjev tehničnih izboljšav pomnožilo in da bi ti najboljše, ki so letos dobili stimulatívne odškodnine, dobili še veliko enakovrednih sodelavcev. Da bi se najboljšim vzdrževalcem, valjavcem, energetikom, plavžarjem in martinarjem pridružili še številni drugi, ki vse do sedaj niso zaupali svojemu znanju in svojim sposobnostim.

Vse predložene tehnične izboljšave bodo temeljito proučili, komisija pa bo objektivno ocenila vse dobre zamisli, pobude in predloge ter avtorje stimulatívno nagradila.

Upravni odbor železarne je tako kot vsa leta do sedaj tudi letos omogočil ekskurzijo novatorjev in racionalizatorjev v Beograd na sejem tehnike. Ekskurzija bo 30. maja letos. Udeležijo se je lahko le člani našega kolektiva, ki so v drugi polovici preteklega leta in prvi polovici letošnjega leta predložili v oceno in izvedbo koristno tehnično izboljšavo.

Zuro

Danes osnutek statuta

V današnji številki objavlja komisija za izdelavo statuta osnutek statuta železarne. Osnutek objavljamo kot posebno prilogo z namenom, da bi ga dobil v roke sleherni član naše delovne skupnosti.

O pomenu statuta delovne organizacije, recimo kar naše železarne, smo do sedaj že večkrat govorili in celo pisali v »Železarju.« Objavili smo tudi teze za statut in se nam zdi, da tokrat ni potrebno ponavljati, kakšen pomen ima in bo imel statut. Vseeno ne bo odveč, če še enkrat ponovimo, da je pomen statuta za železarno, predvsem pa za vso našo delovno skupnost fako pomemben, da bi ga moral prav vsak član proučiti ali vsaj prebrati in potem svoje pripombe povedati na zboru svoje delovne enote. Vsak član ima pravico, da pripombe in predloge napiše in jih pošlje komisiji za sestavo statuta direktno.

Objavljeni osnutek statuta kot osnovni samoupravni akt (Dalje na 2. strani)

29. redno zasedanje CDS

29. redno zasedanje CDS, dne 25. februarja je bilo namenjeno predvsem razpravi o zaključnem računu. O tem, kako je potekala razprava, kakšne uspehe kaže zaključni račun in kakšne sklepe je delavski svet sprejel v zvezi z zaključnim računom, bomo poročali v posebnem članku, ki bo zaradi obširnosti in danes zelo omejenega prostora objavljen v prihodnji številki.

Poleg zaključnega računa je delavski svet na tem zasedanju razpravljal še o poročilih svojih komisij: Na podlagi teh poročil in predlogov je delavski svet sprejel med drugim tudi naslednje sklepe:

1. Odobril je, da se normirci grup obratov priključijo v sektor za ekonomiko in se njihovo delovno mesto

preimenuje v »analitik dela.«

2. Za koristnike cestnih vozil naj komisija za varnost prometa in prometni oddelek organizirata tečaj, ker v bodoče ne bo dovoljen vstop cestnim vozilom v železarno brez vodstva koristnikov s tečajem.

3. V EE plavž, livarna in valjarna 1300 je delavski svet odobril spremembo ce-

nikov, v EE martinarni pa premijo za več izdelanih kvalitetnih šarž.

4. V zvezi z navodilom o nadomestilih osebnih dohodkov za čas bolovanja do 30 dni je delavski svet določil odstotek, s katerim bodo v letu 1964 izračunavale nadomestilo posamezne ekonomske enote in sklenil, da se za leto 1963 več izplačana nadomestila krijejo iz prihranka, ostanek pa se uporabi za financiranje preventivnih ukrepov za zmanjšanje bolovanj.

5. Delavski svet je odobril prodajo nekaterih osnovnih sredstev iz reparacijskega skladišča na Blejski Dobra-

vi ter likvidacijo nekaterih že odpisanih oziroma porabljenih osnovnih sredstev.

6. Glede preselitve počitniškega tabora iz Kaštel Lukšiča v Biograd n/m je delavski svet odobril projekt, ki ga je izdelalo projektivno podjetje Donat iz Zadra, delo je poveril gradbenemu podjetju Gortan iz Zagreba, operativno vodstvo vseh del pa gradbenemu oddelku naše železarne.

7. Na predlog Izvršnega odbora sindikalne organizacije je delavski svet odobril vsem zaposlenim ženam železarne v soboto 7. marca štiri ure plačanega dopusta.

Operativni plan v februarju izpolnjen s 104,8 odstotka

Železarna Jesenice je presegla februarjski operativni plan skupne proizvodnje za 4,8 %, družbenega pa za 3,2 odstotka. Finančni načrt je bil presežen. V topilnicah so presegli operativni plan skupne proizvodnje za 0,5 %. Le plavž v tej enoti ni izpolnil plana proizvodnje in to zaradi izdelave kvalitetnega surovega železa na račun količine. Plan proizvodnje so v martinarni presegli za 0,5 %, ker so obratovali s sedmimi pečmi od 19. februarja do konca meseca. Imeli so težave s kurivom — slaba kvaliteta mazuta in katrana — zaradi tega tudi ni bil v ce-

loti izpolnjen predpisani asortiment. Na elektropeči ni manjkalo električne energije in je bila zaradi tega proizvodnja zelo dobra. Imeli so težave s kisikom, ozko grlo pa je bilo v žarilnici, ker so morali namesto ingotov žariti odlivke za novo valjarno Bela. Tudi v jeklovirni so izredno dobro delali in ustvarili 47 ton proizvodnje več kot je bilo planirano.

Valjarne so presegle operativni plan skupne proizvodnje kar za 8%. Težka proga je obratovala izredno dobro. Srednja in lahke proge pa miso izpolnile plana skupne proizvodnje zaradi občutnega

pomanjkanja vode. Valjali so največ debele profile. Zadnje dni meseca proga I in proga II nista obratovali 38 in pol ur. V medfazni proizvodnji pa je ostalo še preko tisoč ton nedokončane proizvodnje. V žični valjarni so v začetku meseca valjali kvalitetno žico. Težave so imeli zaradi nepravilnega razkladanja žice v žičarni in jim je zato primanjkovalo prostora za razkladanje žice v skladišču. V valjarji 2400 so imeli delni remont na potisni peči. V valjarni 1300 pa so imeli težave z vložkom za pocinkano pločevino (železarna Sisak ni dobavila vložka za valjanje platin na težki progi). Jeklovlek je imel delno težavo s preskrbo vložka za vlečno jeklo.

Tudi v predelovalnih obratih so presegli operativni plan skupne proizvodnje kar za 13%. Hladna valjarne je dosegla najvišjo mesečno proizvodnjo 2.034 ton, vendar to na račun izdelave HVT debelejših dimenzij. Tudi žičarna je presegla plan in to za 14,4 % zaradi boljše organizacije dela. Žebljarna je v žičnih izdelkih presegla plan, vendar pa niso dosegli plana pri vzmeteh. Cevarna je imela težave z varjenjem debelih cevi zaradi pomanjkanja vložnega materiala (Javornik ni mogel valjati tračnega železa zaradi pomanjkanja vode). Elektroodni oddelek je presegel plan zaradi dobre preskrbe z vložnim materialom.

Bližamo se koncu prvega četrtletja. Še vedno moramo izdelati precej naročil iz lanskoletnih obveznosti in obveznosti prvega četrtletja letošnjega leta.

Janez Rozman

EE valjarna 2400

Lani so znižali proizvodne stroške za več kot 133 milijonov dinarjev

Delavski svet ekonomske enote valjarne 2400 je imel 26. februarja redno sejo. Dnevni red seje je bil zelo obširen. Najprej so poslušali in razpravljali o poročilu obratovodje ki jih je seznanil z nekaterimi zelo pomembnimi rezultati dela za minulo leto.

Razpravljali so tudi o raziskovalnem delu v valjarni ter o poročilu, ki se je nanašalo na znižanje proizvodnih stroškov v lanskem letu. Člani DSEE so poslušali še poročilo o delitvi osebnih dohodkov za januar ter razpravljali o spremembah tarifnih postavk v administraciji zaradi prehoda na IBM sistem in še o drugih problemih.

Obratovodja je najprej poročal o doseženih uspehih v letu 1963 ter jih primerjal z doseženimi rezultati iz leta 1962. Kljub večji odsotnosti v procentu na stalež, ki je lani znašala 14,30, v letu 1962 pa le 1,04, so povečali izplen za 1,8%. Tako je znašal izplen v letu 1962 64,0 tani pa 65,8%. Poročilo obratovodje je vsebovalo tudi podatke o izdelavi kotlovske pločevine, o stroških predelave v dinarjih na tono gotove robe, o porabi valjev ter povprečni ceni prodajnih izdelkov.

V posebni točki dnevnega reda so obravnavali problematiko raziskovalnega dela v valjarni 2400. Raziskovalni oddelek je izdelal plan raziskovalnih del v valjarni za letošnje leto. V valjarni 2400 bodo s 1. aprilom uvedli novo hladilno napravo, s katero bodo hladili izvaljano pločevino z namenom, da bi dosegli normalizacijsko struk-

turo. Izvesti bo treba ustrezne preiskave za posamezne kvalitete in uvesti tudi stalno kontrolo. Raziskovati bo treba visoko kvaliteta konstrukcijska jekla, ker so potrebe vedno večje, še posebej pa to velja za mostovne konstrukcije.

V poročilu, ki obravnava znižanje proizvodnih stroškov, je ugotovljeno, da so nižji za 133.033.223 dinarjev, in sicer zaradi priznanja predelave za U pločevino, zaradi povečanja izplena za 1,4 %, ter znižanja predelave.

Predvideno je, da bodo s 1. marcem že začeli obračunavati proizvodnjo valjarne 2400 na IBM strojih. Na ta način bodo dobili zbir točnih podatkov, ki jih obrat potrebuje. Prehod na obračunavanje proizvodnje po IBM sistemu pa zahteva tudi dodatno delo v administraciji. Predlagali so tudi, da bi na delovnih mestih, na katerih bo treba opravljati dodatno delo, povečali tarifne postavke na 81 din neto.

Ob zaključku seje so obravnavali še izpolnjevanje plana za februar. Ugotovili so, da je bilo 25.2. zelo ugodno stanje, tako da so bili takrat zelo dobri izgledi za izpolnitev mesečnega proizvodnega plana, ki je znašal 7.770 ton.

IZPOLNITEV PO OBRATIH:

ekonomska enota	izpolnitev operativnega plana skup. proizvod. v %
plavž	95,5
martinarna	100,8
elektropeč	121,6
livarne	110
opekarna	102,9
TOPILNICE	100,5 %
težka proga	107
srednja in lahke proge	90,6
žična valjarna	112,6
valjarna 2400	114,3
valjarna 1300	116
jeklovlek	103,9
VALJARNE	108 %
hladna valjarna	123,3
žičarna	114,4
žebljarna	107,7
cevarna	101
elektroodni oddelek	110,9
PREDELOVALNI OBRATI	113 %
ZELEZARNA	104,8 %

Danes osnutek statuta

(Nadaljevanje s 1. str.)

naše delovne skupnosti pa po drugi strani obvezuje delovne enote, predvsem zbor, da se sestanejo in ga proučijo ter pošljejo pripombe, mnenja in predloge komisiji. Končno so delovne enote dolžne, da se izrečejo, ali predložijo osnutek sprejemajo ali ne in kakšne so njihove pripombe.

To pomeni, da bo osnovna naloga samoupravnih organov v mesecu marcu: proučiti osnutek statuta in predložiti svoje soglasje s pripombami oziroma predlogi.

Da bi bila razprava o osnutku čim boljša, želi komisija opozoriti na nekatera vprašanja, ki jih osnutek obravnava in so navidežno nova, v resnici pa izražajo

dejansko stanje ali določeno prakso oziroma izkušnje iz dosedanjega dela ali težnje delovnih enot.

V III. poglavju — upravljanje železarne, želi komisija opozoriti na določila, o katerih meni, da bi morali samoupravni organi povedati svoje mnenje, ne glede na to, ali so ta mnenja odklonilna ali pa pritrdilna. Poglejmo ta določila:

1. Vprašanje pravic in dolžnosti članov delovne skupnosti — ali so zajete vse pravice in vse dolžnosti?

2. Vprašanje referendumov kot edine možne oblike neposrednega odločanja — ali je potrebno, da je referendum tudi obvezna oblika, če je, ali smo v osnutku zajeli vsa vprašanja, o katerih naj bi obvezno odločali z referendumom?

3. Zbori obračunskih enot so oblika neposrednega upravljanja, vprašanje pa je, če je to oblika, ki bo zagotovila tolikšno udeležbo, da bodo zbori sklepčni.

4. Ali so samoupravnim organom, tako delavskemu

svetu železarne, upravnemu odboru, delavskim svetom delovnih enot kot zborom, pravilno razmejene pristojnosti?

5. Osnutek predvideva vsem samoupravnim organom določene komisije, predvsem važno je vprašanje komisij delavskih svetov delovnih enot. To pa sta disciplinsko-poravnalna komisija in komisija za delovna razmerja in kadre. Te komisije smo predvideli v osnutku na osnovi ustavnega določila, ki daje delovni skupnosti pravico in dolžnost urejevati delovna razmerja in medsebojne odnose.

6. Važno je tudi vprašanje referendumov v delovnih enotah z obračunskimi enotami, če zbori ne izglasujejo enotnega sklepa.

7. Delavskemu svetu železarne smo v tem osnutku dali pristojnost razsodišča v poslovnih sporih med delovnimi enotami in pravico, da razpusti delavski svet delovne enote in uvede prisilno upravo. Komisija meni, da je to nujno prav zaradi nadaljnje decentralizacije samo-

upravljanja, predvsem pa zaradi določila tega osnutka, da se dohodek ugotavlja in deli na nivoju delovnih enot.

V IV. poglavju — organizacija železarne, želi komisija opozoriti na to, da smo v osnutku obdelali organizacijo takšno kot je sedaj. Spremembe so v tem, da organizacija ne predvideva več grupnih vodstev, temveč so ta preimenovana v pomočnike tehničnega direktorja. Vzdrževanje, čeprav bi bilo potrebno, nismo posebej obdelali, ker je v teku reorganizacija vzdrževalne službe. Zato smo se v osnutku glede vzdrževanja omejili le na delo vzdrževalnega asistenta.

V V. poglavju — medsebojna delovna razmerja, je potrebno posebej razpravljati o določilu o reelekciji, kar pomeni, da se osebe na vodstvena delovna mesta, od delovodje do direktorja, imenujejo za dobo 4 let, potem pa je treba ta delovna mesta ponovno razpisati. To je ustavno določilo za direktorje delovnih organizacij, katerega pa je komisija prav zaradi decentralizacije delav-

skega samoupravljanja razširila na vsa vodstvena delovna mesta.

VI. poglavje — ugotavljanje in delitev dohodka, je obdelano tako, da se dohodek ugotavlja in deli v delovnih enotah. To je zelo važno določilo, saj z njim dobijo delovne enote in njihovi samoupravni organi zelo velike pristojnosti in odgovorne naloge.

Glede določil v ostalih poglavjih bi bilo potrebno omeniti še planiranje, kateremu naj bo osnova pobuda delovne enote oziroma plan in finančni uspeh železarne. Proizvodni plan naj izhaja iz finančnega plana. Morda na kratko še o informativni dejavnosti in o ustanavljanju informacijske službe pri uredništvu »Železarja«.

Komisija pričakuje v delovnih enotah široko razpravo o osnutku statuta predvsem o nakazanih vprašanjih, o katerih komisija pričakuje tudi jasno izraženo mnenje.

Komisija za izdelavo statuta

**TINE VISTER —
UMRL**

V nedeljo, dne 1. marca so na Bledu pokopali našega dolgoletnega sodelavca ter borca za delavske pravice in udeleženca prve bitke na Obranci.

Pokojnega Tineta Vistra smo vseskozi prištevili med vodilne politične delavce, ki so se pred drugo svetovno vojno borili za osemurni delavnik ter za izboljšanje delavskih služkov, kakor tudi za pravico, da bi lahko svobodno praznovali delavski praznik 1. maj in za mnoge druge splošne koristi jeseniškega proletariata. Tako je bil med prvimi, ki je zagovarjal delavske zahteve ob veliki kovinarski stavki v letu 1935. Zaradi tega ga je vodstvo takratne KID postavljalo in premeščalo na slabša dela, žandarmerija pa ga je stalno preganjala in ga na vsak način hotela iztrgati iz delavskih vrst. Tik pred drugo svetovno vojno je moral v Ivanjico skupaj s številnimi drugimi revolucionarji, toda Tine je ostal zvest delavskemu razredu in niso mu mogli odvzeti vere v boljšo bodočnost ter napredek delavstva. Tudi po vrnitvi iz Ivanjice je še naprej navduševal ljudi ter jih opozarjal na nevarnost fašizma, ki je v tistem času že zasuznjil nekaj držav.

Ob prihodu okupatorja je bil v prvih vrstah na Mežaklji ter se je skupaj s prvimi borci za svobo-

IMELI SMO LJUDI...

do 1. avgusta 1941 spoprijel z mnogo močnejšimi okupatorji. Kot mnogi drugi borci je moral tudi Tine Vister veliko pretrpeti med drugo svetovno

vojno. Že takrat je bil hudo bolan, toda vseeno se je udeleževal številnih akcij, bil pa je tudi dober organizator v dolini, kjer so ga še posebej dobro razumeli njegovi pri-

jatelji in znanci iz predvojnih let. Pokojni Tine Vister ima mnogo zaslug pri organiziranju OF ter prvih oblastnih organov.

Zaradi bolezni ga je vodstvo partizanskih enot dodelilo na osvobodjeno ozemlje na Dolenjsko, da bi laže prenašal težke napore, toda tudi tam je nadaljeval z že začetim delom. Po osvoboditvi je Tine Vister nadaljeval z delom povsod, kjer je le mogel. Čeprav je bil bolan, se je potrudil, da je napisal dragocene spomine iz predvojnih let. Za vse, kar je storil dobrega v korist delavskega razreda, mu bomo ostali vedno hvaležni te ga ohranili v trajnem spominu.

STANETA NI VEČ

V nedeljo, dne 23. februarja je bil Stane Bratanič, glavni delovodja mehanične delavnice na Javorniku, še v službi. Toda nihče od sodelavcev ni slutil, da je bilo to tudi poslednje srečanje s Stanetom, ki je nekaj dni zatem umrl v jeseniški bolnišnici.

S smrtjo Staneta Brataniča je nastala v kolektivu vzdrževalnih obratov na Javorniku ter v družbeno-političnih organizacijah velika vrzel. Stane ni bil le dober tovariš, ampak tudi sposoben strokovnjak, saj je v to-

varni pomagal povsod, kjer je bilo potrebno. Zaradi svoje sposobnosti vestnosti, požrtvovalnosti in priljubljenosti med delavci je hitro napredoval.

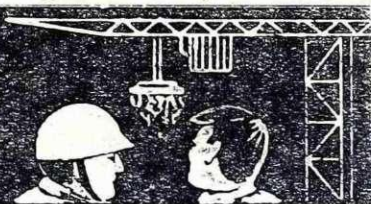
varnej je bil strojni ključavničar, pozneje vodja oddelka Javornik III, nato asistent pri obratovodstvu in nazadnje glavni delovodja mehanične delavnice. Dolgo vrsto let

je bil kot komunist in bорец proti fašizmu med najvidnejšimi družbenopolitičnimi delavci. Najdemo ga med sodelavci, ki so si v železarni močno prizadevali, da so bili ustanovljeni prvi delavski sveti. Tri mandatne dobe je bil član CDS, v letu 1953 pa tudi član UO, bil pa je tudi org. sekretar TKKPS Železarne Jesenice. Staneta bodo pogrešali tudi v vrstah DPD Svobode Javornik in še posebej pri rodbi na pihala, kjer je bil dolga leta predsednik ter organizator številnih akcij.

Pokojni Stane je bil tako vesten in požrtvovalen, da v svoji delovni misli nitj pomislil ni, da je hudo bolan in je bila zdravniška pomoč prepozna.

Preteklo soboto se je na pokopališču na Blejski Dobravi zbrala velika množica njegovih prijateljev in delovnih tovarišev. Godbeniki z Javornika in Jesenic so mu poslednjič zaigrali žalostinke, ki jih je nekaj dni pred svojo smrtjo tudi sam igral kot godbenik. Z lepimi besedami so se od njega poslovili inž. Ciril Urbar v imenu ZB NOV in UROJ, Janko Orešnik v imenu članov DPD Svobode Javornik, Franc Iskra v imenu kolektiva vzdrževanja Javornik, inž. Kavčič v imenu samoupravnih organov železarne ter Mirko Knific v imenu godbenikov. Slava njegovemu spominu.

Nesreče

**TOPILNICE
VISOKE PEČI**

Franju Jakeliču, delavcu na livnem polju, je brizgnila ob eksploziji železa v vodi v obraz mešanica vroče vode in peska in ga opekla. Do nesreče je prišlo zaradi motnje v normalnem tehnološkem procesu.

MARTINARNA

Husein Travljanin, topilniški pomočnik, je premikal težak kos železa. Pri tem si je poškodoval prste desne roke. Do nesreče je prišlo zaradi neprevidnosti.

LIVARNA

Miftar Ademaj, čistilec litine, je čistil jekleni odlitek v profilu ozkega industrijskega tira. Po tiru je lokomotiva rinila štirisosne vozove, ki so ponesrečencu poškodovali desno nogo. Do nesreče je prišlo zaradi utesnenosti delovišča in zaradi nepravilnega postopka pri delu s strani prometnega osebja.

ŠAMOTARNA

Safeta Rakovič, pomožna delavka na Weser stiskalnici, je potiskala vagonček. Spodrsnilo ji je in je padla v odprtino ob progi, globoko okrog 1 m. Do nesreče je prišlo zaradi neurejenega delovišča.

Ešef Bešič, mlinar, je menjal na mlinu mreže. Pri delu mu je spodletelo in je s kometcem udaril ob leseni okvir mreže. Do nesreče je prišlo zaradi tesnega delovišča in osebne neprevidnosti.

**VALJARNE
JAVORNIK I.**

Jožetu Zgagi, valjavcu na progi 230, je pri valjanju kvalitete vrglo kos iz odvodnega korita, ki ga je oplazil po obeh nogah. Nesreča se je zgodila zaradi nevarnega načina dela in zaradi hitrega tempa proizvodnje.

Cirilu Kusterlu, II. valjavcu na progi 230, je med valjanjem okroglega železa na pe-

tem ogrođju potegnilo krpo med valje. Zato je naslednji valjan kos zaneslo v stran, in ga opeklo po levi nogi. Vzrok: zastarele naprave.

Boris Pulec, pomočnik pri peči, je pri zakladanju ingotov v potisno peč dajal ključke med ingote. Ko je stroj potisnil ingote v peč, je ponesrečenec držal za ključko in ni pazil na višino vratice, zato ga je pritisnilo za vratice in mu poškodovalo četrti prst na desni roki.

ZIČNA VALJARNA

Ivan Vene je pomočnik pri peči. Pri vlečenju ingota z drogom mu je padla pločevina nogo in mu jo poškodovala. Vzrok: neprevidnost pri delu.

JAVORNIK II

Franc Bratkovič, III. lužilec. Pri zakladanju pločevine v anker mu je en kos pločevine zdrknul in je pri tem

dobil urez v zapestje leve roke. Vzrok: nevaren način dela.

Lucija Gervala, II. prebiralka pločevine. Pri nakladanju pločevine je sodelavka ponevedoma vrgla kos pločevine, ki je zadela ponesrečenko v desno roko. Ponesrečenka ni uporabljala rokavic.

Ignac Klobučar je rezalec na škarjah. Ko je potegnil pločevino iz kupa, se je skozi rokavico urezal v levi prst. Vzrok: nepazljivost pri delu.

**PREDELOVALNI
OBRATI
HLADNA VALJARNA —
ZIČARNA**

Ivan Dornik, prvi pocinkovalec žice, je pri zakladanju cinkove kopeli moral cinkovo ploščo prelomiti na dva dela. Zaradi nepravilnega načina dela si je poškodoval palec leve roke.

Branko Pogačnik, žičar na brzem grobem vleku, se je na poti iz žičarne v hladno valjarno v hladni valjarni, zaradi prenatrpanega prostora z odpadki spotaknil ob odrezek tračnega železa in se urezal na roko.

Albinu Dolžanu, nakladalcu materiala v odpremnem skladišču, je pri potiskanju

ročnega vozička, naloženega s kolobarji žice, v vagon padel kolobar z vozička na sredinec leve roke in mu ga poškodoval.

ŽEBLJARNA

Peter Grubar, žebjar, se je pri vtikanju žice v žebljarski stroj ubodel v kazalec desne roke. Do nesreče je prišlo, ker je bila žica luskinasta.

**STROJNO-ENERGETSKI
VZDRŽEVANJE OBRATI
JAVORNIK**

Simon Ravnik, ključavničar v strugarni, je uravnaval kos strojnega dela na delovno mizo phalnega stroja. Pri tem se je udaril na sredinec desne roke: premajhna izkušnost in naglica pri delu.

PROMET

Branko Rebolj, progovni delavec na progi, si je opeknel prste desne roke, ko je prijel vroč vzvodni drog, ki ga je pred tem zaradi lahkomišelnosti zabil v žareča tla na haldi: Vzrok: nedisciplinarnost.

TRANSPORT

Nenadu Stojčeviču, transportnemu delavcu ročnega transporta, je pri nakladanju gline iz vagona v samokolnico le-ta padla na glavo in mu jo poškodovala. Vzrok: premajhna izkušnost.

Razgovor ob prazniku naših sodelavk

V nedeljo 8. marca bodo žene po vsem svetu praznovalе. V našem kolektivu imamo zaposlenih 1.100 sodelavk, zato je prav, da posvetimo nekaj prostora ob njihovem prazniku tudi njim. Obiskali smo martinarno, mehanično delavnico, žebeljarno, šamotarno in elektrodni oddelek ter se z njimi pogovarjali o delovnih pogojih oziroma o tem, kako so urejeni higieni prostori, zanimali smo se tudi za njihove življenjske razmere, predvsem za varstvo njihovih otrok in kako skrbe za družino kljub redni zaposlitvi v tovarni. Zadnje vprašanje se je nanašalo na sodelovanje naših delavk v organih delavskega samoupravljanja in v raznih družbenih organizacijah.

STEFKA KORDEŽ, uslužbenka iz martinarne, je bila najmlajša izmed sodelavk, ki smo jih prosili za kratak razgovor kar na delovnem mestu. Kordeževa meni, da so delovni pogoji za žene v martinarni zelo težki, kajti le redka so delovna mesta, kjer lahko dobi zaposlitev tudi žena. Vročina, plini, prah, žveplo zelo slabo vplivajo na zdravje zaposlenih delavk. Zaenkrat je v martinarni zaposlenih le 14 žensk. Higieni prostori v martinarni so sicer ločeni od moških, vendar bi bili lahko bolj urejeni.

Kordeževa še ni poročena, vendar meni, da bi morali na Jesenicah posvetiti še večjo skrb ženam, ki so zaposlene ter vzgoji njihovih otrok. Razumljivo je, da položaj delavk, ki morajo po rednem delu v tovarni skrbeti za prehrano ter vzgojo otrok, ni lahek. Večina žensk, ki delajo v tovarni, zaradi preobremenjenosti kljub najboljši volji ne najde dovolj časa, da bi lahko sodelovale v raznih organizacijah. Kordeževa je tudi članica DSEE martinarne ter z zanimanjem spremlja potek sej, kakor tudi celotno problematiko našega največjega obratnega kolektiva.

V mehanični delavnici smo poiskali **REZKO KAVČIČ**, rezkalko, ki dela na kvalificiranem delovnem mestu že 13 let, vedno pri istem stroju. V mehanični delavnici je 23 delavk, 5 izmed njih pri strojih. Delovni pogoji v mehanični delavnici niso tako težki kot jih je omenjala sodelavka iz martinarne. Kadar je treba pripraviti za obdelavo težji, večji kos, potem si pomagajo z žerjavom, pa tudi sodelavci jim radi priskočijo na pomoč. Glede higieni prostorov se ne pritožujejo. Ti so ločeni od prostorov za moške, toda vseeno bi bilo dobro, če bi imele tudi poseben vhod do garderobe. Rezka Kavčič je poročena in ima dva otroke. Starejši hodi v drugi razred osnovne šole, mlajši pa v otroški vrtec. Kadar sta z možem na dopoldanski izmeni, kuha kosilo sama. Če z možem nista na isti dnini, potem mora vse potrebno za kosilo pripraviti že prejšnji dan. Ženske, ki so zaposlene, imajo največ skrbi ta-

krat, kadar sta z možem na isti dnini in so otroci sami. V njenem primeru ni tako, ker za otroka skrbi njena sestra. Skrb za varnost otrok je toliko večja, ker sta šola in otroški vrtec na Koroški Beli preveč oddaljena od stanovanja na Javorniku. Vedno bolj se kaže potreba, da bi tudi na Javorniku imeli prostor za predšolske otroke. Tako bi se izognili raznim nevšečnostim, ki se lahko primerijo otrokom na poti v vrtec ali iz vrtca, pa tudi starši bi ne imeli toliko skrbi.

Doma je preveč dela, ki ga narekuje skrb za družino in vzgojo otrok, zato je razumljivo, da v raznih društvi in organizacijah najdemo le malo zaposlenih žensk.

V žebeljarni smo se pogovarjali z **DANICO KEJŽAR** in **STEFKO RAZINGER**. Danica Kejžar je skladiščnica v zavijalnici in je v železarni zaposlena že 9 let. Delovni pogoji v žebeljarni niso lahki, ne glede na to, ali so na delovnih mestih zaposleni moški ali pa ženske. Imajo komisijo, ki proučuje možnosti, da bi izboljšali delovne pogoje, tako da bi delav-

ke in delavci za opravljeno delo potrebovali manj telesnega napora. Verjetno bo komisija proučila tudi možnosti za uvedbo skrajšanega delovnega časa in še druge okolnosti. Higieni prostori v žebeljarni so za delavke urejeni in ni večjih pripomb. Danica Kejžar je poročena

Stefka Razinger

in ima enega otroka, ki obiskuje vrtec na Plavžu. Kuha sama, ker je doma pripravljena hrana boljša od hrane, ki bi jo dobila v menzi. Če je le mogoče, dela na dopoldanski izmeni in se tako v prostem času po opravljenem rednem delu lahko v večji meri posveti družini. Glede sodelovanja žensk v samoupravnih organih pa je Danica Kejžar povedala: »V samoupravnih organih ni mnogo žensk. Starejše delavke ne kažejo pravega zanimanja, mlajše pa niso samostojne in se morajo ravnati po želji staršev.

S **Stefko Razinger**, ki je zaposlena na novem stroju za spenjanje, se nismo mogli tako obširno pogovarjati, ker je morala hiteti z delom, ki je normirano. V osmih urah mora z novim spenjalnim strojem speti 650 kartonov. Normo tudi presega, tako da včasih spne v osmih urah tudi do 800 kartonov.

FRANCKA GOVEKAR je v šamotarni zaposlena že 19 let in sicer v oddelku za oblikovanje opeke. Delala je že na vseh delovnih mestih za ročno in strojno oblikovanje, med katerimi pa je več težkih kot lahkih delovnih mest. Najbolj so delavke utrujene, kadar morajo napolniti modele, ki tehtajo 60, 80 ali celo 100 kg. Za-

enkrat delo še ni mehanizirano in namesto žerjavov pridejo v poštev samo pridne in dobro utrjene roke. Sicer so že poizkusili, da bi modele polnili z zračnim kompresorjem, toda izdelki niso bili tako kvalitetni kot pri ročnem oblikovanju. Tako kot v mehanični delavnici in v žebeljarni tudi v šamotarni nimajo delavke pripomb glede higieni prostorov.

Ima hčerko, ki je stara 12 let in obiskuje 5. razred osnovne šole. Kadar je Francka Govekar v službi, potem je hčerka prepuščena sama sebi. Edina sreča je, da je že precej samostojna in si zna tudi sama skuhati kosilo. Najtežje je takt, kadar je hčerka v šoli popoldan, ona pa dela na dopoldanski izmeni. Tako se vidita šele zvečer.

Glede sodelovanja žena v društvih in organizacijah ter samoupravnih organih se tudi Francka Govekar pridruzuje mnenju, da je edina ovira pri tem prevelika obremenitev zaposlenih žensk, ki morajo po rednem delu tudi doma opraviti vse delo, ki ga ni malo.

V elektrodnom oddelku je zaposlenih 117 žensk, torej več kot moških. Med njimi smo poiskali **MIRO GRAJ**, ki je v železarni zaposlena že od leta 1952, v elektrodnom oddelku pa dela 10 let. Zaposlena je na novem rezalnem stroju. Kljub temu, da je stroj nov in je proizvodnja večja, pa fizični napor ni manjši kot na ostalih rezalnih strojih. Čeprav je v oddelku zaposlenih veliko žensk, delo ni lahko. Samo neka-

Francka Govekar

takih delovnih mest je, ki omogočajo lažje delo. Tovaršica Grajeva je omenila tudi pereče vprašanje, ker pogosto primanjkuje tople vode za umivanje po končani dnini. Problem verjetno ni tako težak, da ga v železarni ne bi mogli rešiti. Delavke upajo, da bo to vprašanje rešeno čimprej, ker gre za njihovo zdravje.

Tudi Mira Graj mora skrbeti za družino. Ima tri otroke, dva že hodita v šolo, tretji pa bo začel v jeseni. Če hoče, da je doma vse v redu, potem morata z možem tudi doma delati iz-

Mira Graj

Nove c v avto- busnem prometu

S 1. marcem
tako v m
ot v lokalnem
prometu nove c
a podražitev v
nem prometu
prečna podražit
nem prometu pa
32,38%. Dočim j
aj v lokalnem
prometu najniž
din, znaša sedaj
krajša je prog
je podražitev, c
terih relacijah
nespremenjene.
v lokalnem pr
objavili prihodn
še nekaj o me
nicah. S podraž
za so se poveč
mesečnim voz
sebno občutno
gi Planina pod
nice, kjer ne
ne tarife za v
prid uporabnik
pa bodo kot
te, na kateri
vodnik označe
ne voznjo ter b
samo dejansk
voznje. Cenejši
z Žerjavca na J
nimo naj še to
na transport«,
fa Jesenice st
da bi sčasoma
nicah uvedli en
lokalnem avto
metu.

Danes zaradi
prostora le to
nji številki pa
novi cenik za
busni promet
širše obravna
problematiko
zovnic.

Stefka Kordež

menično. Kadar sta oba v službi, pa na otroke pazi njuna mama. Hrano pripravlja sama, vendar meni, da je na Jesenicah precej družin, ki bi si lahko koristno pomagale z obratom družbene prehrane. Pogrešamo tudi ustanove, ki bi pomagale šolskim otrokom zaposlenih staršev pri obnavljanju učnega gradiva.

Razgovor z delavkami pred njihovim praznikom je bil tako pri kraju. Čeprav smo se lahko pogovorili le s šestimi delavkami, smo vseeno ugotovili vrsto problemov, ki tarejo marsikatero zaposleno ženo in z njo vred tudi družino. Seveda bi problemov, ki terjajo nujno rešitev, lahko našli še več, če bi k razgovoru povabili več sodelavk.

Sodelavkam, ki so sodelovale v razgovoru, iskrena hvala za pozornost, njim in vsem ostalim zaposlenim ženam v naši železarni pa priskrbe čestitke ob mednarodnem prazniku žena — 8. marcu.

XII. Družbeno politične organizacije in sodelovanje s komuno

Člen 298

V železarni delujejo družbeno-politične organizacije v okviru svojih programov in statotov. Družbene organizacije delujejo samostojno in posredujejo svoja stališča ter predloge samoupravnim organom.

Člen 299

Člani delovne skupnosti se združujejo v družbeno-političnih organizacijah prostovoljno za zadovoljevanje tako svojih kot družbenih potreb in z namenom, da se usposobijo za delo v samoupravnih organih.

Člen 300

Samoupravni organi omogočajo družbeno-političnim organizacijam vpogled v poslovanje železarne ter jim posredujejo ustrezne analize in podatke.

Družbeno-političnim organizacijam zagotavljajo samoupravni organi ustrezne materialne pogoje.

Člen 301

Delovna skupnost železarne uporablja pri svoji dejavnosti sredstva, ki so last družbene skupnosti. Zato del ustvarjenega dohodka prispeva za kritje splošnih potreb družbene skupnosti.

Člen 302

Samoupravni organi železarne morajo obravnavati smernice in priporočila organov skupščine občine in jih posredovati članom delovne skupnosti.

Samoupravni organi pri upravljanju železarne upoštevajo smernice in priporočila in pri tem usklajajo interese delovne skupnosti z interesi družbene skupnosti.

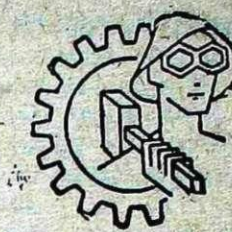
Člen 303

Delovna skupnost železarne sodeluje s skupščino občine pri reševanju gospodarskih in komunalnih potreb v okviru danih materialnih možnosti.

Železarna sodeluje z organi komune pri odstranjevanju kvarnih vplivov in posledic, ki jih okolici povzroča železarska dejavnost in v te namene prispeva določena sredstva.

Člen 304

V primeru, če železarna bistveno spremeni svojo dejavnost ali če s svojo dejavnostjo posega v področje druge organizacije ali dejavnosti, se mora o tem predhodno posvetovati z organi skupščine občine oziroma prizadete organizacije.

OSNUTEK STATUTA

XIII. Prehodne in končne določbe

Člen 305

Strokovne službe morajo v zvezi s prehodom na skrajšan redni delovni čas izdelati analize pogojev in možnosti ter predlagati oblike prehoda na skrajšani delovni čas.

Samoupravni organi morajo programirati in ustvariti pogoje, da se skrajšani delovni čas vpelje najkasneje do konca 1965. leta.

Člen 306

Sektor za ekonomiko pripravi vse organizacijske ukrepe, ki so potrebni, da se s 1. januarjem 1966 v celoti preide na ugotavljanje in delitev dohodka po delovnih enotah.

Člen 307

Samoupravni akti se morajo uskladiti z določili tega statuta najkasneje do konca 1965. leta.

Člen 308

V kolikor bi postala določila tega statuta nasprotna določilom splošnih pozitivnih predpisov, se uporabljajo določila slednjih. Določila drugih samoupravnih aktov ne smejo biti v nasprotju z določili tega statuta.

Člen 309

Statut stopi v veljavo, ko ga sprejme delavski svet železarne. Z istim dnem prenehajo veljati Pravila železarne, sprejeta 1955. leta.

Jesenice,

Predsednik
delavskega sveta

ŽELEZARNE JESENICE

Delovna skupnost železarne je v procesu prenašanja državnih pristojnosti na družbo začela 20. avgusta 1950. leta samostojno upravljati železarno. Da bi zagotovil kar najugodnejše pogoje poslovanja, nadaljnji razvoj

samoupravljanja in urejal medsebojne odnose, ki izhajajo iz združenega dela, je delavski svet železarne upošteval določila ustave in zakonov sprejel

STATUT

ŽELEZARNE JESENICE

I. Temeljne določbe

Člen 1

Železarna je samostojna samoupravna organizacija, ki temelji na svobodno združenem delu s produkcijskimi sredstvi v družbeni lastni ter na samoupravljanju proizvajalcev v proizvodnji in delitvi. Kot sestavni del celotnega jugoslovanskega gospodarstva se z opravljanjem svoje temeljne dejavnosti vključuje v prizadevanja socialistične skupnosti za razvoj materialne osnovne družbe in socialističnih družbenih odnosov.

Člen 2

Člani delovne skupnosti železarne uresničujejo pravico in dolžnosti samoupravljanja neposredno v delovnih enotah in z referendumom, posredno pa po svojih predstavnikih v delavskem svetu delovne enote, delavskem svetu železarne in drugih organih samoupravljanja, ki jih sami volijo.

Sistem samoupravljanja, oblike in metode dela samoupravnih organov in njihov razvoj morajo omogočiti kar najbolj neposredno udeležbo proizvajalcev v samoupravljanju.

Pravico upravljati v železarni pridobi delavec z vključitvijo v delovno skupnost železarne.

Člen 3

Železarna je enotna delovna organizacija. Enotnost se kaže v kontinuiranosti tehnološkega procesa in v usklajevanju vseh delovnih funkcij v njej. Organizacijska struktura mora biti dinamična, prilagajati se mora potrebam razvijajočega se tržišča, omogočati mora kar najbolj skladno ekonomično delovanje proizvodnega organizma železarne kot celote.

Organizacija dela v železarni mora omogočati članom delovne skupnosti, da kar najbolj neposredno organizirajo proizvodnjo, skrbijo za razvoj železarne, določajo načrte in programe za njeno delo, razpolagajo in smotro uporabljajo družbena sredstva. Izhajajoč iz objektivnih pogojev, ki jih nudi sedanja stopnja razvoja železarne bo to načelo najlažje uresničljivo, če bo notranja organizacija železarne temeljila na sistemu delovnih enot.

Člen 4

Samo delo in uspehi dela določajo materialni in družbeni položaj člana delovne skupnosti železarne. Delovna skupnost železarne samostojno razporeja dohodek, ki gre železarni na del, ki je namenjen za razvoj železarne, na del, ki je namenjen za zadovoljevanje skupnih potreb in na del, ki je namenjen za osebne dohodke. Osnovno merilo delitve dohodka je vloženo delo. Delitev dohodka po delu je načelo, ki mora usmerjati nadaljnji razvoj sistema delitve v železarni. Formiranje in delitev dohodka mora biti čim bližje neposrednemu proizvajalcu, da bi le-ta lahko uresničeval pravice in dolžnosti samoupravljanja. Na današnji stopnji razvoja železarne se to uresničuje na nivoju delovnih enot.

Delitev po delu in razvoj socialističnih družbenih odnosov zahteva izenačevanje pogojev dela. To bo delovna skupnost železarne uresničevala z usmerjanjem in usklajevanjem razvoja in izenačevanjem pogojev dela v delovnih enotah. Delovna skupnost železarne bo notranje odnose urejevala z

zarni, pojasnjuje posamezne sklepe, obravnava težave, posamezne slabosti, napake in neuspehe v poslovanju in pri delu. Seznanja člane tudi z dejavnostjo na področju kulture, prosvete, telesne kulture in z ostalimi dejavnostmi članov delovne skupnosti.

»Železar« posreduje razprave o važnejših vprašanih in problemih v železarni. »Železar« obvešča člane delovne skupnosti tudi o dogajanjih izven železarne, zlasti v območju komune.

Člen 290

Delo pri »Železarju« vodi uredniški odbor, ureja pa ga redakcijski odbor. Uredniški odbor imenuje delavski svet železarne, redakcijski odbor pa upravni odbor in ga sestavljajo glavni in odgovorni urednik, tehnični urednik in uredniki rubrik.

Člen 291

Uredništvo »Železarja« ima poleg svoje osnovne naloge, da skrbi za izdajanje glasila, tudi nalogo opravljati informativno službo.

Informativna služba mora predvsem zbirati podatke in drugo gradivo v delovnih

enotah, ter ga posredovati delovni skupnosti in širši javnosti. Za posredovanje koristi predvsem sredstva kot so »Železar«, radio, televizija, dnevno časopisje, revije in notranje razglasno omrežje.

Obveščanje širše javnosti o poslovanju železarne spada v pristojnost te službe.

Člen 292

Člani delovne skupnosti, ki po službeni dolžnosti razpolagajo s podatki, kateri imajo značaj gospodarske ali uradne tajne, so dolžni takšne podatke varovati. Prav tako so dolžni člani organov samoupravljanja in drugi člani delovne skupnosti, katerim so ti podatki posredovani, da bi se seznanili s stanjem in rezultati poslovanja delovne enote in železarne, varovati te podatke.

Katere podatke je smatrati za gospodarsko ali uradno tajnost in poslovanje s temi podatki določa poseben pravilnik o gospodarskih tajnostih, ki ga sprejme delavski svet železarne.

X. Varovanje železarne

Člen 293

Železarna ima posebno strokovno požarno-varnostno in reševalno službo, z osnovno nalogo varovati imovino pred požarom, spremljati sodelavce pri delu v območjih, ogroženih s plinom in reševati ponesrečene sodelavce. Služba mora skrbeti za vzdrževanje vseh požarno-varnostnih naprav. Vodstva delovnih enot so odgovorna za izvrševanje požarno-varnostnih predpisov in za stalno uporabnost požarno-varnostnih naprav v delovnih enotah.

Delavski svet železarne mora zagotavljati materialna sredstva za delo požarno-varnostne in reševalne službe.

Člen 294

Vodstvo požarno-varnostne in reševalne službe skrbi za stalno strokovno izpopolnjevanje in usposabljanje delavcev te službe

ter je odgovorno, da je služba v stalni pripravljenosti za akcijo.

Požarno-varnostna služba ima lahko poleg poklicnih gasilcev tudi enoto prostovoljnih gasilcev, sestavljeno iz članov drugih delovnih enot.

Člen 295

V okviru splošnega sektorja je organizirana varnostna služba z nalogo, da preprečuje odtujevanje družbene imovine iz železarne. Vratarska in čuvajska služba skrbi za red pri vhodih in izhodih železarne. Preprečuje neopravičene izhode iz železarne ter onemogoča vstop v železarno osebam brez dovolilnic.

Vratarska služba na svojih mestih opravlja količinsko kontrolo materiala ob izvozu iz železarne in preprečuje izvoz materiala brez dokumentacije.

XI. Samostojni obrati in zavodi

Člen 296

Železarna lahko ustanovi za opravljanje posebnih dejavnosti, ki niso neposredno povezane z železarsko stroko, vendar so nujno potrebne za normalno delovanje železarne kot celote, samostojne obrate in zavode.

Ustanovitelj teh obratov in zavodov je delavski svet železarne, ki jim določi status,

predmet poslovanja, zagotovi osnovna in obratna sredstva ter jih registrira.

Člen 297

Samostojna zavoda železarne sta Železarski izobraževalni center in Obratna ambulanta. Samostojna obrata sta Projektivno-konstruktorski biro in Gostinska enota.

Člen 276

Delovna enota je dolžna zaupano osnovno sredstvo upravljati kot dober gospodar s tem, da ga zaščiti pred vplivi okolice, da maksimalno izkorišča njegovo kapaciteto in da ga skrbno vzdržuje. Sredstva za vzdrževanje so sestavni del poslovnih stroškov delovne enote.

Delovna enota ima pravico in dolžnost, da izloči odvečna že dotrajana osnovna sredstva iz procesa proizvodnje in jih stavlja na razpolago UOS.

Člen 279

Z namenom, da se prepreči gospodarska škoda ob elementarnih nezgodah, nenadnih okvarah in podobno, so vsa osnovna sredstva železarne obvezno zavarovana.

Vse posle v zvezi z zavarovanjem osnovnih sredstev opravlja uprava osnovnih sredstev, ki je odgovorna za pravočasno sklepanje pogodb, obračun in vplačilo zavarovalnine, prijavo nastale škode in uvedbo postopka za povrnitev.

Člen 280

Železarna posluje po predpisih, ki veljajo za poslovanje gospodarskih organizacij in je njeno poslovanje podvrženo vsem oblikam družbene kontrole.

Finančno-materialno poslovanje vodi gospodarsko-računski sektor, ki mora s svojimi službami omogočiti zajemanje vseh podatkov za obračun in na podlagi knjigovodske dokumentacije sestavljati obračune.

Na podlagi zakonitih predpisov o materialno-finančnem poslovanju izdaja vodstvo gospodarsko-računskega sektorja interna navodila.

IX. Informacijska dejavnost

Člen 285

Poslovanje železarne je javno. Člani delovne skupnosti imajo pravico, da se kot nosilci delavskega samoupravljanja seznanijo z materialnim in finančnim stanjem, z izpolnjevanjem gospodarskega načrta, z uresničevanjem samoupravnih aktov, s sklepi samoupravnih organov, s poslovanjem delovnih enot in železarne, pri čemer pa so dolžni varovati poslovne in druge tajne.

Člen 286

Organi samoupravljanja so dolžni redno poročati o svojem delu članom delovne skupnosti delovnih enot na zborih. Člani delovne skupnosti imajo pravico dajati organom samoupravljanja pripombe in predloge za reševanje posameznih vprašanj in pravico od njih zahtevati pojasnila o posameznih ukrepih in sklepih.

Člen 287

Uprava železarne mora organom samoupravljanja posredovati vso potrebno doku-

Člen 281

Železarna vodi vse predpisane poslovne knjige. Za potrebe železarne je vodstvo gospodarsko računskega sektorja dolžno, da predpiše vodenje pomožnih poslovnih knjig, evidenc in pregledov, ki zagotavljajo čim popolnejši pregled v poslovanju.

Osebe, ki so odgovorne za vodenje poslovnih knjig so za svoje delo materialno in kazensko odgovorne.

Člen 282

Z inventurnimi popisi se ugotavlja dejansko stanje sredstev, s katerimi upravlja železarna. Način inventurnega popisa ureja posebni pravilnik.

Člen 283

S sredstvi železarne, ki se nahajajo kot denarna sredstva v blagajni, ali v denarnih zavodih, disponirajo pooblaščen osebe pristojnih služb. Obseg pooblastila določata delavski svet in upravni odbor železarne.

Člen 284

V kolikor se oseba, ki je odgovorna za poslovanje z imovino razrešuje službene dolžnosti, mora biti predhodno izvršen popis vrednosti imovine, za katero oseba odgovarja, nato pa primopredaja. Postopek primopredaje izvrši praviloma primopredajna komisija, ki jo imenuje organ, v čigar pristojnost spada delo.

Za primopredajo poslov oseb, ki so pooblaščen pri banki kot podpisniki finančnih dokumentov, imenuje primopredajno komisijo upravni odbor.

Člen 288

Oblike obveščanja v železarni so:

- sestanki po delovnih enotah,
- glasilo delovne skupnosti »Železar«,
- oglasne deske,
- razglasna postaja z mrežo ozvočenja,
- statistični bilten, bilten tehnične dokumentacije,
- okrožnice, obvestila, lepaki.

Člen 289

Pri obveščanju delovne skupnosti ima važno in posebno vlogo glasilo »Železar«, ki izhaja tedensko. »Železar« se izdaja z namenom, da obvešča in seznanja člane delovne skupnosti z delom organov samoupravljanja, z doseženimi rezultati poslovanja, z uspehi posamezne delovne enote, z delom družbeno političnih in društvenih organizacij v žele-

letnim planom oziroma programom železarne. Osební dohodek posameznika je odvisen od uspehov lastnega dela, dela delovne enote in uspeha železarne kot celote.

Člen 5

Člani delovne skupnosti železarne neposredno ali po izvoljenih organih uresničujejo pravice in dolžnosti iz skupnega dela, urejujejo medsebojna delovna razmerja, zlasti pa odločajo: o vstopu delavca v delovno skupnost železarne, o premeščanju, o izobraževanju, o delitvi dohodka, o prenehanju dela in drugih medsebojnih razmerjih. Urejujejo in izboljšujejo pogoje dela, življenjske pogoje in organizirajo varstvo pri delu.

Člen 6

Stalen dvig produktivnosti dela je osnovno načelo poslovne politike delovne skupnosti železarne in pogoj za materialni razvoj

železarne ter življenjskih pogojev posameznika. Organizacija proizvodnje temelji na sodobnih načelih industrijske proizvodnje. Delitev dela, specializacija proizvodnje, proizvodno sodelovanje in integracija so sodobne metode dela, ki jih bo železarna uvajala v svojo organizacijo dela.

Razvoj znanosti na vseh področjih poslovanja postavlja pred železarno imperativno nalogo, da se sama vključi v ta razvoj s tem, da razvije znanstveno raziskovalno delo na vseh področjih poslovanja in, da sodeluje s strokovnimi in znanstvenimi institucijami. Rast produktivnosti zahteva od proizvajalcev vedno večjo usposobljenost tako na tehničnem, strokovnem in družbenem področju.

Delovna skupnost železarne mora s svojo kadrovsko politiko ustvarjati materialne pogoje za strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje.

II. Splošne določbe

1. Ustanovitev, ime in sedež podjetja

Člen 7

Železarna Jesenice je bila ustanovljena z odločbo vlade FLRJ št. 662/46/3 z dne 3. 10. 1946.

Člen 8

Železarna posluje pod imenom: »Železarna Jesenice, Jesenice na Gorenjskem.« Skrajšano ime in telegrafsko ime podjetja se glasi: »Železarna Jesenice«.

Člen 9

Sedež podjetja je na Jesenicah na Gorenjskem, Cesta železarjev št. 8.

Člen 10

Železarna Jesenice je vpisana v register gospodarskih organizacij pri Okrožnem gospodarskem sodišču v Ljubljani pod registrsko številko I 40/6.

2. Poslovni predmet železarne

Člen 11

Poslovni predmet železarne je:

1. Proizvodnja surovega železa in jekla, predelava jekla v razne končne izdelke: profile, pločevino, hladno valjane trakove, žico, žičnike, žične izdelke, elektrode, prašek za varjenje, brušeno, vlečeno in luščeno jeklo, varjene in vlečene cevi, železne in jeklene odlitke. Proizvodnja bele pločevine, pocinkane pločevine, pocinkane žice in cevi, posvinčenih trakov.

Proizvodnja izdelkov iz ognjevarnega materiala.

2. Izdeluje strojne dele in orodje, opravlja razne usluge, popravlja stroje in orodja, prevlanjanje, ravnanje, rezanje, žarjenje, prevlečenje, pocinkanje in podobno za druge.

3. Pridobiva in prodaja kot stranske proizvode: plavžarsko žlindro in žlindrasto opeko, apno, železno galico, trdi cink, cinkov pepel, barvne kovine in zlitine barvnih kovin, katran, lužne vode, karbidno apno in kisik.

4. Da bi se zagotovilo normalno obratovanje naprav, opravlja vzdrževalna dela v svojih obratih in oddelkih.

5. V projektivnem biroju opravlja projektiranje in konstruiranje.

6. V svojih hidrocentralah in termični centrali proizvaja za svoje potrebe električno energijo.

7. V zvezi z dejavnostjo podjetja nabavlja potrebne surovine, polizdelke in potrošni material, jih skladišči in dostavlja potrošnim mestom. Prodaja proizvode, ki so predmet poslovanja.

8. Samostojno opravlja zunanjetrgovinske posle tako za nabavo surovin, polizdelkov, potrošnega materiala, rezervnih delov in opreme, kakor tudi posle izvoza izdelkov in stranskih proizvodov. V ta namen ima organizirano zunanjetrgovinsko službo, ki po potrebi opravlja svoje posle tudi za druge delovne organizacije.

9. V poslovni predmet spada tudi posojanje in prodaja raznih materialov in orodja, ki niso proizvod železarne, prodaja materiala iz prejšnjih zalog, prodaja električne energije, pare in vode potrošnim mestom z direktnimi priključki na železarno. Železarna nudi tudi prevozne usluge z lastnimi motornimi vozili.

10. Železarna organizira, in skrbi za stanovanje in prehrano svojih delavcev, organizira okrepčevalnice po obratih, organizira rekreacijo članov delovne skupnosti, skrbi za prehrano in prenočevanje poslovnih gostov.

11. Železarna organizira in skrbi za izobraževanje strokovnega kadra.

3. Zaščitni znak železarne

Člen 12

1. Za zavarovanje svojih proizvodov ima železarna poseben zaščitni znak. Zaščitni znak je registriran pri pristojnem uradu za zaščito industrijske lastnine.

2. Poleg tega splošnega znaka lahko železarna zavaruje posamezne vrste svojih proizvodov s posebnimi zaščitnimi znaki.

3. Zaščita se mora izvršiti doma in po potrebi tudi v inozemstvu.

4. Zaščitni znak železarne Jesenice je sestavljen iz dveh delov in sicer iz zobatega kolesa in obrisa metalurškega delavca, predvsem glave in obeh ramen. Na desni rami v polkrogu zobatega kolesa drži delavec na rami kladivo, tako da se vidijo tudi štirje njegovi prsti, palec pa ne. Zobato kolo sega do vrha glave in spodaj do roke. Zobato kolo ima 11 zob, delavec pa ima na glavi zaščitni metalurški klobuk in metalurška očala.

4. Zastopanje in podpisovanje železarne

Člen 13

Železarno zastopa in jo podpisuje direktor železarne. V njegovi odsotnosti zastopa in zanj podpisuje njegov namestnik.

V okviru svojega delokroga, ki je odrejen s tem statutom podpisujejo za železarno:

1. Tehnični direktor vse dokumente tehničnega značaja;

2. Komerčni direktor vse dokumente komercialnega značaja;

3. Direktor gospodarsko-računskega sektorja vse listine denarnega, materialnega, finančnega, obračunskega in kreditnega značaja ter listine za vknjiževanje v poslovne knjige;

4. Direktor kadrovskega sektorja podpisuje personalno pravne zadeve;

5. Direktor splošnega sektorja podpisuje poslovno pošto splošnega sektorja ter pooblastila za zastopanje izven železarne;

6. Šef zunanjetrgovinske službe podpisuje poslovne akte te službe in sopedpisuje zunanje trgovinske pogodbe;

III. Upravljanje železarne

Člen 17

Delovna skupnost upravlja z železarno skladno z določili zvezne in republiške ustave po načelih delavskega samoupravljanja, s skrbjo dobrega gospodarja ter v okviru proizvodnega in finančnega načrta železarne v korist tako železarne kot celotne družbene skupnosti.

Člen 18

Delovna skupnost uresničuje delavsko samoupravljanje neposredno preko referenduma in zborov delovnih enot ter posredno

1. Šef prodajne službe podpisuje poslovne akte te službe in prodajne pogodbe;

8. Šef nabavne službe podpisuje poslovne akte te službe in kupne pogodbe;

9. Direktor sektorja za ekonomiko podpisuje vse akte tega sektorja;

10. Direktor uprave osnovnih sredstev podpisuje vse akte te uprave;

V načelu akte civilno pravnega značaja s katerimi se za železarno sprejemajo obveznosti, podpisujeta dva, s tem statutom pooblaščen podpisnika.

V odstotnosti direktorja železarne podpisujejo namesto njega v istem obsegu direktorji tehničnega, komercialnega, gospodarsko-računskega sektorja in sektorja za ekonomiko.

Člen 14

Direktor železarne lahko pooblasti posameznike, da zastopajo in podpisujejo železarno. Ta pooblastila so lahko splošna ali samo za posamezen primer.

Podpis železarne se opravi tako, da se pod naziv železarne podpiše direktor železarne ali pooblaščen oseba. Oseba, ki podpisuje po posebnem pooblastilu mora podpisu dodati še:

»po pooblastilu«.

Osebe, ki podpisujejo železarno, morajo k podpisu navesti še položaj, ki ga v njej zasedajo.

5. Ostale določbe

Člen 15

Železarna je pravna oseba in samostojno opravlja vse posle, ki so predmet njenega poslovanja ali pa so s tem predmetom v zvezi. Poslovanje železarne urejajo ostali pozitivni predpisi in določila tega statuta.

Člen 16

Samoupravni organi lahko za podrobnejše urejevanje poslovanja sprejemajo pravilnike, poslovnike, navodila, itd. ki pa morajo biti skladna z določili tega statuta in ostalimi pozitivnimi predpisi.

Člen 19

preko delavskega sveta železarne, upravnega odbora ter delavskih svetov delovnih enot.

Člen 19

Razmejitve funkcij upravljanja v železarni med posameznimi organi delavskega samoupravljanja predpisuje delovna skupnost v tem statutu.

Člen 20

Statut železarne določa le osnovna in temeljna načela upravljanja, zato ima delovna

VIII. Finančno poslovanje

Člen 268

Za poslovanje ima železarna Jesenice finančna sredstva na žiro računu, na računih skladov in v odobrenih kreditih.

Finančna sredstva ustvarja iz čistega dohodka, ki ga ugotavlja z zaključnim računom in razporeja na naslednje sklade:

- poslovni sklad,
- rezervni sklad,
- sklad skupne porabe in
- druge namenske sklade.

Člen 269

Delavski svet železarne s finančnim planom predpiše proporce, po katerih se formirajo skladi železarne kot celote. Dokončno razdeli čisti dohodek delavski svet železarne ob sprejemu zaključnega računa. Podrobnosti formiranja skladov predpisuje Pravilnik o delitvi čistega dohodka. Sredstva čistega dohodka, ustvarjena v teku gospodarskega leta, se med letom lahko koristijo samo za izplačilo osebnih dohodkov.

Člen 270

Poslovni sklad se formira iz dela čistega dohodka, namenjenega za sklade, iz dotacij, brezplačnih prenosov in iz odstopljenega dela skupnega dohodka, če je s predpisi določeno, da se ta del odvede v poslovni sklad.

Sredstva poslovnega sklada se lahko vlagajo v osnovna in obratna sredstva železarne ter se lahko koristijo tudi za skupna vlaganja v iste namene in za odplačevanje kreditov, najetih za finansiranje osnovnih ali obratnih sredstev.

Člen 271

Železarna izloča del sredstev čistega dohodka v obvezni rezervni sklad po veljavnih predpisih. Ko sredstva dosežejo predpisano minimalno višino, preneha obveznost izločanja čistega dohodka v ta sklad. Koriščenje sredstev obveznega rezervnega sklada odobrava delavski svet železarne v mejah pozitivnih predpisov.

Člen 272

Železarna lahko izloči iz čistega dohodka tudi sredstva za neobvezni rezervni sklad. Višino sredstev tega sklada določi delavski svet železarne ob sprejemu zaključnega računa. Sredstva neobveznega rezervnega sklada predstavljajo nerazporejen del čistega dohodka in se lahko koristijo šele po dokončni delitvi čistega dohodka, po sklepu delavskega sveta železarne za osebne dohodke ali za sklade.

Člen 273

Sklad skupne porabe se formira iz čistega dohodka ter iz sredstev, ki so dana železarni brez obveznosti vračanja in jih delavski svet nameni temu skladu.

Sredstva sklada skupne porabe so namenjena za zadovoljevanje skupnih potreb

delovne skupnosti in se uporabljajo predvsem:

— za investicijska vlaganja v objekte družbenega standarda,

— za kritje stroškov v zvezi z vzdrževanjem teh objektov,

— za finansiranje strokovnega izobraževanja kadrov,

— za finansiranje vseh oblik rekreacije članov delovne skupnosti,

— za dajanje posojil pri individualni graditvi stanovanj

— za dajanje dotacij družbenim organizacijam in društvom.

— za finansiranje ostalih potreb članov delovne skupnosti, ki se lahko krijejo iz tega sklada.

Delavski svet železarne določi okvirni program koriščenja sredstev, neposredno pa ga izvajajo pristojne službe.

Člen 274

Ob delitvi čistega dohodka lahko delavski svet železarne izloči del sredstev v neobvezne sklade za kritje specifičnih potreb članov delovne skupnosti, ki niso v nasprotju s pozitivnimi predpisi.

Ob ustanovitvi takšnega sklada določi delavski svet njegov namen in način koriščenja.

Člen 275

Delovne enote lahko v okviru doseženega čistega dohodka formirajo lastne sklade. Namen in koriščenje sredstev teh skladov se smiselno urejuje po določilih, ki veljajo za sklade železarne.

Neizplačani del doseženih osebnih dohodkov se ne smatra kot sklad, pač pa kot rezervna sredstva osebnih dohodkov, ki jih enota vedno lahko koristi.

Člen 276

Osnovna sredstva železarne so vsa zemljišča, zgradbe, naprave, instalacije, stroji, instrumenti, inventar in pravice, ki jih je železarna pridobila ter jih uporablja za svojo gospodarsko dejavnost, po predpisih pa se vodijo kot osnovna sredstva.

Člen 277

Železarna lahko pridobi osnovna sredstva na naslednje načine:

- z nakupom
- s prenosom iz drugih skladov,
- z brezplačnim prenosom iz druge gospodarske organizacije,
- z darilom,
- z zakupom.

Promet z osnovnimi sredstvi odobrava delavski svet železarne, lahko pa pooblasti drug samoupravni organ, službo ali odgovorno osebo, da odobrava promet z osnovnimi sredstvi do določene vrednosti.

Člen 256

Posameznemu članu delovne enote se osebni dohodek obračuna na osnovi sprejetih meril, doseženega lastnega delovnega učinka, učinka delovne enote in uspeha železarne.

VII. Gospodarski načrt železarne

Člen 257

Gospodarski načrt železarne mora zagotoviti optimalno koriščenje vseh faktorjev proizvodnje, s katerimi razpolaga železarna. Pri zasnovi gospodarskega načrta sodelujejo s svojimi pobudami zbori delovnih enot. Te pobude nato obravnava delavski svet železarne jih uskladi in dopolni.

Celotni gospodarski načrt železarne obsega finančni plan, plan proizvodnje, plan nabave in prodaje, plan uvoza in izvoza, plan investicij, plan delovne sile ter plan družbenega standarda.

Člen 258

Osnovno vodilo pri sestavljanju finančnega plana je dohodek železarne. Finančni plan usmerja vse ostale plane gospodarskega načrta, ker samo izpolnitev tega plana zagotavlja uresničitev vseh pričakovanih gospodarskih ciljev. Finančni plan mora podrobno zajeti vsa namenska sredstva, ki zagotavljajo izpolnitev ostalih planov in izraža finančno politiko železarne.

Člen 259

Plan proizvodnje se ravna po finančnem planu in je zato kvaliteten in količinski odnos proizvodnje odvisen od postavk finančnega plana in od možnosti realizacije na domačem in tujem tržišču. Plan proizvodnje mora zagotoviti usklajenost proizvodnje posameznih delovnih enot.

Plan proizvodnje mora stremeti k dvigu kvalitete nivoja, k optimalni ekonomičnosti in k zoženju dosedanjega preširokega asortimenta, in k specializaciji proizvodnje.

Člen 260

Plan nabave določa preskrbo s surovinami in potrošnim materialom, zagotavlja kvaliteto dobavljenega materiala, ugodne cene, dinamiko dobave in minimalno vezavo obratnih sredstev.

Člen 261

Plan prodaje usmerja proizvodnjo h kvalitetnejšemu asortimentu in k dvigu ekonomičnosti. Plan prodaje mora zagotavljati realizacijo finančnega plana, na osnovi potreb, ki izhajajo iz analize tržišča in na osnovi razpoložljivih kapacitet. Plan prodaje mora zagotoviti tudi pravočasno izpolnjevanje sklenjenih pogodb.

ne. Posamezniku se ob izplačilu predloži pismeni obračun. V kolikor se posameznik z obračunom ne strinja in smatra, da ne temelji na stvarnih osnovah, ima pravico ugovora.

Člen 262

Plan uvoza določa nakup neobhodno potrebnih surovin, potrošnega materiala in osnovnih sredstev na zunanjem tržišču.

Plan izvoza mora stremeti za izvozom predvsem tistih proizvodov, za katere na domačem trgu ni povpraševanja in se lahko plasirajo na zunanjem trgu po ugodnih cenah.

Člen 263

Plan investicij določa obseg zamenjave izrabljenih osnovnih sredstev, določa rekonstrukcijo agregatov, določa uvajanje sodobne mehanizacije in jamči povečanje produktivnosti dela. Planirana investicijska vlaganja morajo zagotoviti prodajo proizvodov na tržišču za daljše obdobje. Nove kapacitete morajo omogočiti optimalno stopnjo ekonomičnosti in specializacijo proizvodnje.

Člen 264

Plan delovne sile se ravna po proizvodnem planu in odreja število zaposlenih. Plan delovne sile določa dinamiko dotoka novih delavcev, program strokovnega izobraževanja in izpopolnjevanja ter ukrepe na področju delovnih pogojev. Plan delovne sile mora določati ukrepe za ustvarjanje pogojev dela, ki bodo omogočili številnejše zaposlovanje žena v neposredni proizvodnji.

Člen 265

Plan družbenega standarda zajema izgradnjo stanovanj, prevoz delavcev iz oddaljenejših krajev, oddih v času letnega dopusta, rekreacijsko udejstvovanje, dodatno hrano med delom, zdravstveno preventivo in druga prizadevanja za izboljšanje življenjskih pogojev.

Člen 266

Osnovni plani se delijo na pozicije in vsebujejo podrobnejše plane.

Obrazložitve planov morajo vsebovati tudi ukrepe za uspešno izpolnitev planov.

Člen 267

Osnova za plan so predlogi, težnje in želje delovnih enot, ki jih strokovne službe uskladijo z možnostmi. Osnutek plana obravnava upravni odbor in ga posreduje delovnim enotam. Upravni odbor zbere pripombe delovnih enot, jih uskladi in predloži delavskemu svetu železarne v dokončen sprejem.

Praviloma se gospodarski načrt železarne sprejema v 4. četrtletju za naslednje leto.

skupnost za izvajanje teh načel samoupravne akte in to:

- pravilnik o delovnih razmerjih
- pravilnik o zdravstveno-tehnični varnosti
- pravilnik o delitvi čistega dohodka
- pravilnik o formiranju in delitvi osebnih dohodkov
- pravilnik o organizaciji železarne in sistematizaciji delovnih mest.

Člen 21

Samoupravne akte delovne skupnosti iz prejšnjega člena pripravlja upravni odbor in jih daje v razpravo delovni skupnosti. Sprejema in potrjuje jih delavski svet železarne le, če se z njimi strinjata vsaj dve tretjini delovnih enot.

Člen 22

Poleg navedenih samoupravnih aktov lahko samoupravni organi sprejemajo tudi druge pravilnike, poslovniške, predpise in določila.

Člen 23

Vsak posamezni član delovne skupnosti ima dvojno družbeno funkcijo in sicer kot delavec proizvajalec in kot delavec upravljavec, zato ima tudi določene pravice in dolžnosti.

Člen 24

Pravice posameznega člana delovne skupnosti so:

1. da voli in da je voljen v organe delavskega samoupravljanja;
2. da neposredno odloča o koriščenju dobrin, ustvarjenih z njegovim delom in delom skupnosti kot celote;
3. da posredno odloča o medsebojnih odnosih v železarni;
4. da posredno odloča o čim bolj varnih in zdravih delovnih pogojih;
5. da neposredno odloča o združevanju železarne z drugimi gospodarskimi organizacijami ali odcepitvi posameznih osnovnih proizvodnih dejavnosti od železarne;
6. da neposredno odloča o novih velikih investicijah za nadaljnji gospodarski razvoj železarne.

Člen 25

Dolžnosti posameznega člana delovne skupnosti so:

1. da aktivno sodeluje pri samoupravljanju;
2. da racionalno in gospodarno koristi proizvodna sredstva, ki jih ima na razpolago in v delovni proces, v katerem sodeluje, vlaga vse svoje znanje in sposobnosti;
3. da v zvezi s poslovanjem železarne in v zvezi z delom ožjega delovnega okolja izraža svoje misli ter predlaga rešitve na zborih delovnih enot in v ostalih organih delavskega samoupravljanja.

Člen 26

Člani delovne skupnosti in člani organov samoupravljanja so pri izpolnjevanju načel delavskega samoupravljanja odgovorni:

1. za svoje delo,
2. za izpolnjevanje obveznosti železarne do družbene skupnosti in

3. za poslovanje podjetja skladno z družbenimi interesi izraženimi v ustavi in drugih zakonskih določilih, v družbenih planih ter v sklepih predstavniških organov družbeno političnih skupnosti.

Člen 27

Pri izvrševanju pravic in dolžnosti samoupravljanja so vsi člani delovne skupnosti enakopravni.

1. Neposredno upravljanje

a) referendum

Člen 28

Referendum je v železarni edina možna oblika neposrednega odločanja celotne delovne skupnosti. Z referendumom se vsak posamezni član delovne skupnosti izjavi z »da« ali »proti« predlogu, ki je v referendumu postavljen.

Člen 29

Referendum se obvezno razpiše:

1. za odločitev o novih vlaganjih železarne, za katere so potrebne visoke investicije;
2. za odločitev o odcepitvi posamezne osnovne proizvodne dejavnosti od železarne;
3. za odločitev o združitvi železarne z drugo gospodarsko organizacijo.

Člen 30

Referendum se lahko razpiše tudi o drugih vprašanih, važnih za celo železarno, predvsem pa o življenjskih vprašanih, važnih za delovno skupnost.

Člen 31

Referendum razpiše delavski svet železarne s svojim sklepom, na predlog upravnega odbora, na predlog sindikalne organizacije železarne, na predlog delovnih enot, ki po številu zaposlenih obsegajo vsaj dve tretjini vseh članov delovne skupnosti železarne in na predlog direktorja železarne.

Razpis mora obvezno vsebovati, o katerem vprašanju se bo glasovalo in datum glasovanja.

Člen 32

Na referendumu se glasuje z glasovalnimi lističi, tajno, z »za« ali »proti«. Glasovalni listič mora vsebovati tudi vsebino vprašanja, o katerem je razpisan referendum.

Člen 33

Pravico glasovanja na referendumu imajo vsi člani delovne skupnosti, ki imajo pravico voliti v organe samoupravljanja.

Člen 34

Referendum vodi posebna komisija, ki jo imenuje delavski svet železarne. Ta komisija tudi objavi rezultate referenduma.

Člen 35

Referendum je veljaven, če je na njem glasovalo več kot dve tretjini članov delovne skupnosti. Predlog, o katerem se je glasovalo, je sprejet, če je zanj glasovala večina

članov delovne skupnosti, ki se je referenduma udeležila. Izid referenduma je za delavski svet obvezen. Šest mesecev po referendumu delavski svet ne more sprejeti nobenega sklepa, ki bi bil v nasprotju z izidom referenduma in ne more o istem vprašanju razpisati referenduma.

b) Zbori delovnih in obračunskih enot

Člen 36

Zbori delovnih enot so osnovna oblika neposrednega upravljanja v delovnih enotah, ki imajo manj kot 100 zaposlenih.

Člen 37

Zbori obračunskih enot so osnovna oblika neposrednega upravljanja v tistih delovnih enotah, ki imajo več kot 100 zaposlenih. Koliko in kje bodo te obračunske enote ustanovljene, določi delovna enota sama.

Člen 38

Zbor delovne ali obračunske enote vodi predsednik ali njegov namestnik, ki jih delovna skupnost voli neposredno in tajno za 2-letno mandatno dobo. Predsednika ali namestnika lahko razreši le delovna skupnost delovne ali obračunske enote.

Člen 39

Zbor delovne ali obračunske enote po potrebi sklicuje predsednik, obvezno pa ga skliče, kadar se razpravlja o spremembah notranje delitve osebnih dohodkov, o gospodarskem načrtu, o občasnih poslovnih poročilih, o zaključnem računu, o predlogu koriščenja sredstev za vzdrževanje in amortizacijo ter o osebnih zaščitnih sredstvih. Predsednik obvezno skliče zbor tudi, če to zahteva desetina članov delovne ali obračunske enote.

Člen 40

Zbor lahko sprejema polnomočne sklepe, če zboru prisostvuje vsaj polovica članov delovne ali obračunske enote in če za sklep glasuje večina prisotnih članov.

Glasovanje je javno z dviganjem rok.

Člen 41

Gradivo za razpravo na zboru pripravlja delavski svet delovne enote, ki je tudi dolžan izvajati sklepe zbora.

Člen 42

Na zboru se vodi zapisnik, ki mora obvezno vsebovati: datum, število prisotnih, ugovoritev o sklepčnosti zbora, dnevni red zbora ter jasno in točno oblikovane sklepe. Zapisnik podpisuje predsednik zbora, overjata pa ga dva overitelja.

Člen 43

Zbor delovne enote in zbor obračunske enote upravljata z delovno enoto, odnosno obračunsko enoto in v interesu delovne enote same in v interesu železarne kot celote.

Zbor delovne enote in zbor obračunske enote je pristojen in dolžan, da:

1. Razpravlja in sklepa o poročilih, ki mu jih skladno z določili tega statuta dostavlja delavski svet delovne enote.

2. Sprejema in potrjuje poročila o delu delavskega sveta delovne enote.

3. Zadolžuje in pooblašča delavski svet delovne enote za reševanje posameznih vprašanj.

4. Razpravlja o vseh vprašanjih, ki so v interesu delovne skupnosti enote.

5. Sklepa o predloženih principih in merilih udeležbe posameznega člana delovne skupnosti delovne enote in o vseh ostalih vprašanjih, ki se tičejo nagrajevanja članov delovne skupnosti.

6. Sklepa o delitvi čistega dohodka delovne enote in o višini sredstev, ki jih odvajajo v neobvezne sklade. Sklepa o koriščenju vseh skladov delovne enote.

7. Zbor delovne enote, ali večina zborov obračunskih enot lahko sklone, da se reševanje posameznih vprašanj, za katera je sicer pristojen zbor, prenese na delavski svet delovne enote.

Člen 44

Zbor je v okviru pristojnosti, ki mu jih daje ta statut, samostojen in enakopraven z vsemi ostalimi organi delavskega samoupravljanja.

2. Posredno upravljanje — organi upravljanja

Člen 45

Organi upravljanja v Železarni Jesenice so:

- delavski svet železarne
- upravni odbor železarne
- delavski sveti delovnih enot in
- direktor železarne

Člen 46

Vsi organi upravljanja navedeni v prejšnjem členu so v mejah svojih pristojnosti, ki jih določa ta statut med seboj enakopravni in samostojni. Nihče od navedenih organov ne more razveljaviti sklep drugega organa, če je le-ta sprejet v okviru njegovih pristojnosti.

a) Delavski svet železarne

Člen 47

Delavski svet železarne je osrednji organ delavskega samoupravljanja v delovni skupnosti in kot tak predstavlja delovno skupnost ter za upravljanje železarne odgovarja družbeni skupnosti oziroma njenim organom.

Člen 48

Delavski svet železarne volijo člani delovne skupnosti neposredno in tajno. Člani delovne skupnosti volijo po delovnih enotah, ki so ob enem tudi volilne enote, vsaka od njih pa ima svojo kandidatno listo.

Člane delavskega sveta železarne se voli po ključu, ki ga vsakokrat določijo delavski svet železarne.

Člen 242

Dohodek, ki se ugotavlja po delovnih enotah, predstavlja samo razmerje, s katerim je vsaka enota udeležena pri dohodku železarne. Če je ugotovljeni dohodek delovnih enot višji, oziroma nižji od dohodka železarne, se popravi z odgovarjajočim faktorjem, ki izraža razliko med doseženim dohodkom, izračunanim za železarno in dohodkom, izračunanim po delovnih enotah.

Člen 243

Iz doseženega dohodka prispevajo del. enote ustrezen delež za kritje družbenih obveznosti železarne. Ostanek predstavlja čisti dohodek železarne in delovnih enot, ki se razdeli na osebne dohodke in sklade, upoštevajoč pri delitvi uspehe posamezne delovne enote. Delavski svet železarne določi enotno najnižjo stopnjo obveznega odvajanja v sklade, s čimer zagotovi sredstva za financiranje skupnih potreb.

Člen 244

Delovne enote lahko del preostalega čistega dohodka odvajajo v neobvezne sklade. Ob ustanovitvi sklada določi delovna enota tudi namen in način koriščenja.

Člen 245

Z namenom, da se delovnim enotam ustvari enaki pogoji gospodarjenja, ima delavski svet železarne pravico, da na osnovi analiz spreminja pogoje gospodarjenja posamezne delovne enote. Delavski svet je to dolžan storiti, kadar ugotovi, da je sprememba startnih pogojev dosegla takšno mejo, ki vpliva, več kot 15% na padec ali dvig osebnih dohodkov kumulativno od začetka gospodarskega leta.

Člen 246

Iz doseženih sredstev čistega dohodka je železarna dolžna formirati obvezni rezervni sklad. Ostale obvezne sklade formira delavski svet železarne po izvršeni primerjavi poslovnega uspeha.

Člen 247

Obvezni skladi železarne so:

- poslovni sklad
- rezervni sklad
- sklad skupne porabe

Delavski svet lahko ustanovi neobvezne sklade in ob ustanovitvi določi način in namen koriščenja.

Člen 248

Vsak član del. enote ima pravico udeležbe na delu čistega dohodka, ki je namenjen za osebne dohodke.

Osnovne principe delitve osebnih dohodkov, ki odražajo pravice posameznika in po katerih se enotno urejajo merila za vse delovne enote, predpiše delavski svet železarne s pravilnikom o delitvi osebnih dohodkov.

Člen 249

Pravico do udeležbe pri sredstvih, ki jih ustvari delovna enota, pridobi posameznik

z opravljenim delom in doseženim delovnim učinkom. Vsak član delovne enote ima pravico in dolžnost, da sodeluje pri sprejemanju meril, s katerimi se ugotavlja udeležba posameznika na doseženih sredstvih.

Člen 250

Norma se smatra kot osnovno merilo delovnega učinka posameznika ali skupine. Norma se kot merilo individualne storilnosti uvaja na vseh delovnih mestih, kjer se učinek da meriti. Delavski svet železarne določa enotna načela normiranja na tehnični osnovi in usklaja startne osnove za posamezna delovna mesta.

Člen 251

Delovna enota samostojno odloča o načinu delitve doseženih osebnih dohodkov na posameznika, pri čemer pa je dolžna upoštevati kriterij delitve po opravljenem delu in vplivu posameznika na skupni doseženi uspeh.

Člen 252

Osnovno merilo za vrednotenje posameznega delovnega mesta je analitična ocena, ki s številom točk določa medsebojni odnos delovnih mest v delovni enoti. Analitična ocena in uporaba te pri izračunavanju vrednosti, je enotna za vso železarno.

Člen 253

Ostala merila, ki se za obračun osebnih dohodkov v železarni lahko uporabljajo so:

- obračun delovnega učinka po normi,
- izvršitev dela v akordu ali po dogovoru,
- doseženi učinki, predpisani z internimi pravilniki delovnih enot,
- dodatki za delo pod nenormalnimi pogoji,
- udeležba na povprečnem presežku norme, oziroma delu tega presežka,
- premija,
- interni dogovori delovne skupine, potrjeni od organov upravljanja delovne enote.

Člen 254

Merila delitve in vse spremembe v merilih te delitve določa edino zbor delovne enote. Kadar delovna enota zahteva dodatna sredstva za uveljavitev spremembe, to spremembo, odobri le delavski svet železarne.

Člen 255

Člani delovne skupnosti imajo pod enakimi pogoji pravico koristiti sredstva sklada skupne porabe, ki so namenjena predvsem za:

- finansiranje dodatne prehrane
- finansiranje strok. izpopolnjevanja
- finansiranje rekreacijske dejavnosti, namenjene članom delovne skupnosti med delovnim časom in v prostem času.
- finansiranje stanovanjske gradnje
- finansiranje drugih stvari.

Odpovedni rok traja od 1 do 5 mesecev, kar je odvisno od delovne dobe.

O odpustu sklepa disciplinska komisija železarne.

Člen 230

Če član delovne skupnosti ne izpolnjuje svojih delovnih dolžnosti in obveznosti in krši delovni red naklepno ali iz malomarnosti, je disciplinsko odgovoren.

Člen 231

O disciplinskih prekrških razpravlja disciplinsko-poravna komisija delovne enote, ki lahko izreka kazni: opomin, ukor in strogi javni ukor.

O disciplinskih prestopkih razpravlja disciplinska komisija železarne, ki lahko izreka denarne kazni, kazni odstranitve s položaja, odpust iz železarne in kazni, ki jih izreka disciplinsko-poravna komisija delovne enote.

O disciplinskih prekrških in prestopkih vodstvenega kadra razpravlja disciplinska komisija železarne.

Za disciplinske prekrške in prestopke članov delavskega sveta železarne in direktorja železarne je pristojno občinsko disciplinsko sodišče.

Člen 232

Disciplinski postopek začne direktor železarne ali od njega pooblaščen oseba.

Nikomur ne more biti izrečena disciplinska kazen, če prej ni bil zaslišan, razen če se zaradi neopravičenih razlogov ni priglasil k zaslišanju.

Člen 233

Zoper disciplinsko odločbo disciplinsko-poravna komisija delovne enote je dopustna pritožba na disciplinsko komisijo železarne.

Zoper disciplinsko odločbo disciplinske komisije železarne pa je dopustna pritožba na disciplinsko sodišče občinske skupščine.

V. Ugotavljanje in delitev dohodka

Člen 238

Ekonomski odraz gospodarjenja delovne skupnosti v gospodarskem letu je doseženi dohodek, ki se ugotavlja med letom s periodičnimi obračuni in z letnim zaključnim računom. Organi upravljanja železarne so dolžni razvijati principe delitve sredstev po vložnem delu.

Člen 239

Ugotovljeni dohodek železarne kot celote predstavlja osnovo za obračun obveznosti do družbe, ne glede na rezultate, ki jih izkažejo posamezne delovne enote v svojih obračunih. Osnovno merilo za delitev doseženih sredstev je vloženo delo, doseženi ekonomski rezultat in splošni položaj posamezne delovne enote.

Člen 240

Sredstva, ki ostanejo po izpolnitvi družbenih obveznosti, so čisti dohodek železarne,

pritoži se lahko kaznovani, direktor železarne ali sindikalna organizacija.

Člen 234

Če oseba, ki je bila disciplinsko kaznovana od disciplinsko-poravna komisije delovne enote, v enem letu od izreka kazni ni storila nobenega prekrška, se ji izrečena kazen briše.

Če oseba, ki je bila disciplinsko kaznovana od disciplinske komisije železarne, v enem letu od izreka kazni ni storila novega disciplinskega prekrška ali v treh letih novega prestopka, se ji izrečena kazen briše.

Člen 235

Če je član delovne skupnosti v priporu ali preiskovalnem zaporu, izda direktor železarne ali od njega pooblaščen oseba odločbo o odstranitvi z dela.

Če član delovne skupnosti stori težji disciplinski prestopki, lahko direktor železarne po prostem preudarku izda odločbo o odstranitvi z dela. O upravičenosti takšne odločbe sklepa upravni odbor na prvi seji.

Člen 236

Član delovne skupnosti, ki pri izvrševanju svojih delovnih dolžnosti po lastni krivdi povzroči škodo železarne, je materialno odgovoren.

Za povrnitev škode do 10.000 din izda odločbo direktor železarne. Povrnitev škode nad to vrednostjo se uveljavlja pri rednem sodišču.

Člen 237

Vse podrobnosti iz medsebojnih delovnih razmerij, ki niso zajete v tem statutu, urejajo samoupravni akti železarne, smiselno pa se uporabljajo tudi določila splošnih predpisov,

Člen 241

Da se ugotovi sorazmerni delež posamezne delovne enote v ekonomskem uspehu železarne, se dohodek ugotavlja po delovnih enotah na ta način, da se za vsako enoto, na podlagi interne prodajne cene proizvodov ali uslug, izračuna vrednost dosežene interne realizacije, istočasno pa ugotovi delež materialnih stroškov.

Kandidatno listo za te volitve lahko predloži sindikalni odbor delovne enote, ali desetina članov delovne enote.

Člen 49

Volitve v delavski svet železarne vodi volilna komisija, ki jo imenuje delavski svet železarne. Ta komisija imenuje volilne odbore po volilnih enotah. Delavski svet železarne imenuje tudi komisijo za sestavo volilnih imenikov.

Člen 50

Ostale podrobnosti v zvezi z volitvami v delavski svet železarne ureja poslovnik za delo delavskega sveta železarne.

Člen 51

Mandat člana delavskega sveta železarne traja 2 leti s tem, da se vsako leto zamenja polovica članov. Nihče ne more biti dvakrat zaporedoma izvoljen v delavski svet železarne.

Člen 52

Prvo sejo delavskega sveta železarne po volitvah skliče najkasneje v 14 dneh predsednik delavskega sveta in jo vodi do izvolitve novega predsednika. Predsednik volilne komisije na prvi seji po volitvah poroča o poteku volitev. Delavski svet železarne potrjuje mandat novo izvoljenih članov delavskega sveta.

Člen 53

Predsednika in njegovega namestnika izberejo med seboj člani javno z dviganjem rok, razen, če delavski svet ne sklepe, da se predsednika in njegovega namestnika izbira tajno z volilnimi listki.

Kandidata za predsednika in namestnika predlaga sindikalna organizacija ali član delavskega sveta v imenu desetine vseh članov.

Člen 54

Seje delavskega sveta so javne in jim lahko prisostvuje sleheren član delovne skupnosti. Sklicuje jih predsednik najmanj enkrat na dva meseca.

Predsednik je dolžan sklicati sejo delavskega sveta železarne, če to zahteva upravni odbor, izvršni odbor sindikalne organizacije, tretjina članov delavskega sveta, petina samoupravnih organov delovnih enot ali direktor železarne.

Člen 55

Če predsednik ne skliče seje delavskega sveta v smislu določil prejšnjega člena, to stori namestnik. Če pa tudi ta odkloni, potlej delavski svet skliče najstarejši člani. Na tako sklicani seji se najprej zasliši predsednik oziroma njegov namestnik in če je sklic seje eden ali drugi neopravičeno odklonil, se ga razreši dolžnosti in izvoli novega. Nadaljevanje seje vodi novoizvoljeni predsednik.

Člen 56

Za vsako sejo delavskega sveta železarne morajo člani prejeti najmanj 3 dni pred sejo pismeno vabilo s gradivom, o katerem bo delavski svet razpravljal.

O datumu, času, kraju in o dnevnem redu seje se mora najmanj 3 dni pred sejo obvestiti tudi delovna skupnost.

Člen 57

Člani so dolžni prisostvovati sejam delavskega sveta. Poleg članov so sejami dolžni prisostvovati še člani upravnega odbora, ki niso člani delavskega sveta, direktor železarne ter direktorji sektorjev oziroma vodje služb, če je na dnevnem redu razprava o vprašanih z njihovega področja.

Člani delavskega sveta in upravnega odbora se morajo pred sejo pismeno opravičiti, če iz kakršnih koli vzrokov seji ne morejo prisostvovati. Opravičeno odsotnost posameznika ugotavlja delavski svet.

Člen 58

Delo v delavskem svetu železarne je častna funkcija in člani zanj ne prejemajo nagrad. Članu delavskega sveta se plača odsotnost z dela, če čas seje sovpade z njegovim delovnim časom. Članom delavskega sveta, ki stanujejo izven območja Jesenic se povrnejo dodatni stroški (prevoz, prehrana), če jim z ozirom na njihov delovni čas, seja delavskega sveta, komisije ali upravnega odbora takšne stroške tudi povzroči. Višino povračila stroškov ureja poslovnik o delu delavskega sveta.

Člen 59

Člani delavskega sveta opravljajo svojo funkcijo:

na sejah delavskega sveta,
na sejah komisij in
v svoji delovni enoti.

Na sejah delavskega sveta imajo člani pravico in so dolžni sodelovati v razpravi, postavljati vprašanja predsedniku delavskega sveta, predsedniku upravnega odbora, direktorju železarne in prisotnim vodjem služb ali direktorjem sektorjev, izražati svoje predloge ter glasovati za ali proti predlogom.

Na sejah komisij imajo člani pravico in dolžnost sodelovati v razpravi, postavljati vprašanja in izražati svoja mnenja ter predloge.

V svoji delovni enoti so člani delavskega sveta dolžni tolačiti stališča in sklepe delavskega sveta železarne, enako na delavskih svetih delovnih enot, kot na zborih. Predloge ali zahteve delovne enote člani lahko prenašajo na seje delavskega sveta železarne le, če za to obstoja sklep zbora oziroma sklep delavskega sveta delovne enote.

Izven teh organov član delavskega sveta nastopa samo kot član delovne skupnosti, v popolnoma enakopravnem položaju z ostalimi.

Člen 60

Člani delovne skupnosti, ki prisostvujejo seji delavskega sveta železarne, niso pa njegovi člani, imajo pravico sodelovati v razpravi, postavljati vprašanja, izražati svoja mnenja in predloge, nimajo pa pravice glasovati.

Člen 61

Delavski svet železarne sprejema sklepe tako, da predsednik predloži točno formulacijo sklepa, člani pa za predlog glasujejo javno z dviganjem rok. Sklep je sprejet, če seji prisostvujeta več kot dve tretjini članov in je za predlog glasovala večina prisotnih. Kadar delavski svet podjetja sprejema, spreminja ali dopolnjuje statut, sprejema pravilnik o delovnih razmerjih, pravilnik o delitvi čistega dohodka, sprejema gospodarski načrt, zaključni račun, sklepa o novih vlaganjih, o imenovanju direktorja železarne in glasuje o razrešitvi upravnega odbora ali posameznega člana upravnega odbora, mora za ta predlog glasovati 2/3 prisotnih, da je predlog sprejet.

Člen 62

V primerih, da se pri glasovanju izreče enako število za predlog kot proti predlogu, se glasovanje ponovi tajno z listki. Če se tudi v tem primeru dobi enako število pozitivnih in negativnih glasov, se smatra, da predlog ni bil sprejet in se o njem obvezno razpravlja na prvi prihodnji seji.

Člen 63

Sprejeti sklepi delavskega sveta so obvezni za železarno, za vse člane delovne skupnosti in vse samoupravne organe. Sklepov nimata nihče pravice spreminjati ali dopolnjevati.

Člen 64

Delavski svet železarne ima pravico dajati delovnim enotam in njihovim samoupravnim organom smernice, navodila in priporočila, če je določeno vprašanje pomembno za celotno delovno skupnost, čeprav to vprašanje ne spada v njegovo pristojnost.

Člen 65

Delavski svet je dolžan usmerjati celokupno dejavnost železarne s skrbnostjo dobrega gospodarja, tako v interesu železarne kot delovne in družbene skupnosti. V ta namen sprejema gospodarske načrte, sklepa o zaključnih računih in razporeja doseženi čisti dohodek na sklade in na osebne dohodke delovne skupnosti, sklepa o koriščenju sredstev in skladov, o notranji organizaciji in o poslovanju železarne, skrbi za nenehno rast produktivnosti dela in za razvoj pravnih socialističnih proizvodnih odnosov, sprejema perspektivne načrte za razvoj železarne.

Delavski svet železarne rešuje tudi vsa tista vprašanja in zadeve, ki jih določajo zakonski in ostali predpisi ter določila tega statuta.

Delavski svet železarne je zlasti dolžan in pristojen:

1. Sprejema statut in vse ostale pravilnike, predpise in določila, ki pravno urejajo delo železarne in delovnih skupnosti v naslednjih področjih:

— delovna razmerja, sklepanje in prenehanje delovnega razmerja, upokojitve, kadrovanje in načrtno usmerjanje kadra v napredovanju;

— pravice in dolžnosti, materialna in disciplinska odgovornost članov delovne skupnosti;

— zdravstveno-tehnična varnost delavcev, varnost pred elementarnimi in drugimi nesrečami;

— aktivna in pasivna rekreacija, družbeni standard;

— delitev doseženega čistega dohodka, koriščenje skladov;

— formiranje in delitev osebnih dohodkov, normiranje dela, povračilo stroškov službenih potovanj, dodatki za otežkočena dela in ostala povračila za izredna dela;

— organizacija dela, koriščenje osnovnih, obratnih in drugih sredstev in

— vsa ostala področja dejavnosti.

2. Voli in razrešuje upravni odbor železarne in sam določa število njegovih članov. Razrešuje upravni odbor ali posamezne člane upravnega odbora še pred potekom mandatne dobe, če to narekujejo potrebe.

Sprejema poročila o delu upravnega odbora in potrjuje njegovo delo. Upravnemu odboru daje smernice za poslovanje železarne in ga pooblašča za dela, ki ne spadajo v njegovo pristojnost.

3. Določa smernice za sestavljanje finančnega plana železarne ter ga sprejema in potrjuje, če se z njim strinjata vsaj dve tretjini delovnih enot. Odreja razmerje med skladi in osebnimi dohodki v doseženem čistem dohodku, odreja osnovno politiko najemanja kreditov in pooblašča gospodarsko komisijo, da v mejah te odobrava najetje posameznih kreditov in na prvem prihodnjem zasedanju poroča o svojem sklepu.

Sprejema občasna poročila o finančnem poslovanju, odreja ukrepe za izboljšanje poslovanja in s poročili seznanja organe upravljanja in skupnosti delovnih enot.

Vzporedno z obravnavo o finančnem poslovanju obravnava tudi inventurne razlike ter sklepa o odpisu viškov in primanjkljaja, ozir. odreja kdo krije primanjkljaje če se ugotovi osebna odgovornost.

Razpravlja o znižanju in zvišanju proizvodnih in materialnih stroškov ter sprejema ukrepe za izboljšanje stanja.

4. Sprejema osnovni proizvodni plan železarne. V zvezi s tem določa normativne glavnih materialov, koriščenje koledarskega časa, plane remontov in večjih popravil, kvalitetni asortiment proizvodov glede na potrebe notranjega in zunanjega tržišča. Določa cene in sklepa o njihovi spremembi za proizvode, katerih cene niso plafonske. Sklepa o uvajanju novih oziroma o ukinitvi obstoječe vrste proizvodov.

Sprejema poročila o izpolnjevanju proizvodnega plana, o izpolnjevanju obveznosti in o zaostankih ter določa ukrepe, kako naj se izpolnijo zaostale obveze. S temi poročili seznanja tudi organe upravljanja in skupnosti delovnih enot.

Osnovni proizvodni plan daje predhodno v razpravo delovnim enotam in ga sprejme, oziroma potrdi, če se z njim strinjata vsaj dve tretjini delovnih enot.

Člen 215

Zaradi posebnega varstva žena pri delu, se žene ne sme razporejati na težka fizična dela in na dela, ki so zdravju žene škodljiva. Nosečnica, zaposlena v železarni, uživa posebno varstvo. Nočno delo žena urejuje pravilnik o delovnih razmerjih. Materam z otroki do starosti 3 let železarna omogoča delo v skrajšanem času.

Člen 216

Mladino do 18. leta starosti se v železarni ne sme razporediti na delo, ki je škodljivo za zdravje in je fizično posebno težko. Mladina ne sme opravljati nadurnega in nočnega dela.

Člen 217

Članu delovne skupnosti, ki zaradi nesreče pri delu, druge bolezni ali kako drugače postane invalid, ne preneha delovno razmerje, če lahko glede na preostalo delovno zmožnost opravlja isto ali drugo ustrezno delo. Rehabilitacijo in razporejanje invalidov na delovna mesta, železarna urejuje z invalidsko komisijo socialnega zavarovanja.

Člen 218

Železarna mora zavarovati življenja in zdravje članov delovne skupnosti pred poškodbami pri delu, pred poklicnimi in drugimi boleznimi pri delu. Zagotovljeno tehnično in zdravstveno varstvo v železarni ureja splošni pravilnik ter ostali varnostni predpisi delovnih enot in dejavnosti.

Člen 219

Direktor železarne je odgovoren, da se v celoti izvajajo splošni predpisi in določila pravilnika o zdravstveno tehničnem varstvu ter navodila in ukrepi inšpekcije dela.

Obratovodja je odgovoren za delovanje varstvenih naprav in zagotovitev osebnih zaščitnih sredstev.

Delovodja pa je odgovoren, da delavci pravilno uporabljajo osebna zaščitna sredstva in je pooblaščen, da kršitelje odstrani z dela.

Delavec je dolžan dosledno uporabljati predpisana osebna zaščitna sredstva, ravnati se po varnostnih predpisih in ima pravico odkloniti delo, če ni zagotovljena varnost.

Člen 220

Samoupravni organi železarne zagotavljajo sredstva za sanacijo delovnih pogojev, za vzdrževanje varnostnih naprav ter za nabavo primernih in potrebnih osebnih zaščitnih sredstev.

Člen 221

Železarna skrbi, da bo vsak član delovne skupnosti dosegel primerne stanovanjske pogoje. Za uresničitev tega železarna gradi stanovanja v družbeni lasti in materialno popopra zadružno in individualno gradnjo stanovanj.

Člen 222

Delavski svet železarne mora zagotoviti vzporedno z razvojem železarne tudi gradnjo stanovanj in drugih objektov družbenega standarda.

Nosilec gradnje stanovanj je delavski svet železarne, ki za ta namen potrebna sredstva odreja v poseben sklad.

Člen 223

Gradnjo, financiranje, dodeljevanje stanovanj in materialno pomoč zadružni in individualni gradnji ureja in določa poseben pravilnik, ki ga sprejme delavski svet železarne.

Za reševanje stanovanjskih zadev je pristojna stanovanjska komisija pri delavskem svetu železarne.

Člen 224

Železarna skrbi za prehrano svojih članov, zlasti samskih in omogoča, da člani delovne skupnosti med delovnim časom nabavljajo okrepčila v jedilnicah.

Delavski svet železarne odloča o višini prispevka železarne k stroškom prehrane in okrepčil.

Člen 225

Železarna skrbi, da se razvijajo materialne osnove, ki služijo rekreacijski dejavnosti njenih članov.

Delavski svet železarne odloča o višini sredstev, ki se odvajajo v sklad te dejavnosti.

Člen 226

Železarna vzpodbuja vse oblike rekreacije, zlasti pa telesno kulturo, oddih, izlete, kulturo, ljudsko tehniko in druge družabno-zabavne oblike.

Pri usmerjanju te dejavnosti sodelujejo organi samoupravljanja in sindikalna organizacija. To dejavnost vodi strokovna služba pri kadrovskega sektorju.

Člen 227

Železarna skrbi za sodoben prevoz svojih delavcev na delo in z dela in s prevozniki organizacijami sklepa pogodbe. Delavski svet železarne določa višino prispevka železarne k stroškom prevozov.

Člen 228

Delovno razmerje z železarno lahko preneha:

1. po pismenem sporazumu,
2. z odpovedjo železarne ali delavca,
3. po preteku pogodbene dobe,
4. z odpustom,
5. po sili zakona,
6. s samovoljno zapustitvijo dela,
7. s smrtjo.

Člen 229

O odpovedi delovnega razmerja s strani železarne sklepa po določenih tega statuta delavski svet železarne ali komisija za sklepanje in prenehanje delovnega razmerja.

Člen 201

Delavec mora nastopiti delo v dogovorjenem roku. Razporedi se ga na prosto delovno mesto, uvede v delo, seznanj z varnostnimi predpisi in o posebnih pogojih delovnega mesta.

Člen 202

Vsi člani delovne skupnosti imajo ob enakih pogojih enako pravico do napredovanja.

Osnovni principi za napredovanje so: strokovna izobrazba in usposobljenost, odnos do dela, doseženi delovni uspehi, staž v enoti oziroma železarni in družbena aktivnost.

O napredovanju na delovna mesta, za katera razpis ni obvezen, odloča komisija delavskega sveta delovne enote.

Člen 203

Na vodstvena delovna mesta od delovodij do direktorja železarne, se osebe imenujejo za dobo 4 let. Po preteku te dobe se delovna mesta ponovno razpišejo. Osebe, ki so ta delovna mesta zasedale lahko ponovno kandidirajo.

Organi samoupravljanja razpravljajo o kandidatih in sklepajo o imenovanju.

Člen 204

Člani delovne skupnosti se premeščajo po potrebi službe, po lastni želji ali zaradi zmanjšane delovne zmožnosti in pomanjkljive strokovnosti. O premestitvi znotraj delovne enote odloča komisija delavskega sveta delovne enote, o premestitvi iz delovne enote odloča komisija delavskega sveta železarne.

Člen 205

Redni delovni čas v železarni ne sme biti daljši od 42 ur tedensko. Delovna skupnost železarne ustvarja pogoje za postopno skrajševanje rednega delovnega časa. Ti pogoji pa so zlasti: stalna rast produktivnosti dela, večji ekonomski uspehi in v zvezi s tem ustrezna rast osebnih dohodkov. Dnevni redni delovni čas določa delavski svet železarne z delovnim redom.

Člen 206

Zaradi specifičnih zahtev tehnoloških procesov v železarni se lahko uvede tudi nočno delo. Nočno delo žena in mladine je izjemoma dovoljeno na delovnih mestih, ki jih določa komisija za varstvo žena, mladine in invalidov, v soglasju s pristojnimi organi družbene skupnosti. Za delo v nočnem času pripada delavcu poseben dodatek.

Člen 207

Vsako delo, opravljeno v času nad predpisanim rednim delovnim časom, je nadurno delo. Nadurno delo v delovni enoti odobri delavski svet enote. V izjemnih primerih obratovodja lahko odredi nadurno delo in o tem obvesti delavski svet delovne enote.

Nadurno delo sme trajati največ 4 ure dnevno. V primerih, ko se rešuje življenje delavcev ali je treba zavarovati železarno pred večjo škodo, sme nadurno delo trajati tudi dalj časa. Za nadurno delo ima delavec pravico do povečanega osebnega dohodka.

Člen 208

Železarna skrbi za izobraževanje članov delovne skupnosti z namenom:

1. da se nenehno dviga strokovna usposobljenost;
2. da se usposablja za delo v mehanizmu družbenega upravljanja;
3. da se dviga splošni in kulturni nivo.

Člen 209

Železarna zagotavlja materialne pogoje in sredstva za vse oblike izobraževanja v mejah potreb in materialnih možnosti. Okvirne programe izobraževanja in sredstva odobrava delavski svet železarne. Z odobrenimi sredstvi gospodari kadrovski sektor po določilih pravilnika o izobraževanju.

Člen 210

Člani delovne skupnosti, ki delajo v strnjem delovnem času, imajo pravico do 30 minutnega odmora za okrepčilo med delom. Med dvema delovnima dnevnoma mora počitek trajati najmanj 12 ur, razen ob tedenski menjavi izmen.

Enkrat v tednu imajo člani delovne skupnosti pravico do počitka, ki mora trajati najmanj 32 ur, razen ob tedenski menjavi izmen.

Člen 211

Člani delovne skupnosti imajo pravico do rednega letnega plačanega dopusta od 14 do 30 delovnih dni, odvisno od delovne dobe.

Člani delovne skupnosti imajo pravico do podaljšanega rednega letnega dopusta v naslednjih primerih:

1. če so delali določeno število ur v dnevih tedenskega počitka;
2. če so delovni invalidi II. in III. kategorije ter priznani vojaški vojni invalidi;
3. matere, če imajo 1 otroka do starosti 1 leta oziroma 2 ali več otrok do starosti 7 let.

Člen 212

Poleg rednega letnega plačanega dopusta imajo člani delovne skupnosti pravico tudi do izredno plačanega dopusta v primerih in ob pogojih splošnih predpisov in pravilnika o delovnih razmerjih.

Nadomestilo osebnega dohodka za čas izredno plačanega dopusta se obračuna po določilih za redni letni plačani dopust.

Člen 213

V izjemnih primerih lahko član delovne skupnosti dobi neplačan dopust do 30 dni. Za šolanje se ta dopust lahko podaljša do 3 mesecev.

Člen 214

Člani delovne skupnosti imajo pravico do povračila prevoznih stroškov in dnevnice, če službeno potujejo. V posebnih primerih imajo člani delovne skupnosti pravico tudi do povračila selitvenih stroškov oziroma do dodatka za ločeno življenje od družine.

5. Določa sredstva za investicijsko vzdrževanje, odreja razmerje, koliko teh sredstev se koristi centralno in koliko koristijo delovne enote. Sprejema program investicijskega vzdrževanja centralnih sredstev in sklepa o spremembah tega programa, če se med letom pokažejo potrebe. Od teh sredstev določa tudi višino sredstev za sanacijo delovnih pogojev in vzdrževanje varnostnih naprav.

Določa tudi način in namen koriščenja sredstev amortizacije.

6. Določa višino sredstev za zaščitna sredstva in potrjuje normativ po predlogu komisije za zdravstveno-tehnično varnost in delovnih enot, ki je sestavljen v mejah teh sredstev.

7. Odreja politiko nagrajevanja, potrjuje analitično oceno delovnih mest, odreja vrednost ocenjenih točk, potrjuje cenike za enote proizvoda. Usklajuje nagrajevanje med delovnimi enotami s tem, da gibanje osebnih dohodkov periodično zasleduje in spreminja cenike v tistih delovnih enotah, ki znatno odstopajo v primerjavi z ostalimi, če so ta odstopanja rezultat tehničnih izboljšav in novih investicijskih vlaganj. V periodičnih obračunih osebnih dohodkov zasleduje gibanje in višino teh, predvsem, če so usklajeni z doseženo proizvodnjo, z vrednostjo proizvodnje in stopnjo produktivnosti dela.

Določa višino sredstev, ki se odvajajo v centralni rezervni sklad osebnih dohodkov. Na osnovi predloga delovnih enot sklepa o koriščenju rezervnega sklada osebnih dohodkov. Ta sklad se lahko koristi:

a) kot dotacija delovnim enotam, ki zaradi elementarnih ali drugih dokazanih objektivnih pogojev niso dosegle potrebna sredstva za osebne dohodke;

b) kot posojila delovnim enotam, ki zaradi subjektivnih težav niso dosegle osebnih dohodkov;

c) kot stimulativne premije delovnim enotam za izreden uspeh v izvrševanju proizvodnih nalog, predvsem v osvajanju novih kvalitativnih proizvodov.

8. Sprejema zaključni račun železarne, sklepa o delitvi doseženega čistega dohodka in o delitvi sredstev sklada skupne porabe. Z ukrepi odpravlja pomanjkljivosti, ki se pokažejo z zaključnim računom. O zaključnem računu seznanja upravne organe in skupnosti delovnih enot.

Delavski svet železarne določa najnižjo stopnjo, po kateri morajo delovne enote pri delitvi dohodka odvajati svoja sredstva v obvezne sklade po pravilniku o delitvi čistega dohodka.

9. Določa organizacijsko strukturo železarne, sektorjev in služb in sklepa o njihovih spremembah.

Določa osnovni normativ delovne sile ter sklepa o njihovih dopolnitvah ter spremembah zaradi potreb proizvodnje. Določa organizacijo tehnološko-ekonomskega procesa in sprejema sklepe oziroma ukrepe za napredek proizvodnje. Sklepa o ustahavljanju

samostojnih obratov in zavodov z lastnim obračunom, določa njihov status, načelne odredbe za pogodbeno ureditev medsebojnih razmerij. Sklepa o včlanjenju železarne v strokovna društva, poslovna in strokovna združenja ter zbornice. Sklepa o kooperativni dejavnosti z drugimi gospodarskimi organizacijami.

10. Določa politiko kadrovanja, sistem napredovanja in sklepa o štipendiranju oseb v delovnem razmerju. Potrjuje navodila za sprejem in uvajanje novih delavcev v železarni, določa število in višino štipendij ter obliko izobraževanja delavcev.

11. Sklepa o odpovedi delovnega razmerja večjemu številu delavcev in o odpovedi delavcem, zaposlenim v železarni neprekinjeno nad 15 let oziroma delavcem, ki imajo nad 20 let delovne dobe.

12. Voli stalne, občasne in upravne komisije, jim določa naloge in pristojnosti.

13. Na predlog razpisne komisije imenuje direktorja železarne in direktorje sektorjev. Za izbor direktorja železarne imenuje svoje predstavnike v občinsko razpisno komisijo, za izbiro direktorjev sektorjev pa imenuje razpisno komisijo. Razrešuje direktorja železarne in direktorje sektorjev pod pogoji, ki jih določajo pozitivni predpisi. Razrešuje direktorja železarne in direktorje sektorjev pred potekom dobe, za katero so bili imenovani, če so za to podani vzroki.

Delavski svet razpravlja in rešuje ugovore direktorja železarne in direktorjev sektorjev.

14. Na predlog komisije za prošnje in pritožbe rešuje prošnje članov delovne skupnosti, za katere je pristojen in pritožbe, kadar je drugostopenjski organ.

15. Sklepa o uvedbi disciplinskega postopka proti članom delavskega sveta železarne, članom upravnega odbora in direktorju železarne.

16. Daje soglasje za prenehanje delovnega razmerja članu delavskega sveta in upravnemu odboru železarne.

17. Razpisuje volitve v delavski svet železarne in v samoupravne organe delovnih enot ter za to imenuje volilno komisijo, komisijo za sestavo volilnih imenikov in določa število članov delavskega sveta.

18. Razpisuje referendum po določilih tega statuta. Za izvedbo referenduma delavski svet železarne imenuje posebno komisijo.

19. Potrjuje letno poročilo direktorja železarne o namenu in uspehih službenih potovanj članov delovne skupnosti v inozemstvo.

20. Sklepa o vseh ostalih vprašanih, za katera je pristojen po zvezni in republiški ustavi, po občinskem statutu, po pozitivnih zakonskih predpisih, po določilih tega statuta in ostalih internih predpisih.

Člen 66

O vsaki seji delavskega sveta železarne se vodi zapisnik, ki mora obvezno vsebovati datum in čas seje, dnevni red, prisotnost, točno

formulacijo posameznih sklepov in rezultate glasovanja. Zapisnik podpisujejo zapisnikar, predsedujoči in dva overitelja. Hrani se v pisarni sekretarja delavskega upravljanja in ima za člane delovne skupnosti železarne značaj javne listine.

Člen 67

Sklepe, priporočila, smernice, samoupravne akte in predpise delavskega sveta podpisuje predsednik.

Člen 68

Za obdelavo posameznih vprašanj, delavski svet železarne imenuje naslednje stalne komisije:

komisijo za gospodarstvo in osnovna sredstva

komisijo za organizacijo dela, produktivnost in nagrajevanje

komisijo za kadre in izobraževanje

komisijo za družbeni standard

komisijo za prošnje in pritožbe.

Osnovne naloge komisij so, da izčrpno proučujejo gradivo, o katerem bo delavski svet razpravljaj in mu predlagajo sklepe ali načine rešitev.

Komisije nimajo pravice samostojno sklepati, razen če jih zato izrecno pooblasti delavski svet železarne.

Ostale pristojnosti in naloge komisij se predpišejo s posebnim poslovnikom.

Člen 69

Vsak član delavskega sveta je vključen v eno od navedenih komisij. Komisije sestavljajo člani delavskega sveta kot tudi člani delovne skupnosti. Predsednik komisije in njegov namestnik morata obvezno biti člana delavskega sveta železarne, tajnik komisije pa član odgovarjajoče službe.

Člen 70

Stalne komisije se obnavljajo ob vsakokratnih volitvah v delavski svet železarne.

Člen 71

Poleg navedenih stalnih komisij delavski svet lahko imenuje tudi občasne komisije.

Naloge občasne komisije se predpišejo z odločbo o imenovanju komisije. Njihov obstoj preneha, čim je naloga izvršena, če v odločbi o imenovanju ni drugače določeno.

Delavski svet imenuje upravne komisije, predpisane z zakonom, ki za svoje delo odgovarjajo upravnemu odboru.

Člen 72

Mandat delavskega sveta lahko preneha pred potekom mandatne dobe z odpoklicem, razpustom ali zaradi drugih z zakonom določenih razlogov. Članu delavskega sveta lahko preneha mandat pred potekom mandatne dobe z odpoklicem, z ostavko ali po sili zakona.

Člen 73

Vsak član delavskega sveta lahko da ostavko na svoje članstvo, ki jo delavski svet mora sprejeti.

Člen 74

Mandat članu delavskega sveta preneha po sili zakona, če mu preneha delovno razmerje, če je postavljen za direktorja železarne, če je obsojen za kaznivo dejanje, ki ima za posledico odvzem volilnih pravic, prepoved javnega nastopanja ter v drugih primerih, ki jih določa zakon.

Člen 75

Delavski svet železarne ali skupina njegovih članov oziroma posamezni član se lahko odpokliče, če zaradi slabe dejavnosti ne dela v interesu delovne oziroma družbene skupnosti, ali kako drugače izgubi zaupanje delovne skupnosti.

Člen 76

Odpoklic delavskega sveta lahko predlaga sindikalna organizacija ali določeno število delovnih enot, ki mora po številu zaposlenih zajemati vsaj eno tretjino vseh članov delovne skupnosti.

Člen 77

Odpoklic skupine članov delavskega sveta lahko predlaga sindikalna organizacija ali delovne enote, iz katerih so ti člani delavskega sveta.

Člen 78

Odpoklic posameznega člana delavskega sveta lahko predlaga sindikalna organizacija ali delovna enota iz katere je ta član.

Člen 79

Predlog za odpoklic mora biti pismen in mora vsebovati ime, priimek in ostale podatke člana ter vzrok, zakaj se predlaga za odpoklic. Če se predlaga odpoklic za skupino ali posameznega člana, se mora tem nuditi možnost zagovora pred sindikalno organizacijo oziroma pred zborom delovne enote, odvisno kdo ga predlaga za odpoklic.

Predlog za odpoklic podpisujejo predsednik IO sindikalne organizacije, če je predlagatelj sindikalna organizacija, oziroma predsedniki zborov delovnih enot, če so te predlagateljice s tem, da se za vsako posamezno delovno enoto navede tudi število prisotnih na zboru, ko se je sklepalo o odpoklicu.

Člen 80

Glasovanje o odpoklicu razpiše delavski svet, ki imenuje komisijo za odpoklic in komisijo za sestavo imenikov. Komisija za odpoklic pa imenuje potrebno število glasovalnih odborov.

Člen 81

Glasovanje o odpoklicu je tajno, z lističi, na katerih mora biti navedeno ime in priimek člana, vzrok, zakaj se predlaga za odpoklic ter alternativni izjavi: »za odpoklic« in »proti odpoklicu.«

Člen 82

Delavski svet železarne ali posamezni člani delavskega sveta so odpoklicani, če je za odpoklic glasovala večina upravičenih glasovalcev.

Sestavlja operativne plane za investicijska dela, jih operativno vodi in nadzoruje. Prevzema in skladišči opremo, opravlja tehnične prevzeme objektov in naprav in jih predaja delovnim enotam v koriščenje.

S komercialno službo sodeluje pri oddajanju investicijskih del in pri izbiri opreme.

Vodi operativno evidenco osnovnih sredstev. Poroča o poteku in stanju investicij direktorju železarne in samoupravnim organom.

Člen 191

Uprava osnovnih sredstev se deli na:

Vodstvo

Tehnično evidenco osnovnih sredstev

Stalno operativo za izgradnjo

Občasno operativo za izgradnjo

Člen 192

Podrobno organizacijo uprave osnovnih sredstev predpiše poslovnik, ki ga potrdi delavski svet železarne.

Člen 193

Delo uprave osnovnih sredstev organizira in koordinira direktor uprave osnovnih sredstev, ki je za delo uprave odgovoren direktorju železarne.

V. Medsebojna delovna razmerja

Člen 195

Delovno razmerje nastane na osnovi obojestranskega sporazuma, ki ga delavec prostovoljno sklene z železarno. S sklenitvijo delovnega razmerja nastopijo dolžnosti, pravice in odgovornosti.

Člen 196

Temeljne pravice člana delovne skupnosti s področja delovnega razmerja so predvsem:

1. da je razporejen na delo, ki je primerno njegovim sposobnostim;

2. da prejema osebni dohodek in nadomestila po doseženem uspehu pri delu, po uspehu delovne enote in po uspehu železarne kot celote;

3. da se strokovno usposablja in izpopolnjuje v mejah njegovih interesov in potreb železarne;

4. da dela v primernih delovnih pogojih, ki mu zagotavljajo zdravstveno-tehnično varstvo, počitek med delom, dodatno prehrano med delom in redni dopust;

5. da doseže urejene življenjske pogoje;

6. da uveljavlja svoje pravice pri organih železarne ali pred rednim sodiščem.

Člen 197

Temeljne dolžnosti člana delovne skupnosti s področja delovnega razmerja so predvsem:

Odgovarja za izpolnjevanje investicijskega programa in za kakovost izvršenih del. Odgovarja, da se investicijska dela opravljajo v okviru odobrenih sredstev.

Sodeluje z gospodarsko-računskim sektorjem pri urejanju financiranja investicij.

Zbira zadostno število ponudb za opremo ali dela, jih obdeluje in za izbor predlaga najugodnejšo.

S komercialnim sektorjem sodeluje pri sklepanju pogodb za nakup opreme in oddajo del.

Pravočasno vlaga reklamacije pri dobaviteljnih opreme in izvajalcih del.

Odgovarja za ažurnost evidence osnovnih sredstev.

Sodeluje z ostalimi sektorji in službami. Planira potrebe po kadrih in skrbi za njihovo strokovno izpopolnjevanje.

Člen 194

Direktorja uprave osnovnih sredstev imenuje na osnovi javnega razpisa delavski svet železarne. Pogoji za zasedbo tega delovnega mesta je visokošolska tehnična izobrazba in 10 let prakse ali srednja strokovna izobrazba in 15 let prakse.

1. da odgovorno opravlja delovne in družbene obveznosti, ki izhajajo iz delovnega razmerja in da varuje poslovne tajne železarne,

2. da uporablja varstvene naprave in osebna zaščitna sredstva, prijavlja pomanjkljivosti in okvare na strojih ter varstvenih napravah in da upošteva ostala določila delovnega reda,

3. da se strokovno izobražuje in izpopolnjuje ter obnavlja delovne sposobnosti.

Člen 198

Delovno razmerje sklepa komisija, ki jo imenuje delavski svet železarne. Delovno razmerje z osebami, ki se sprejemajo na osnovi javnega razpisa sklepa delavski svet železarne.

Na sklep komisije ima direktor železarne pravico ugovora na upravni odbor, če smatra, da strokovna usposobljenost sprejetega kandidata ni zadovoljiva.

Člen 199

Vsa delovna mesta vodstvenega kadra, od delovodje do direktorja železarne, se zasedajo na osnovi razpisa.

Delovne enote lahko predpišejo interne razpise tudi za ostala delovna mesta.

Člen 200

Člani delovne skupnosti so lahko z železarno v rednem, dopolnilnem ali začasnem delovnem razmerju. Redno delovno razmerje se sklene po poteku poizkusne dobe 30 dni.

Proučuje organizacijo železarne, organizacijo dela in predlaga ukrepe za izpopolnitve in izboljšave.

Proučuje tehnološke postopke in predlaga ukrepe za uvajanje teh v redni proizvodni proces. Strokovno vodi uvajanje. Proučuje kapacitete strojnih naprav, tok materiala, strojne in delovne čase, pogoje dela in obremenitve po delovnih mestih.

Koordinira in sestavlja normative kapacitet, časov, materiala, izplenov in zastojev. Sestavlja in izpopolnjuje kalkulacije osnovnih proizvodov.

Analizira poslovanje podjetja, zasleduje gibanje produktivnosti, ekonomičnosti in rentabilnosti in ugotovitve posreduje direktorju in samoupravnim organom.

Izdeluje elaborate o rentabilnosti predvidenih investicijskih vlaganj.

Vzpodbuja racionalizatorsko in novatorsko dejavnost in rešuje konkretne predloge.

Organizira vse potrebne evidence v železarni, zbira podatke, jih statistično ureja in obdeluje, opravlja strojno obdelavo podatkov in sestavlja vsa potrebna poročila.

Člen 181

Sektor za ekonomiko se deli na:

Vodstvo sektorja
Tehnološko-organizacijski oddelek
Plansko-analitski oddelek
Strojni oddelek — IBM

Člen 182

Podrobno organizacijo sektorja predpiše poslovnik, ki ga potrdi delavski svet železarne.

Člen 183

Delo sektorja za ekonomiko organizira in koordinira direktor sektorja za ekonomiko, ki je za delo sektorja odgovoren direktorju železarne.

Odgovarja za pravočasno sestavljanje letnih gospodarskih načrtov in da se pri sestavi upošteva določene smernice in načela.

Odgovarja za izpopolnjevanje tehnoloških postopkov, organizacije dela in uvajanje sodobnejših metod dela v proizvodnem procesu.

Odgovarja za izdelavo in točnost analiz poslovanja. Zasleduje gibanje produktivnosti, ekonomičnosti in rentabilnosti ter predlaga ustrezne ukrepe.

Usklajuje delo pri sestavljanju normativov in jih predlaga v potrditev.

Skrbi za vzpodbijanje racionalizatorske in novatorske dejavnosti.

Sodeluje z ostalimi sektorji in službami. Planira potrebe po kadrih in skrbi za njihovo strokovno izpopolnjevanje.

Člen 184

Direktorja sektorja za ekonomiko imenuje na osnovi javnega razpisa delavski svet železarne. Pogoj za zasedbo tega delavnega mesta je visokošolska izobrazba in 10 let prakse na vodstvenih mestih v gospodarstvu ali srednja strokovna izobrazba in 15 let prakse na vodstvenih mestih.

e) Splošni sektor

Člen 185

Organizira in opravlja administracijo železarne in vodi pisarniški ekonomat.

Opravlja pravne zadeve in zastopa železarno pred sodnimi in upravnimi organi družbene skupnosti.

Sprejema, registrira, oddaja in razdeljuje pošto. Vodi arhiv železarne.

Opravlja požarno-varnostno in splošno varnostno službo ter vodi referata za narodno obrambo in civilno zaščito.

Opravlja prevozne usluge z osebnimi in tovornimi avtomobili. Sprejema poslovne goste.

Člen 186

Splošni sektor se deli na:

Vodstvo
Tajništvo
Pravno službo
Referata za narodno obrambo in civilno zaščito
Požarno varnostno in reševalno službo
Splošno varnostno službo
Garazo

Člen 187

Podrobno organizacijo sektorja predpiše poslovnik, ki ga potrdi delavski svet železarne.

Člen 188

Delo splošnega sektorja organizira, vodi in koordinira direktor splošnega sektorja in je za delo sektorja odgovoren direktorju železarne.

Skrbi za uvajanje sodobnih metod dela v administracijo.

Odgovarja za delo referatov narodne obrambe in civilne zaščite.

Odgovarja za delovanje požarno-varnostne, reševalne in splošno-varnostne službe.

Odgovarja za organizacijo sprejemov gostov in delegacij.

Dovoljuje ogled železarne zunanjim obiskovalcem. Sodeluje z ostalimi sektorji in službami.

Planira potrebe po kadrih in skrbi za njihovo strokovno izpopolnjevanje.

Člen 189

Direktorja splošnega sektorja imenuje na osnovi javnega razpisa delavski svet železarne. Pogoj za zasedbo tega delavnega mesta je visokošolska izobrazba in 10 let ustrezne prakse ali srednješolska izobrazba in 15 let ustrezne prakse.

f) Uprava osnovnih sredstev

Člen 190

Naloge uprave osnovnih sredstev:

V sodelovanju z delovnimi enotami programira koriščenje sredstev za zamenjavo.

Sodeluje pri sestavljanju perspektivnih programov razvoja železarne in letnih planov investicij.

Člen 83

Če je odpoklican celoten delavski svet železarne se razpišejo nove volitve, če pa je odpoklicano tolikšno število članov delavskega sveta, da je okrnjeno njegovo delo, se razpišejo nadomestne volitve. Nove in nadomestne volitve se razpišejo po določenih tega statuta.

b) Upravni odbor železarne

Člen 84

Upravni odbor železarne je operativni organ upravljanja, ki neposredno upravlja poslovanje železarne. Upravni odbor je tudi izvršilni organ delavskega sveta železarne in mu je za svoje delo odgovoren.

Člen 85

Število članov upravnega odbora določa delavski svet železarne. Direktor železarne je član upravnega odbora po službeni dolžnosti.

Člen 86

Delavski svet železarne izvoli upravni odbor prvenstveno iz vrst svojih članov za mandatno dobo enega leta. Nihče ne more biti več kot dvakrat zaporedoma izvoljen za člana upravnega odbora. Delavski svet lahko izvoli v upravni odbor tudi člane delovne skupnosti, ki niso člani delavskega sveta, vendar ne več kot eno tretjino. Več kot polovica članov mora biti zaposlenih neposredno v proizvodnji. Glasovanje je tajno.

Člen 87

Na prvi, konstituantni seji upravni odbor izvoli predsednika in njegovega namestnika. Kandidata za predsednika in njegovega namestnika lahko predlaga IO sindikalne organizacije ali pa vsaj 3 člani upravnega odbora. Glasovanje za predsednika je v načelu javno, z dviganjem rok, lahko pa upravni odbor določi tajno glasovanje, predvsem v primerih, če je za predsednika predloženih več kandidatov.

Direktor železarne ne more biti izvoljen za predsednika ali namestnika.

Člen 88

Na konstituantni seji poroča direktor o stanju v železarni, predsednik upravnega odbora pa o delu upravnega odbora v pretekli mandatni dobi. Po teh poročilih upravna odbora opravita primopredajo.

Člen 89

Seje upravnega odbora sklicuje predsednik najmanj enkrat v štirinajstih dneh in se o dnevnem redu, času in kraju seje posvetuje z direktorjem železarne. Sejo vodi predsednik upravnega odbora.

Člen 90

Predsednik mora sklicati sejo upravnega odbora, če to zahteva delavski svet železarne, direktor železarne ali posamezni člani upravnega odbora.

Člen 91

Člani morajo biti obveščeni o seji upravnega odbora najmanj en dan pred sejo. Člani upravnega odbora se morajo sej udeleževati, izostanek pa pred sejo opravičiti. Predsednik upravnega odbora lahko na sejo pokliče tudi druge člane delovne skupnosti, predvsem vodje služb in direktorje sektorjev, če to smatra za potrebno.

Člen 92

Upravni odbor sklepa pravno veljavno če seji prisostvujeta več kot dve tretjini članov in se za sklep izreče večina prisotnih članov. Glasovanje je načelno javno, lahko pa se o posameznih vprašanjih glasuje tudi tajno. Tajno glasovanje je obvezno, če se pri javnem glasovanju ni dosegla odločilna večina.

Predno se posebno važno vprašanje da na glasovanje, lahko predsednik od članov zahteva, da izrazijo svoje mnenje o tem vprašanju.

Člen 93

Akte upravnega odbora podpisuje predsednik oziroma predsednik in direktor železarne v skladu z veljavnimi predpisi o podpisovanju aktov gospodarskih organizacij.

Na podlagi sklepov upravnega odbora direktor železarne izdaja odločbe, okrožnice in zadolžitve ter podpisuje vso korespondenco.

Člen 94

Upravni odbor železarne je dolžan:

1. redno, pravočasno razpravljati in odločati o vseh operativnih vprašanjih upravljanja in poslovanja železarne, ki spadajo v njegovo pristojnost;
2. občasno razpravljati o poročilih direktorja železarne, ki se nanašajo na njegovo delo in na poslovanje železarne;
3. delavskemu svetu redno poročati o svojem delu;
4. nadzirati izvrševanje svojih sklepov in sklepov delavskega sveta železarne.

Člen 95

Upravni odbor ima pravico: zadržati, odpraviti ali razveljaviti akte direktorja železarne ali drugih pooblaščenih oseb v primerih, ki jih določajo splošni predpisi, ta statut in drugi samoupravni akti.

Člen 96

UO je pristojen:

1. Pripravlja vse pravilnike, navodila in odredbe za delavski svet in odloča o katerih pravilnikih predhodno razpravljajo tudi delovne enote, zbere predloge in jih s svojim mnenjem posreduje delavskemu svetu. Za delavski svet pripravlja proizvodne, finančne in vse ostale plane. Po določenih tega statuta daje v razpravo delovnim enotam plane, za katere morajo te dati svoje soglasje. Zbira mnenja in pripombe delovnih enot in jih s svojim mnenjem in predlogi posreduje preko odgovarjajoče komisije delavskemu svetu v potrditev. Razpravlja o poročilih za delavski

svet železarne in preko odgovarjajoče komisije predloži delavskemu svetu železarne ustrezne ukrepe. Razpravlja, daje svoje mnenje in predloge o vseh vprašanjih, za katera je pristojen delavski svet. Odloča, za katera teh vprašanj se da v razpravo delovnim enotam, zbira njihove pripombe in predloge in jih s svojim mnenjem ter predlogi posreduje preko odgovarjajoče komisije delavskemu svetu železarne.

2. Po zasedanju delavskega sveta železarne analizira njegove sklepe in določi ukrepe za njihovo izvršitev.

Občasno ugotavlja kako so bili sklepi delavskega sveta izvršeni in odreja nadaljnje ukrepe.

3. Operativno upravlja poslovanje železarne, sklepa o večjih odstopanjih od sprejetih planov in programov ter potrjenih normativov. V kolikor pri tem za posamezno področje ni pristojen, pripravi predlog in ga posreduje preko odgovarjajoče komisije delavskemu svetu železarne.

4. Potrjuje mesečne proizvodne plane in analizira izpolnitev proizvodnje, prodaje in dotoka sredstev. V zvezi s tem sprejema potrebne ukrepe.

5. Redno analizira sklepe samoupravnih organov delovnih enot. Sprejema ukrepe za rešitev pomembnejših vprašanj, o katerih so sklepali samoupravni organi delovnih enot. O svojih ugotovitvah občasno poroča delavskemu svetu.

6. Skrb za pravilno izvajanje določil tega statuta, določil drugih samoupravnih predpisov, predvsem tistih, ki urejajo delovna razmerja, zdravstveno-tehnično varstvo in socialno zdravstveno zavarovanje ter za izvajanje splošnih predpisov.

7. Z ustreznimi ukrepi utrjuje delovno disciplino.

8. Razpisuje vodstvena delovna mesta od asistentov do pomočnikov direktorjev sektorjev in jih imenuje.

9. Odloča o odpovedi delovnega razmerja od asistenta do pomočnikov direktorjev sektorjev.

10. Rešuje pritožbe in ugovore članov kolektiva kadar je drugostopenjski organ.

11. Operativno vodi delo upravnih komisij in občasno razpravlja o njihovem delu.

Za reševanje zahtevnejših vprašanj, imenuje občasne komisije.

Upravnim komisijam predpisuje naloge in zadolžitve s posebnimi navodili, občasnim komisijam pa naloge in zadolžitve predpiše v odločbi, s katero komisijo imenuje.

12. Odloča o podeljevanju podpor, dotacij in raznih drugih pomoči posameznikom, društvom in družbenim organizacijam v mejah sredstev, ki mu jih vsako leto odobri delavski svet železarne.

13. Rešuje vse ostale zadeve, za katere je pristojen po določilih tega statuta, drugih pravilnikov, predpisih in navodilih. Rešuje

tudi zadeve, za katere ga pooblasti delavski svet železarne.

14. O svojem delu redno poroča delavskemu svetu.

Člen 97

Če iz kakršnih koli vzrokov kateremu od članov upravnega odbora preneha funkcija pred potekom mandatne dobe, delavski svet železarne namesto njega izvoli drugega.

Člen 98

Delavski svet železarne lahko še pred potekom mandatne dobe zamenja celoten upravni odbor ali posameznega člana, če so le-ti zaradi slabega dela ali kako drugače izgubili zaupanje delavskega sveta ali delovne skupnosti železarne.

Odpoklic upravnega odbora, ali posameznega člana lahko predlaga vsak član delavskega sveta in sindikalna organizacija.

Predlog mora biti praviloma pismen, lahko pa je tudi ustnen, v vsakem primeru pa mora biti utemeljen.

Člen 99

O odpoklicu upravnega odbora ali posameznega člana sklepa delavski svet železarne s tajnim glasovanjem.

Člen 100

Če so odpoklicani člani upravnega odbora tudi člani delavskega sveta, se ob prenehanju članstva v upravnem odboru začne postopek za odpoklic iz delavskega sveta železarne.

Člen 101

Delo v upravnem odboru je častna funkcija in med opravljanjem te funkcije člani ne dobivajo nagrad, razen nadomestil, določenih v tem statutu.

Delavski svet železarne lahko ob poteku mandatne dobe v primerni obliki nagradil člane upravnega odbora, z ozirom na obremenitev v prostem času in za uspešno delo.

Člen 102

Upravni odbor operativno vodi naslednje upravne komisije:

a) Komisijo za sklepanje in prenehanje delovnega razmerja,

b) Komisijo za zdravstveno-tehnično varstvo,

c) Komisijo za stanovanjska vprašanja članov delovne skupnosti,

d) Komisijo za varstvo žena, mladine in invalidov.

c) Delavski svet delovne enote

Člen 103

Delavski sveti delovnih enot so samoupravni organi enot in štejejo od 11 do 31 članov. Točno število članov posameznega delavskega sveta določi delavski svet železarne.

S stalnimi in občasnimi poročili seznanja samoupravne organe s finančno problematiko železarne.

Člen 171

Gospodarsko-računski sektor se deli na:

Finančno inšpekcijo

Obratno knjigovodstvo

Finančno operativo

Knjigovodstvo osnovnih sredstev in novogradenj

Oddelek za obračun osebnih dohodkov

Finančno inšpekcijo

Kontrolno-materialno službo

Člen 172

Podrobno organizacijo sektorja predpiše poslovnik, ki ga potrdi delavski svet železarne.

Člen 173

Delo gospodarsko-računskega sektorja organizira in koordinira direktor gospodarsko-računskega sektorja, ki je za svoje delo odgovoren direktorju železarne.

Odgovarja za zakonitost materialnega in finančnega poslovanja železarne in za ažurno vodenje poslovnih knjig.

Odgovarja, da so obračuni in poročila pravočasno, precizno sestavljena in da odgovarjajo dejanskemu stanju.

Skrbi, da se sredstva skladov podjetja uporabljajo po določilih planov in sklepov samoupravnih organov.

Skrbi za pravilno opravljanje stalnih in občasnih inventur.

Najema dolgoročne in kratkoročne kredite ter odgovarja, da se smotrno in namensko uporabljajo.

Sodeluje z ostalimi sektorji in službami.

Planira potrebe po kadrih in skrbi za njihovo strokovno izpopolnjevanje.

Člen 174

Direktorja gospodarsko-računskega sektorja imenuje na osnovi javnega razpisa delavski svet železarne. Pogoji za zasedbo tega delovnega mesta je visokošolska izobrazba in 10 let prakse v finančno-knjigovodski stroki ali srednja strokovna izobrazba in 15 let prakse v finančno-knjigovodski stroki.

č) Kadrovski sektor

Člen 175

Temeljna naloga kadrovskega sektorja je vestranska skrb za človeka, pri tem pa:

Organizira in vodi izvrševanje kadrovske politike v skladu s potrebami in po smernicah samoupravnih organov.

Planira potrebe po kadrih, skrbi za usklajen dotok delavcev za redno izpopolnjevanje normativa in za občasne potrebe. Sprejema in uvaja nove delavce in skrbi za stalnost zaposlenih.

Programira izobraževanje kadrov in posreduje samoupravnim organom predloge za štipendiranje.

Skrbi za strokovno izpopolnjevanje zaposlenih in za njihovo napredovanje. Vodi evidenco o kadrih.

Opravlja zdravstveno in socialno varstvo zaposlenih, varstvo in rehabilitacijo invalidov ter varstvo žena in mladine.

Analizira in zasleduje delovanje sistema nagrajevanja in predlaga samoupravnim organom potrebne ukrepe.

Skrbi za urejanje in izboljševanje pogojev dela, koriščenje prostega časa, prehrane stanovanjskih pogojev in prevozov.

S stalnimi in občasnimi poročili seznanja samoupravne organe s kadrovsko problematiko in predlaga ustrezne ukrepe.

Člen 176

Kadrovski sektor se deli na:

Vodstvo sektorja

Oddelek za kadre

Oddelek za nagrajevanje

Oddelek za zdravstveno in socialno varstvo

Oddelek industrijske psihologije.

Člen 177

Podrobno organizacijo sektorja predpiše poslovnik, ki ga potrdi delavski svet železarne.

Člen 178

Delo kadrovskega sektorja organizira in koordinira direktor kadrovskega sektorja, ki je za delo sektorja odgovoren direktorju železarne.

Planira perspektivne potrebe po kadrih. Zasleduje razvoj strokovnosti kadra na ključnih delovnih mestih in kadra v tem sektorju. Predlaga ukrepe za izpopolnjevanje in načrtno usmerjanje.

Programira redno in dopolnilno izobraževanje, sodeluje z izobraževalnimi ustanovami in skrbi za realizacijo programov.

Odgovarja za redno dopolnjevanje normativa delavcev.

Odgovarja za zakonitost postopkov v področju delovnih razmerij.

Analizira gibanja zaposlenih, odsotnosti, bolovanja, delovanje sistema nagrajevanja in o tem poroča direktorju železarne in samoupravnim organom.

Sodeluje z ostalimi sektorji in službami.

Člen 179

Direktorja kadrovskega sektorja imenuje na osnovi javnega razpisa delavski svet železarne. Pogoji za zasedbo tega delovnega mesta je visokošolska izobrazba in 10 let ustrezne prakse ali srednješolska izobrazba in 15 let ustrezne prakse.

d) Sektor za ekonomiko

Člen 180

Naloge sektorja za ekonomiko:

Koordinira in sestavlja letne gospodarske načrte, perspektivne načrte železarne, spremlja izvrševanje planov po obračunskih obdobjih.

— Pri osvajanju posameznih kvalitete oziroma izdelkov mora izdelati podroben regulativ, ki naj jamči nemoteno proizvodnjo.
— Opravlja eksperimentalno delo.
Delo oddelka vodi šef, ki je odgovoren tehničnemu direktorju.

Člen 164

Oddelek varnosti dela z varnostnimi tehnikami kontrolira izvajanje varnostnih predpisov in vzdrževanje varnostnih naprav.

— Sodeluje pri izpopolnjevanju obstoječih in urejanju novih varnostnih naprav.

— Skrbi, da se uradno pregledajo nove naprave pred začetkom obratovanja.

— Skrbi za izpopolnjevanje in uvajanje novih zaščitnih sredstev.

— Nadzira pravilno uporabo zaščitnih sredstev in zahteva od vodstvenega kadra v obratih, da delavci na delovnih mestih uporabljajo predpisana zaščitna sredstva. V skrajnem primeru ima pravico zahtevati ustavitev dela.

— Statistično zasleduje, analizira in predlaga ukrepe za preprečevanje obratnih nezdod.

— Varnostni inženir železarne vodi oddelek varnosti dela in je odgovoren tehničnemu direktorju.

b) Komercialni sektor

Člen 165

Naloge komercialnega sektorja:

Raziskuje in analizira domače in tuja tržišča v pogledu nabave surovin, pomožnega materiala in osnovnih sredstev, prodaje proizvodov in gibanja cen ter ostalih nabavnih in prodajnih pogojev.

Nabavlja surovine, pomožni material, osnovna sredstva in rezervne dele doma in v tujini. Skrbi za usklajen dotok surovin z dinamiko proizvodnje, da kvaliteta surovin odgovarja proizvodnim potrebam. Sklepa pogodbe za oddajo del in uslug.

Prodaja lastne proizvode doma in v tujini. Skrbi, da so prevzete obveze usklajene z notranjimi predpisi glede količine, kvalitete in dimenzij, da se prodajne obveznosti izpolnjujejo v sprejetih rokih. S kupci vzdržuje resne poslovne stike. Fakturira odpremljeno blago. Skrbi za učinkovito ekonomsko propagando.

Prevzema blago in odgovarja za kontrolo kvalitete ter količine. Skrbi za pravilno disponiranje in skladiščenje. Skrbi za pravočasno in pravilno odpremo proizvodov.

Skrbi, da so poslovni odnosi s kupci in dobavitelji komercialno in pravno urejeni. Sprejema, vlaga in rešuje reklamacije.

Samoupravne organe obvešča o stanju domačega in tujih tržišč, daje predloge za oblikovanje poslovne politike. Občasno poroča o izpolnjevanju obvez do kupcev, o njihovem odnosu do železarne in predlaga ustrezne ukrepe.

Člen 166

Komercialni sektor se deli na:
Vodstvo sektorja
Raziskavo tržišča in propagando
Nabavno službo
Prodajno službo
Zunanjetrgovinsko službo
Špedicijo

Člen 167

Podrobno organizacijo sektorja predniše poslovnik, ki ga potrdi delavski svet železarne.

Člen 168

Delo komercialnega sektorja organizira in koordinira komercialni direktor, ki je za dele sektorja odgovoren direktorju železarne.

Odgovarja za dinamiko in ekonomiko nabave in prodaje v skladu z letnim gospodarskim načrtom.

Skrbi, da se proizvodnja usmerja na tiste proizvode, ki železarni po analizi tržišča, dajejo največji dohodek.

Pri sklepanju pogodb za nabavo novih osnovnih sredstev in za oddajo investicijskih del, skrbi, da so doseženi pogoji za železarno čim ugodnejši.

Sodeluje z ostalimi sektorji in službami pri planiranju proizvodnje, nabave, prodaje, oddajanju investicijskih del ter pri reševanju vseh ostalih problemov na teh področjih.

Planira potrebe po kadrih in skrbi za njihovo strokovno izpopolnjevanje.

Člen 169

Komercialnega direktorja imenuje na osnovi javnega razpisa delavski svet železarne. Pogoj za zasedbo tega delovnega mesta je visokošolska izobrazba in 10 let komercialne prakse ali srednja strokovna izobrazba in 15 let komercialne prakse.

c) Gospodarsko-računski sektor

Člen 170

Naloge gospodarsko-računskega sektorja:

Organizira in vodi finančno poslovanje železarne. Skrbi, da se vsa dogajanja v materialnem in finančnem poslovanju tekoče vodijo in dokumentirajo. Vodi vse predpisane poslovne knjige.

Opravlja obračun proizvodnje, sestavlja mesečne, četrletne, polletne in letne obračune in zasleduje gibanje proizvodnih stroškov. Sodeluje pri sestavi letnega finančnega plana, stalno in občasno opravlja inventure osnovnih sredstev, surovin, potrošnega materiala, polproizvodov in gotovih proizvodov. Sestavlja zaključni račun železarne.

Obračunava osebne dohodke članov delovne skupnosti in jih izplačuje.

Opravlja plačila obveznosti do družbe in dobaviteljev. Izterjuje neporavnane obveznosti kupcev.

Skladno s sklepi samoupravnih organov najema dolgoročne in kratkoročne kredite in skrbi za pravočasno odplačevanje.

Člen 104

Delavski svet delovne enote volijo člani delovne skupnosti enote neposredno in tajno. Kandidatno listo predloži sindikalni odbor delovne enote ali pa desetina članov delovne skupnosti enote.

Člen 105

Volitve vodi volilni odbor delovne enote, ki ga imenuje volilna komisija železarne.

Člen 106

Mandatna doba članov delavskega sveta delovne enote traja dve leti s tem, da se vsako leto zamenja polovica članov. Nihče ne more biti dvakrat zaporedoma izvoljen za člana delavskega sveta.

Člen 107

Prvo sejo delavskega sveta delovne enote skliče najkasneje v 14 dneh po opravljenih volitvah predsednik delavskega sveta enote in jo vodi do izvolitve novega predsednika. Predsednik volilnega odbora poroča o poteku volitev. Delavski svet delovne enote potrdi mandat novo izvoljenih članov delavskega sveta.

Člen 108

Predsednika in namestnika delavskega sveta delovne enote izvolijo člani iz svojih vrst javno z dviganjem rok, razen če delavski svet ne sklene, da se volitve izvedejo tajno.

Kandidata za predsednika in namestnika predlaga sindikalni odbor delovne enote ali član delavskega sveta v imenu desetine članov.

Člen 109

Seje delavskega sveta so javne in jim lahko prisostvuje sleherni član delovne skupnosti enote. Sklicuje jih predsednik najmanj enkrat mesečno, obvezno pa pred in po zboru delovne enote.

Predsednik mora sklicati sejo, če to zahteva sindikalni odbor enote, tretjina članov delavskega sveta, zbor delovne oziroma obračunske enote ali obratovodja.

Člen 110

Če predsednik ne skliče seje delavskega sveta v smislu določil prejšnjega člena to stori njegov namestnik, če pa tudi ta odkloni, potem delavski svet skliče najstarejši član. V nadaljnjem se ravna po določilih tega statuta.

Člen 111

Za vsako sejo delavskega sveta morajo člani sprejeti najmanj 3 dni prej pisмено vabilo.

O datumu, času, kraju in dnevnem redu seje delavskega sveta se mora najmanj tri dni pred sejo obvestiti tudi delovna skupnost enote.

Člen 112

Člani so dolžni prisostvovati sejam delavskega sveta. Poleg članov so sejam dolžni prisostvovati še obratovodja in drugi člani

obratovodstva, ki jih delavski svet povabi. Člani delavskega sveta morajo opravičiti svojo odsotnost že pred sejo.

Člen 113

Delo v delavskem svetu je častna funkcija in člani zanjo ne prejema nagrad. Načeloma se seje sklicujejo v prostem času. Članu delavskega sveta se plača odsotnost z dela, če čas seje sovpade z njihovim delovnim časom.

Člen 114

Člani delavskega sveta opravljajo svojo funkcijo na sejah in na zborih.

Na sejah delavskega sveta imajo člani pravico in so dolžni sodelovati v razpravi, postavljati vprašanja predsedniku delavskega sveta, obratovodju in ostalim članom obratovodstva, izražati svoja mnenja in predloge ter glasovati za ali proti predlogom.

Na zborih delovne ali obračunske enote so člani dolžni tolmačiti stališča delavskega sveta in odgovarjati na vprašanja, ki jih postavljajo člani delovne skupnosti enote. Če član delavskega sveta nima pooblastila, izven seje delavskega sveta nastopa samo kot član delovne skupnosti.

Člen 115

Člani delovne skupnosti enote, ki prisostvujejo seji delavskega sveta se ravna po določilih poslovnik za delo delavskega sveta, nimajo pa pravice glasovanja.

Člen 116

Delavski svet delovne enote neposredno upravlja poslovanje enote in je za delo odgovoren delovni skupnosti enote. Delavski svet delovne enote ima predysem naslednje dolžnosti in pristojnosti:

1. Sprejema poslovnik za delo delavskega sveta delovne enote. Lahko sprejema tudi druge samoupravne akte, ki pa ne smejo biti v nasprotju z določili splošnih predpisov, določili tega statuta in drugih samoupravnih aktov železarne.

2. Sprejema predlog letnega finančnega plana delovne enote in ga posreduje v usklajitev planskim organom železarne. Obravnava predlog finančnega plana železarne in daje nanj soglasje oziroma pripombe delavskemu svetu železarne.

3. Sprejema predlog letnega proizvodnega plana delovne enote in ga posreduje v usklajitev planskim organom železarne. Obravnava predlog proizvodnega plana železarne in daje nanj svoje soglasje oziroma pripombe delavskemu svetu železarne. Sprejema normative kapacitet in materiala. Sprejema normative zalog, surovin, pomožnih materialov in polizdelkov.

Potrjuje plane remontov in večjih popravil. Obravnava poročila o izvršeni proizvodnji za pretekli mesec in plan proizvodnje za tekoči mesec. Odobrava nadure za tekoči mesec. Razpravlja in sprejema konkretne ukrepe in to na osnovi občasnih poročil, ki mu jih dostavlja delavski svet železarne.

4. Sprejema program koriščenja sredstev investicijskega vzdrževanja v mejah vsote, ki jo vsako leto določi delavski svet železarne. Zasleduje koriščenje teh sredstev po programu in odobrava eventualne spremembe. Sklepa o izločitvi nepotrebnih osnovnih sredstev in jih odda upravi osnovnih sredstev.

5. Sprejema normativ zaščitnih sredstev v mejah vsote, ki jo določi delavski svet železarne. Razpravlja o koriščenju zaščitnih sredstev in sprejema ukrepe za racionalno in pravilno porabo.

6. Sprejema predloge za merila udeležbe posameznih članov delovne skupnosti enote na ustvarjeni masi osebnih dohodkov, določa obračunske postavke za nova delovna mesta in vse to predlaga v potrditev zboru.

Redno mesečno analizira maso doseženega osebnega dohodka, predvsem vzroke za večja odstopanja.

Predlaga zboru višino rezervnega sklada osebnih dohodkov, ki naj ga ekonomska enota ustvari, način formiranja in črpanja sklada.

7. Razpravlja o zaključnem računu železarne, ki mu ga dostavlja delavski svet železarne in sprejema konkretne ukrepe.

8. Razpravlja in sklepa o ukinitvi in uvedbi novih delovnih mest ter o normativu delavcev.

Razpravlja in sklepa o organizaciji dela enote in sprejema ukrepe za izboljšanje delovne discipline.

9. Skrbi za strokovno izpopolnjevanje kadra svoje delovne enote, sklepa o razpisu prostih delovnih mest za VK delavce in delovdaje, ter jih imenuje.

Predlaga odpovedi ali sprejeme delavcev v obrat in obvezno sklepa o ponovni zaposlitvi delavcev, ki so zapustili obrat. Sprejema plan letnih dopustov in nadzira njegovo izvajanje.

Sklepa o izredno plačanih dopustih članov delovne skupnosti enote s tem, da osebni dohodki bremenijo maso osebnih dohodkov delovne enote.

10. Imenuje stalne in občasne komisije delovne enote.

11. Razpravlja in sprejema ukrepe tudi o ostalih vprašanjih, ki mu jih posredujeta v razpravo upravni odbor in delavski svet železarne. O važnih vprašanjih za delovno skupnost delovne enote se posvetuje z zborom.

12. Analizira sklepe zbora delovne ali obračunskih enot in skrbi, da se ti sklepi izvršijo.

13. V delovnih enotah, kjer je zaposlenih več kot 100 delavcev, ustanovi obračunske enote.

14. Razpravlja in sklepa o vseh vprašanjih, za katera je pristojen po tem statutu in drugih predpisih.

15. Redno poroča o svojem delu zboru delovne ali obračunske enote. Zlasti obvešča zbere obračunskih enot kateri sklepi so veljavni, ker jih je potrdila vsaj polovica zborov obračunskih enot.

Člen 117

Delavski svet sprejema sklepe tako, da predsednik predlog sklepa jasno oblikuje, člani pa o njem javno glasujejo. O posameznih pomembnih sklepih, ali v primeru če se pri glasovanju ne doseže odločilna večina se glasuje tajno.

Člen 118

V delovnih enotah, kjer imajo zbere obračunskih enot, mora delavski svet za vprašanja, pomembna za celo delovno enoto, ki spadajo v pristojnost zborov obračunskih enot, predlagati zboru točno formulirane predloge sklepov. Sklep je veljaven, če ga potrdi večina obračunskih enot v enakem besedilu. Kolikor zbori sklepa ne potrdijo v enakem besedilu, delavski svet razpiše referendum o tem vprašanju. Referendum se razpiše po določilih tega statuta.

Člen 119

Mandat delavskega sveta delovne enote lahko preneha pred potekom mandatne dobe z odpoklicem, razpustom ali zaradi drugih z zakonom določenih razlogov.

Člen 120

Zbor delovne enote ali zbori obračunskih enot lahko odpokličejo posameznega člana ali ves delavski svet še pred potekom mandatne dobe, če ne delajo v interesu delovne skupnosti, zaradi slabega dela ali kako drugače izgubijo zaupanje delovne skupnosti. Odpoklic lahko predlagajo sindikalni odbor, desetiina vseh članov dotične skupnosti ali zbor obračunske enote.

Postopek za odpoklic se izvede po določilih tega statuta.

Člen 121

Stalni komisiji delavskega sveta delovne enote sta:

komisija za delovno razmerje in kadre in disciplinsko-poravnalna komisija. Občasne komisije delavski svet imenuje po potrebi.

Odnosi med delovnimi enotami

Člen 122

Delovne enote so ne glede na njihov obseg, vrsto dejavnosti in ekonomski pomen za železarno, v medsebojnih odnosih in v odnosu do železarne enakopravne glede pravic dolžnosti in odgovornosti.

Člen 123

Delovne enote so dolžne svoje delo med sebojno usklajevati in aktivno uresničevati skupne naloge železarne.

Člen 124

Delovne enote morajo predvsem koristiti proizvodne storitve in usluge ostalih delovnih enot železarne. Prav tako morajo delovne enote nuditi svoje usluge prvenstveno drugim delovnim enotam železarne in šele na to zunanjim strankam preko pristojnih služb.

Odgovarja za izvajanje določil delovnega reda, proizvodne in delovne discipline ter ukrepa v primerih kršitve.

Skrbi za racionalno ureditev delovnih mest, za izpopolnjevanje opreme in orodja, za razvoj in uveljavljanje racionalizatorskih in novatorskih idej.

Odgovarja za varnost pri delu, za uporabljanje varnostnih naprav in osebnih zaščitnih sredstev. Seznanja delavce z nevarnostmi na delovnem mestu in v obratu ter jih poučuje o varnosti pri delu in varnostnih predpisih. Odgovarja za izvrševanje požarno-varnostnih predpisov.

Odgovarja za točno vodenje vse predpisane evidence.

Skrbi za priučevanje kadrov na delovnih mestih in za priučitev rezervnega kadra na ključnih delovnih mestih.

Člen 158

Delovodjo imenuje na osnovi notranjega razpisa obratni delavski svet. Pogoji za zasedbo tega delovnega mesta je srednja strokovna izobrazba ali delovodska šola in 5 let prakse, poklicna šola s strokovnim preizkusom ali visoka kvalifikacija in 10 let prakse na visokokvalificiranih delovnih mestih.

Člen 159

Asistent za vzdrževanje vodi vsa tekoča in preventivna dela vzdrževanja v obratu in je za delo neposredno odgovoren obratovodju.

Asistent za vzdrževanje v sodelovanju z obratovodjem izdeluje programe investicijskega vzdrževanja, terminske planirane remontov in rednih popravil, preskrbi tehnično dokumentacijo za vse to in izdela predračun.

Asistent za vzdrževanje odgovarja, da se sredstva, namenjena za celotno vzdrževanje, uporabljajo smotрно in namensko ter ne presegajo planiranih višin.

Asistent za vzdrževanje vodi evidenco za vsa osnovna sredstva v obratu, vodi točno evidenco vseh mehanskih in električnih okvar in zastojev po posameznih napravah ločeno po agregatih.

Skrbi za celotno tehnično dokumentacijo naprav in strojev ter vodi tehnično korespondenco za osnovna sredstva ločeno po agregatih.

Izpopolnjuje katalog potrebnih rezervnih delov in odgovarja za pravočasno naročanje, predpisano zalogo in pravilno skladiščenje rezervnih delov. Skrbi za tipizacijo strojnih elementov in rezervnih delov.

Odgovarja za vzdrževanje varnostnih zaščitnih naprav in za njihovo pravilno koriščenje. Odgovarja za varnost in pravilno uporabo zaščitnih sredstev pri vseh vzdrževalnih delih.

Člen 160

Asistenta za vzdrževanje imenuje upravni odbor na osnovi notranjega razpisa. Pogoji za zasedbo tega delovnega mesta je visokošolska (strojna) izobrazba in 2 leti prakse ali srednja strokovna izobrazba in 5 let prakse.

Službe tehničnega sektorja

Člen 161

Centralna priprava dela je tehnična služba, ki ima naslednje naloge:

— Centralna priprava dela sodeluje s sektorjem za ekonomiko podjetja in obratovodstvi pri izdelavi letnega plana skupne proizvodnje, izplenov, fonda časa in normativov.

— Na osnovi letnega plana proizvodnje in možnosti preskrbe z osnovnimi proizvodnimi surovinami ter na osnovi naročil, obdela letni plan skupne blagovne proizvodnje z balansom vložnega materiala za vse vrste proizvodov.

— Na osnovi naročil izdeluje mesečne plane, programe dela za posamezne obrate in agregate ter predpisuje odgovarjajoče delovne naloge za proizvodne obrate.

Planira in zagotavlja posameznim proizvodnim obratom polproizvode in koordinira medfazno proizvodnjo. Zasleduje in kontrolira terminsko izpolnjevanje mesečnih planov in programov dela.

— V tesni povezavi s komercialnimi službami določa možnosti izpolnjevanja posameznih naročil.

— Izdela terminska poročila o izvršeni proizvodnji. Zasleduje in evidentira zaloge vložka, polfabrikatov in tehničnih pokazateljev, ki služijo za nadaljnje planiranje in programiranje.

Na čelu službe je šef centralne priprave dela, ki je za delo službe odgovoren tehničnemu direktorju.

Člen 162

Oddelek tehnične kontrole je služba, ki ima naslednje naloge:

— Kontrolira kvaliteto dobavljenega materiala, surovin, pomožnega materiala, lastnih polproizvodov in proizvodov.

— Kontrolira tehnološki postopek v posameznih fazah predelave in kvaliteto izdelkov ter daje svoje izsledke zainteresiranim.

— V primeru sporov med obrati o kvaliteti proizvodov deluje oddelek tehnične kontrole kot arbiter. Rešuje reklamacije glede kvalitete, tako domače kot zunanje.

— Opravlja preiskave proizvodov pri osebnih prevzemih in za izstavljanje atestov.

— Sestavlja poročila o kvalitetni problematiki, kvalitetnih reklamacijah in o rezultatih kvalitetne kontrole.

— Na čelu službe je šef, ki je za izvrševanje nalog oddelka odgovoren tehničnemu direktorju.

Člen 163

Raziskovalni oddelek je strokovna služba tehničnega sektorja. Oddelek je ustanovljen za razvojno delo z naslednjimi nalogami:

— Opravlja raziskovalno delo za osvajanje novih proizvodov in za spremembe ali izpopolnitve obstoječih tehnoloških postopkov predelave jekla, oziroma izdelave drugih proizvodov.

— Z metalografskimi in fizikalnimi preiskavami spremlja proizvodnjo.

— Skupno z obrati rešuje probleme kvalitetnega značaja, ki se pojavljajo v redni proizvodnji in nadzira izvajanje regulativov.

Daje tehničnemu direktorju terminska in izredna poročila ter analize o izvrševanju proizvodnih nalog z ustreznimi obrazložitvami.

Skrbi za izvajanje določil delovnega reda, proizvodne in delovne discipline ter predlaga ustrezne ukrepe.

Pomočnik tehničnega direktorja je za svoje delo odgovoren tehničnemu direktorju.

Člen 151

Pomočnika tehničnega direktorja imenuje na osnovi notranjega razpisa upravni odbor železarne. Pogoj za zasedbo tega delovnega mesta je visokošolska tehnična izobrazba in 10 let prakse na vodstvenih mestih ali srednja strokovna izobrazba in 15 let prakse na vodstvenih mestih.

Člen 152

Obrat predstavlja ožjo delovno skupnost železarne, ki deluje kot povezana celota v proizvodnem ali uslužnostnem procesu dela s skupnim ekonomskim interesom. Obrat ima samostojno organizacijo dela za izvrševanje delovnih nalog in razpolaga z osnovnimi in obratnimi sredstvi.

Proizvodnja obrata temelji na osnovi programov, ki so sestavni del letnega proizvodnega plana.

Obrat skrbi za pravilno koriščenje kapacitet s smotrnim obratovanjem, smotrnim vzdrževanjem in za kvaliteto izdelkov, ki mora odgovarjati predpisanim standardom.

Skrbi za racionalno uporabo potrošnega materiala in za ekonomičnost poslovanja.

Skrbi za varnost pri delu, za požarno varnost in za dobre delovne pogoje.

Skrbi za urejenost materialnega poslovanja, delovne dokumentacije, evidence in zajemljanja podatkov.

Obrat ima lahko zaradi svoje pomožne dejavnosti še oddelke ali delavnice in za opravljanje posebnih del skupine. Obrat vodi obratovodja, v pomoč ima asistente. Na čelu oddelka ali delavnice je delovodja, skupino pa vodi skupinovodja.

Člen 153

Obrat vodi obratovodja v mejah pristojnosti, ki mu jih daje statut, pravilniki in ostali predpisi ter na osnovi nalog samoupravnih organov in tehničnega direktorja oziroma njegovega pomočnika.

Obratovodja organizira proizvodnjo v skladu s planom proizvodnje in je za izvrševanje nalog odgovoren pomočniku tehničnega direktorja.

Predpisuje podrobne proizvodne naloge v skladu s programom proizvodnje in mesečnim planom. Predpisuje bistvene faze dela in kontrolira izvrševanje proizvodnih nalog.

Skrbi za napredek proizvodnje, za izboljšave in uvajanje novih tehnoloških postopkov, za racionalizacijo dela, izpopolnjevanje in izvajanje tehničnih regulativov.

Skrbi za optimalno koriščenje proizvodnih kapacitet, koriščenje koledarskega časa, za redno dopolnjevanje predpisanih zalog

osnovnih surovin, polproizvodov in potrošnega materiala.

Odgovarja za redno vzdrževanje osnovnih sredstev, za program koriščenja sredstev investicijskega vzdrževanja in sodeluje pri izbiri novih naprav za potrebe obrata. Odgovarja za pravilno uporabljanje strojev in naprav.

Redno analizira poslovanje obrata in o tem poroča samoupravnim organom in tehničnemu direktorju, ukrepa in daje predloge za odpravljanje pomanjkljivosti. Odgovarja za administrativno delo, za zbiranje podatkov, za tehnično in delovno dokumentacijo, za redna in občasna poročila.

Odgovarja za ekonomično poslovanje obrata.

Odgovarja za izvajanje predpisov o varnosti pri delu in požarne varnosti.

Planira potrebe po kadrih in skrbi za njihovo strokovno izpopolnjevanje. Razporeja delavce na ustrezajoča delovna mesta.

Odgovarja za izvrševanje sklepov samoupravnih organov in jim o tem poroča. V primeru, da samoupravni organ namerava sprejeti sklep, ki ne bi bil v skladu z veljavnimi predpisi, ga mora na to opozoriti. Če samoupravni organ tak sklep kljub temu sprejme, mora o tem obvestiti direktorja železarne.

Odgovarja in kontrolira izvajanje določil delovnega reda, proizvodne in delovne discipline ter ukrepa v primerih kršenja reda ali discipline.

Člen 154

Obratovodjo imenuje na osnovi notranjega razpisa upravni odbor železarne. Pogoj za zasedbo tega delovnega mesta je visokošolska tehnična izobrazba in 5 let prakse ali srednja strokovna izobrazba in 10 let prakse v ožji stroki.

Člen 155

Asistent vodi izmeno ali oddelek in je za izvrševanje vseh nalog odgovoren obratovodju. Asistent na izmeni ali v oddelku opravlja operativno strokovne funkcije obratovodje. Asistent izvršuje tudi naloge, ki mu jih daje obratovodja.

Člen 156

Asistenta imenuje na osnovi notranjega razpisa upravni odbor železarne. Pogoj za zasedbo tega delovnega mesta je visokošolska tehnična izobrazba in 2 leti prakse ali srednja strokovna izobrazba in 5 let prakse v ožji stroki.

Člen 157

Delovodja vodi izmeno v oddelku ali delavnico in odgovarja za izvrševanje svojih nalog asistentu ali obratovodju. Delovodja organizira delo izmene ali delavnice, delavcem odreja delo in nadzoruje izvrševanje delovnih nalog. Delovodja odgovarja za časovno, kvaliteto in količinsko izvrševanje proizvodnih nalog. Odgovarja za doseganje normiranega ritma proizvodnje in za pravočasno odkrivanje vzrokov slabe kvalitete proizvodov.

Odgovarja za racionalno koriščenje vložka, pomožnega materiala, energije, orodja, naprav in za učinkovito zaposlitev delavcev.

Člen 125

Vodstva delovnih enot morajo obveščati druge delovne enote, katerim dobavljajo lastne proizvode ali jim nudijo usluge, o težavah v proizvodnji ali dejavnosti, oziroma o spremembah glede prevzetih obveznosti. Ta obvestila morajo vodstva delovnih enot posredovati tudi prizadetim strokovnim službam.

Člen 126

Delovna enota, ki zaradi subjektivnih razlogov ne izpolni sprejetih obveznosti drugi delovni enoti in ji s tem povzroči zastoj v proizvodnji, slabšo kakovost proizvodov in povečanje stroškov proizvodnje, mora prizadeti delovni enoti iz lastnih sredstev plačati penale. Del. enote se za pravočasno izpolnjevanje naročil in kakovosti proizvodov lahko dogovorijo tudi o plačilu premije. Plačevanje premij in pegalov ureja pravilnik o formiranju in delitvi dohodka, ki ureja tudi vse ostale ekonomske odnose med delovnimi enotami.

Člen 127

Reševanje sporov glede vseh medsebojnih poslovnih odnosov med delovnimi enotami spada v pristojnost delavskega sveta železarne. Odločitev delavskega sveta v takem sporu je dokončna.

Člen 128

Delavski svet železarne analizira, usmeria in koordinira poslovanje delovnih enot. Kadar delavski svet železarne ugotovi, da neka delovna enota ne dosega zadovoljivih gospodarskih uspehov, mora proučiti stanje, ugotoviti vzroke in dati delovni enoti ustrezna priporočila. Delovna enota mora ta priporočila obravnavati in v določenem roku poročati delavskemu svetu železarne o svojih stališčih. V primeru, da delovna enota zavrne priporočila delavskega sveta železarne in v svojem poslovanju še vnaprej ne dosega zadovoljivih rezultatov, lahko delavski svet železarne razpusti organ samoupravljanja delovne enote in prevzame neposredno upravljanje te enote. Delovna enota ostane brez samostojnega upravljanja, dokler niso odpravljeni vzroki slabega gospodarjenja.

Člen 129

Delavski svet železarne ob prevzemu neposrednega upravljanja delovne enote po prejšnjem členu, imenuje upravitelja delovne enote. Vse pristojnosti samoupravnih organov delovne enote s tem začasno preidejo na delavski svet železarne.

Ko so odpravljeni vzroki slabega gospodarjenja v delovni enoti, delavski svet železarne razpiše volitve v novi delavski svet delovne enote in delovno mesto obratovodje.

c) Direktor železarne

Člen 130

Direktor vodi poslovanje železarne. Organizira delovni proces, koordinira, vodi in kontrolira tekoče poslovanje in izpolnjevanje

gospodarskega načrta železarne. Pri delu je direktor samostojen in za svoje delo odgovarja delovni skupnosti, delavskemu svetu in upravnemu odboru.

Odgovarja za zakonito poslovanje in izvrševanje obveznosti do družbene skupnosti. Dolžan je opozarjati organe samoupravljanja železarne na nezakonitost sklepov. Dolžan je zadržati izvršitev nezakonitega sklepa, če pa samoupravni organ vztraja na takem sklepu, mora takoj o tem obvestiti organ družbeno politične skupnosti.

Kolikor sprejme samoupravni organ delovne enote nezakonit sklep, direktor zadrži njegovo izvršitev in o tem obvesti delavski svet železarne in zahteva odločitev.

Člen 131

Direktor zastopa železarno pred organi družbene skupnosti, zbornicami, strokovnimi združenji, drugimi ustanovami in v vseh drugih poslovno pravnih razmerjih. Samostojno sklepa pogodbe in za železarno prevzema pravice ter ustanavlja obveznosti. Kadar se za železarno ustanavljajo obveznosti izven običajnih poslovnih okvirov, mora direktor predhodno dobiti za to soglasje upravnega odbora. Za smotrnost obveznosti, ki jih direktor ustanovi za železarno, je materialno in disciplinsko odgovoren.

Člen 132

Direktor železarne odobrava prodajo osnovnih sredstev do vrednosti, ki jo vsako leto določi delavski svet železarne.

Člen 133

Izvršuje sklepe delavskega sveta in upravnega odbora. Daje delovnim enotam, strokovnim službam in posameznikom delovne naloge za izvrševanje sklepov organov samoupravljanja.

Skrbi, da strokovne službe pravočasno pripravijo gradivo za organe upravljanja. Odgovarja, da podatki prikazujejo dejansko stanje železarne in da so ažurni.

Direktor poroča samoupravnim organom železarne o rezultatih poslovanja in o gospodarskem stanju železarne.

Člen 134

Direktor železarne izdaja odločbe v okviru pooblastil in na osnovi sklepov organov samoupravljanja, skrbi za delovno disciplino in za uvedbo postopkov za povrnitev škode.

Člen 135

Delovno mesto direktorja železarne se lahko naziva tudi generalni direktor, ker imajo delovna mesta vodij sektorjev naziv direktorji sektorjev.

Člen 136

Direktorja železarne imenuje delavski svet. Za direktorja železarne se lahko imenuje oseba, ki ima poleg splošnih pogojev tehnično, pravno ali ekonomsko visokošolsko izobrazbo z najmanj 15 let prakse v gospodar-

stvu, ali srednjo strokovno izobrazbo z 20 let prakse na vodstvenih mestih v gospodarstvu.

Člen 137

Delavski svet železarne lahko razreši direktorja pred potekom dobe, za katero je bil imenovan, na željo direktorja, po sili zakona in z odstavitvijo. Odstavitev direktorja lahko predlaga upravni odbor, četrtina članov delavskega sveta ali nadzorni organ družbeno politične skupnosti. Delavski svet železarne imenuje komisijo, ki ugotovi utemeljenost predloga za odstavitev. Direktor se lahko pritoži proti odstavitvi na pristojnem organu družbeno politične skupnosti.

Člen 138

Direktorja železarne v njegovi odsotnosti nadomešča oseba, ki jo imenuje upravni od-

bor. To imenovanje velja za mandatno dobo tega upravnega odbora.

V primerih, kadar postane delovno mesto direktorja železarne nezasedeno po sili zakona ali kako drugače, upravni odbor imenuje vršilca dolžnosti, vendar najdalj za dobo 6 mesecev.

Strokovni kolegij

Člen 139

Strokovni kolegij je posvetovalni organ direktorja železarne. Obravnava problematiko poslovanja, obravnava strokovna vprašanja in pripravlja gradivo za organe samoupravljanja.

Člane kolegija imenuje direktor železarne. Po svoji službeni dolžnosti so člani strokovnega kolegija direktorji sektorjev in direktor uprave osnovnih sredstev.

IV. Organizacija železarne

Člen 140

Organizacijska struktura železarne se mora prilagajati potrebam in zahtevam osnovnih nalog železarne.

Organizacijska struktura železarne mora zagotavljati brezhibno delovanje celotnega delovnega organizma. Vsaka sprememba organizacije mora zagotoviti boljši ekonomski uspeh.

Spremembe organizacijskih oblik železarne narekujejo zlasti:

- boljša koordinacija dela osnovne in pomožne dejavnosti;
- racionalnejše izkoriščanje kapacitet in opravljanje delovnih nalog;
- uvajanje novih postopkov dela;
- uvajanje sodobnih tehničnih dosežkov in avtomacije;
- prilaganje spremenjenim zahtevam tržišča;
- investicijska vlaganja;
- spremembe obsega delovnih zadolžitev.

Člen 141

Organi samoupravljanja so dolžni organizacijsko strukturo železarne prilagajati nastajajočim potrebam.

O ustanavljanju novih in ukinjanju obstoječih organizacijskih enot sklepa delavski svet železarne, ki se mora predhodno posvetovati z organom upravljanja prizadete delovne enote.

Delavski svet železarne odloča tudi o prenosu določene dejavnosti iz ene v drugo organizacijsko enoto, po predhodnem posvetovanju s prizadetimi enotami.

O notranji organizacijski obliki in njenih spremembah odloča samoupravni organ delovne enote.

Člen 142

Železarna opravlja:

a) osnovno dejavnost v: talilniških obratih — valjarniških obratih — hladno predelovalnih obratih;

b) vzporedno dejavnost v: livarnah — šamotarni;

c) pomožno dejavnost v: energetskih obratih — vzdrževalnih obratih — prometu-transportu;

d) uslužnostno dejavnost v: gostinskih obratih.

Te dejavnosti so v notranji organizaciji dela podeljene na delovne enote, od katerih vsaka predstavlja zaključen tehnološki proces ali določeno dejavnost. Te delovne enote imajo v okviru enotne organizacije železarne določeno samostojnost in enakopraven položaj v medsebojnem poslovanju.

Člen 143

Strokovne službe so delovne enote, ki opravljajo specializirane naloge za vse ostale delovne enote. Njihov položaj je medsebojno enakopraven, kakor tudi enakopraven položaju ostalih delovnih enot v železarni.

Člen 144

Železarna se organizacijsko deli na sektorje, obrate, službe, oddelke, odseke, skupine, referate in delovna mesta.

Osnovna organizacijska delitev:

- tehnični sektor
- komercialni sektor
- gospodarsko-računski sektor
- kadrovski sektor
- sektor za ekonomiko
- splošni sektor
- uprava osnovnih sredstev.

a) Tehnični sektor

Člen 145

Naloge tehničnega sektorja: organizira, vodi, koordinira, kontrolira tehnološki proces proizvodnje in skrbi za napredek kvalitetne proizvodnje.

Izvršuje letne in mesečne plane proizvodnje.

Zbira in daje na razpolago tehnične podatke.

Skrbi za gradnjo in napredek proizvodnih kapacitet ter izvaja raziskovalna dela in uvaja nove proizvode.

Skrbi za usposobljenost strojev in naprav. Skrbi za urejenost tehnične in delovne dokumentacije.

Skrbi za varnost pri delu in za požarno varnost.

Člen 146

Tehnični sektor se deli na:

1. Vodstvo sektorja.

2. Obrati:

a) Talilniški obrati:

- Plavži
- Martinarna
- Elektro peč
- Samotarna
- Livarna

b) Valjarniški obrati:

- Valjarna profilov
- Valjarna debele pločevine
- Valjarna tanke pločevine
- Valjarna žice
- Jeklovlek
- Strugarna valjev

c) Predelovalni obrati:

- Hladna valjarna - žičarna
- Cevarna
- Žebljarna
- Elektrodni

č) Strojno energetski obrati:

- Vzdrževanje
- Mehanična delavnica
- Konstrukcijska delavnica
- Elektrodelavnica
- Gradbena delavnica
- Vzdrževanje valjarn Javornik

Energija

- Plinska in vodna energija
- elektro toplotna energija
- Promet - transport
- promet
- transport

d) Oddelki in službe:

- Raziskovalni oddelk
- Centralna priprava dela
- Oddelk tehnične kontrole
- Projektivni biro
- Varnost pri delu (varijanta v kadrovski službi).

Člen 147

Podrobno organizacijo sektorja predpiše poslovnik, ki ga potrdi delavski svet železarne. Za operativno izvajanje nalog sektorja in za koordinacijo dela med posameznimi delovnimi enotami ima tehnični direktor pomoč-

nika direktorja za posamezno področje (npr. talilnice, valjarne, predelovalni obrati, strojno energetski obrati).

Člen 148

Delo tehničnega sektorja organizira, koordinira in kontrolira izvrševanje proizvodnih nalog po mesečnih in letnih planih tehnični direktor. Za delo sektorja je odgovoren direktorju železarne.

Odgovarja za kvaliteto proizvodnje, izpopolnjevanje tehnološkega procesa ter uvajanje novih proizvodov.

Skrbi za smotrno planiranje in izvrševanje amortizacijske zamenjave investicijskega in rednega vzdrževanja.

Skrbi za uvajanje sodobnih tehničnih naprav v procese proizvodnje in za razvoj proizvodnih kapacitet.

Planira potrebe po kadrih in skrbi za njihovo strokovno izpopolnjevanje.

Analizira delo tehničnega sektorja in daje direktorju železarne predloge za izboljšave proizvodnih postopkov, organizacije dela in predlaga druge ukrepe.

Direktorju železarne daje predloge normativov kapacitet, izplenov, zastojev, proizvodnih časov in zalog.

Odgovarja za ekonomičnost proizvodnje.

Odgovarja za izvajanje predpisov o varnosti pri delu in predpisov o požarni varnosti.

Kontrolira izvrševanje določil delovnega reda, proizvodne in delovne discipline ter predlaga potrebne ukrepe.

Usklajuje delo tehničnega sektorja z delom ostalih sektorjev.

Vodi obratovodske konference in ostala posvetovanja v sektorju.

Člen 149

Tehničnega direktorja imenuje na osnovi javnega razpisa delavski svet železarne. Pogoj za zasedbo tega delovnega mesta je visokošolska tehnična izobrazba in 15 let prakse na vodstvenih mestih v metalurški stroki ali srednja strokovna izobrazba in 20 let prakse na vodstvenih mestih v metalurški stroki.

Člen 150

Pomočnik tehničnega direktorja koordinira in kontrolira izvrševanje proizvodnih nalog po mesečnih in letnih planih ter programih dela za krajša obdobja v delovnih enotah, ki spadajo v njegovo področje.

Sodeluje s pripravo dela pri sestavljanju proizvodnih programov in v sodelovanju z obratovodstvi rešuje operativno problematiko.

Skrbi za izvajanje predpisanih regulativov in novih tehnoloških postopkov.

Sestavlja predloge normativov kapacitet, izplenov, zastojev, proizvodnih časov, zalog osnovnih surovin in polproizvodov.

Skrbi za pravilno koriščenje koledarskega časa in optimalno koriščenje proizvodnih kapacitet.

MI
IN
ONI

L. 1953 in potem

Vsak dan nastajajo nove zgodbe. Prihajajo in odhajajo novi ljudje. S seboj odnašajo galerije vtisov. Razvrščajo jih na lestvico med superlative in najporaznejša spoznanja. Dolga je ta lestvica.

Se zdaj, osemnajst let po vojni, prihajajo nekateri s strahom in nezaupanjem. Ko se izkaže, da v deželi, kamor so prišli, ni ne terorja ne totalitarizma, ko spredijo, da je pri nas manj oboroženih ljudi kot v deželah velike zahodne »svobode« in demokracije, je treba pač nekoliko korigirati svoje poglede. Če pa se izkaže, da vejeta skozi deželo celo večja sproščenost in optimizem, kakor v njihovi domovini,

se zgodi, da celo prisluhnejo utripu tukajšnjega žitja.

Vse več je ljudi, ki uspevajo prodreti tako globoko v ta utrip, da se pri nas srečajo z novimi, kajpada za njihova pojmovanja običajno težko razumljivimi in pohujšljivimi pojmovanji in ureditvami. Ta nova pojmovanja sprejemajo skladno s širino obzorja, ki so si ga uspeli utreti v svet in odvisno od svojega položaja na družbeni stopnički.

To leto se je zgodilo, da sta plavala v hladnem Bohinjskem jezeru lastnik manjšega podjetja iz Švice in predsednik delavskega sveta kar precej velikega podjetja, kajpada iz Jugoslavije. Jezero je bilo zaradi vetra, ki je vel z Ukanca, malo valovito, nebo ne čisto jasno in obadi so postajali nadležni, kakor pred slabim vremenom.

Njuna šotora sta si stala nasproti. Le grm je bil vmes. Švicarja je napotil v Bohinj znanec, ki mu je povedal, da sta nekje čisto na južnih alpskih obronkih divjina in nedotaknjenost, kakršnih nikjer v zahodnih Alpah že dolgo ni več. Tam si lahko Robinzon. Mirne duše lahko odsloviš svoje poslovne skrbi, etiketo in razbolele živce ter se prepustiš uživanju zemeljskih nebes.

Temu je zmanjkalo kisa, onemu so pošle vžigalice in to je bila najboljše prilžnost, da so si postali v štiriindvajsetih urah dobri sosedje, naslednji dan pa so se začele med njimi spletati prve prijateljske vezi. Hodili so skupaj po vodo in dračje in se sporazumeli za službo pri prinašanju mleka in kruha.

V ne preveč topli bohinjski vodi je zvedel švicarski podjetnik, da plava ob človeku, ki je delničar velikanskega premoženja. Res je samo eden izmed osemnajstih milijonov delničarjev, a v njihovi posesti je celotno jugoslovansko bogastvo. Nič ni razumel, ko mu je Jugoslovan pripovedoval, da je predsednik delavskega sveta. Silno mnogo pa je razumel, ko mu je povedal, da tisti odbor sodeluje pri postavljanju direktorja, najema kredite, deli dohodek ter ima v svojih rokah niti proizvodnje, prodaje in celotnega uspeha. Na mah mu je postalo razumljivo, da tisti svet, ali kaj je, nima nič več in nič manj pravic, kakor jih ima v domači švicarski deželi on sam v svojem podjetju.

Ni si znal kaj prida pomagati z vsemi tistimi novimi besedami, ki mu jih je predsednik delavskega sveta prevajal v nemščino, zato so ostali sveti in odbori nekako v megli. Tem bolj mu je bilo jasno in razumljivo spoznanje, da nek čisto slučajen človek, ki lahko dela pri takšnem ali drugačnem stroju, lahko soodloča čisto o vsem, kar je tam doma njegovo in zanj.

Magična divjina bohinjske narave, hlad jezerske vode in prepadni Pršivec, vse je bilo nekam hladno. Hlad lepote in tuš novih spoznanj. Spoznanj, ki so jih prinašali razgovori o plačilu po delovnem uspehu in delitvi dohodka. Tuš novih spoznanj in čustvena atmosfera bohinjske narave, vse se je ujemalo. »Tale ledena in divja lepota krepi in zdravi živce, vrača notranji mir, pogovori s temle predsednikom de-

lavskega sveta pa rahljajo temelje, na katerih so doslej počivale moje predstave o ureditvi življenja.« Vse bolj se mu je jelo dozdevati, da mir in divjina, lepota in uravnovešenost prihajajo ne le iz narave, pač pa tudi iz besed domačinov.

Ostal je dlje, kakor se je bil sprva namenil. Sklenil je, da bo še prihajal. Misli si je, da je dobro vedeti, kakšna je resnica o življenju dežele, ki so jo in jo še kar naprej prikazujejo na najrazličnejših concih sveta kot skrajno pohujšljiv primer. Dognal je, da je res le malo tistega, kar je bil bral v časopisih, pač pa so si tu ljudje uredili življenje na nek nov, njihovim pojmovanjem neumljiv način. Na način, ki je nevaren njegovemu premoženju in položaju, a se kaže malo pozanimati zanj, čeprav nima nobenega vzroka, da bi ga oboževal. Zlasti, če si podjetnik in bogat človek. »Vrag vedi! V današnjem svetu ima vse kal infekcije in kadar se nas bo dotaknilo, ne bo dobro, če bom čisto neuk,« si je rekel. Tudi to ga je nagnilo, da bo še prihajal.

Če bo letos spet plaval v zelenem jezeru pod Pršivcem in spet prosil kakega našega človeka za kozarec kisa, to ne bo zato, ker bi si ne mogel najeti apartmaja v zelo dobrem hotelu, pač pa zato, ker hoče biti Robinzon in ker mu je vseč lani odkriti eldorado miru in spoznanj, presenečenj, užitek in sprostitve...

Cez štirinajst dni:
SVARUN: LEGIJA SVETEGA
BIROKRACIJA

Poslovili smo se od sodelavcev

Sindikalni odbor EE plavž je organiziral poslovilni večer za delavce, ki so odšli iz naše enote v pokoj od leta 1961 pa do danes. V kljubski sobi DIT v Kazini se je zbralo 28 naših delavcev, ki so delali dolgo vrsto let v našem obratu. Devet delavcev je delalo pri nas od prvega dneva obratovanja plavža I, to se pravi od leta 1937.

Organizacija večera je bila valno delo tov. Globočnik. Po zelo dobri, tako da je bilo uvodnem delu se je obkrožno in družabno. V začetku je predsednik sindikalnega odbora tov. Bergant pozdravil vse navzoče, se jim zahvalil za njihovo delo in jim zaželel še mnogo prijetnih let v zaslužnem pokoji. Vsak upokojenec je dobil v dar sliko s posvetilom kot spomin na kolektiv, v katerem je preživel vrsto let. V imenu kolektiva se jim je zahvalil za njihovo požrtvo-

čufar. Poudaril je, da vse zelo veseli, da nismo pozabili nanje in izrazil željo, da bi ta vez ostala še nadalje, saj upokojenci še vedno radi slišijo o delu obrata, kjer so preživeli mnogo let svojega življenja. Poudaril je tudi, da vsi berejo »Železarja« in so tako na tekočem z dogajanjem v kolektivu. V imenu vseh je pozdravil vse aktivne delavce v obratu ter jim zaželel čim več uspehov v proizvodnji in da bi čimprej obnovili naprave in si tako olajšali delo.

Ure snidenja so potekle. S stiskom rok in pozdravom srečno smo se zadovoljni razšli z željo, da bi se še večkrat srečali.

ST

EE martinarna

Zbor ekonomske enote
v martinarni

V ponedeljek, dne 2. marca, so imeli martinarji 7. redno sejo zbora ekonomske enote. Obravnavali so nagrajevanje za višjo produktivnost dela v obliki premij.

Obratovodja je obrazložil, kako bomo te premije delili in komu. Poudaril je tudi, da so sredstva za premije dodatna in ne bodo črpana iz sedanjih sredstev za osebne dohodke. S tem, da bomo premirali število šaržev, bomo ustvarili večjo proizvodnjo. Železarna bo tako lahko imela mesečno približno 1.000 ton SM-jekla več.

S premiranjem bomo začeli pri 18 šaržih tedensko. Vsaka šarža nad 17 bo premirana s 500 din neto. Upoštevane pa bodo le šarže, ki so izdelane po kvalitetnem programu. Vsak delavec bo dobil premijo peči, na kateri je delal. Vsi tisti, ki pa delajo na dveh ali več pečeh, bodo dobili povprečje dveh ali več peči. Pri delovodjih in livnih vodjih bodo zaračunane tudi kázni za vsako zgrešeno šaržo, oziroma za šarže, ki bodo stekle v prebodno jamo. Prav tako bodo kaznovani ponovčarji, če bodo nepravilno izdelovali ponovco. Posada priprave vložka dobi premijo 2.200 din bruto za vsako šaržo. Te premije pa dobijo, če je vložek pri-

pravljen pod določenimi pogoji.

Vsi ostali, ki ne delajo na pečeh, bodo dobili povprečje premij vseh peči, ki so v dotičnem mesecu v obratovanju. Pri tem pa ne bo upoštevano administrativno osebje, čistilke in čuvaj garde-robe.

Zbor ekonomske enote se je s temi predlogi strinjal in jih potrdil. Pridrži se pa pravico, da lahko v primeru nepravilnosti pri premiranju le-te popravi.

Kordeževa

Iz uredništva

Ker danes objavljamo osnutek statuta naše železarne, bomo članek »Sklad zdravstvenega zavarovanja komunale skupnosti zavarovancev Jesenice in Radovljica je lani zaključil svoje poslovanje z 22 milijoni dinarjev primanjkljaja«, nadaljevali v prihodnji številki.

Uredništvo

Plavžarji so se srečali z nekdanimi sodelavci

Ko se vrača življenje

»Počakaj!« je rekel. »Koj bom nazaj.« Spustil se je v dobra dva metra visoko, gosto smrečje in prepustil kmeta svojemu tovarišu. Poljanec ga ni poznal. Zato ni imel z njim kaj govoriti. Ponudil mu je časopis in tobak. Z zavijanjem in prižiganjem sta imela ravno prav opravila, da ni bilo treba govoriti. Ko sta nekajkrat izpuhnila dim, se je smrečje razgrnilo in prednju je stopil Martin. Z roko si je tiščal skupaj slabo zapeti površnik, da se mu ni sneg usipal za vrat. Po rokavih in sprednjem delu je bil njegov prekratki površnik ves natrgan in oguljen. Na nitih, ki so visele od njega, so se nabirali kristali inja. Izpod površnika je gledalo dva prsta posvaljkane vojaške bluže iz kraljevske vojske. Njegove smučarske hlače so bile narejene iz odeje, čevlji pa debelo namazani z mastjo.

Poljanec ga je meril in gledal. Prvič ga je videl podnevi.

»Smrt fašizmu,« je pozdravil komisar.

»Bog daj,« je zagodel kmet.

Martin se je zazrl v globoke kmetove oči.

»V tvojih svislih smo,« je rekel. »Bolje bi bilo, da bi ne vedel. Drva ti bomo pokurili in seno bo pri vrhu zmeto.«

»Kdo se meni za to?« je rekel Poljanec. »Večkrat sem pomislil, da ste nemara na mojem rovtu. Kar je bilo najdalj mogoče, sem odlašal. Kljub temu sem prišel. Za vas in zase prezgodaj. Za goved pa prepozno. Zjutraj sem položil zadnji koš sena.«

»Zdaj si tu in ne moreš prazen nazaj. Mi se bomo do večera premaknili drugam in potem lahko zvoziš seno.«

Poljanec je trznil z očmi in otrešel pepel s svoje debele cigarete. »Kako malo mi zaupajo,« si je rekel. »Z mojo zabelo belijo. Da jim jo dajem, to smem vedeti, da so v mojih svislih, tega pa ne. Mislim, da sem vsaj tako trden, kakor kdorkoli njih. Ponoči prihajajo k meni, nalože in odidejo. Dobro vedo, čigave tovore nosijo. Če ujamejo katerega, ki ne bo dovolj trden, bo povedal Nemcem, s čigavo mastjo so belili. To, da se lahko ujamem zaradi njih, je kakor izgleda, Martinu samo po sebi umevno. A to ne pomeni, da bi zaradi mene tudi oni kaj tvegali. Poljanec, ki jih ima rad, kakor svoje otroke, se jim zdi nevaren. Njegove svisli so jim dobre, če ne ve, da so v njih. Zdaj, ko me je sila prignala po seno, bodo šli drugam. Saj na Pokljuki ni veliko rovtov in skoraj jim lahko že povem, kje bodo. Pri teh stvareh nekaj ni prav.«

Če bi ta hip spomnil Poljanca na tisti rek: manj če več, manj lahko poveš, bi robato zaklel.

Odvrgel je ogorek, poprijel rtiče, kot bi jih kanil zasukati in rekel:

»Ne bo tako, Martin. Poljanec ni baba. Ne bo vas izdal, četudi mi populijo nohte in polomijo kosti. Trdnejši sem kot kateri vaših.«

Martin je položil svojo dlan, ki je v gošči postala gladka, na rtič in jo pustil, da je polzela čez Poljančeve prste.

»Ne gre za to,« je rekel. »Vsako vojskovanje ima svoja pravila in zakone. Narekujejo jih razmere. Po njih se ravnamo in proti njim ne moreva nič ne ti ne jaz.«

Instinkti so partizanom pogosto nadomestili oklevajoči razum. Kljub temu, da se je Martinova pamet upirala, mu je prigovarjal tisti posebni čut, ki ga dobi človek tako kot divjad, če je pahnjen v divjino, naj zavrže preizkušena pravila partizanske konspiracije. Ta je narekovala, da je treba takoj zapustiti taborišče, če le obstoji najmanjši sum, da za njim kdo ve. Martinu se je začelo dozdevati, da stoji pred njim eden partizanov, ki se ne bo vrnil v dolino in ne bo izpostavljen Nemcem.

Poljanec je čutil Martinove misli in božajočih prstih njegove roke. Rad bi bil slišal, kaj se komisar pogovarja s seboj. Namesto tega je slišal samo njegov kratki: »Počakaj!« Tudi tega je razumel. Vedel je, da se bo šel Martin posvetovati v taborišče. »Če bi mi ne zaupal, bi ne šel,« si je dejal.

Ko sta stražarja spet prišla k Poljancu in so spet segli po tobaku, so na rovtu staknili glave. Kmet si je zatlačil kos tobaka v usta in ga začel zvečiti, komandir in člani partizanske družine so pa preudarjali, kaj naj store spričo položaja, v kakršnem so se znašli.

»Najhujše je za vami,« je rekel Poljanec fantoma. »Vreme se drži in v prisojnih straneh se bo začelo kmalu tajati. Sneg je še zdrav, a ne bo dolgo cvetel. Ko se mesec nagne, bo začelo gniti. Potem ga bo zemlja hitro vlekla vase. Takrat si boste laže izbirali taborišče.«

Stražarja sta tako slastno vlekla svoji cigareteti, da se jima je papir kar naprej vžigal.

»Takrat bo že no Nemcih,« sta rekla.

JESENIŠKA KOMUNA in njeni problemi

S seje občinske skupščine

Razpravljali so o družbenem planu za leto 1964

Na zadnji seji je jeseniška občinska skupščina obravnavala predlog družbenega plana in proračuna za leto 1964.

Z ozirom na sorazmerno ugoden potek gospodarskega razvoja v letu 1963 v naši občini, predvideva družbeni plan za letošnje leto, da se bo nadaljeval ta razvoj z istim tempom. Poleg tega je bil pri planiranju upoštevan tudi predviden napredek celotnega gospodarstva v naši republici, ki predvideva, da bi naj družbeni bruto produkt povečali za 10,9 %, družbeni produkt za 10,5 % in narodni dohodek za 10,4 %.

V naši občini predvidevamo v letošnjem letu porast družbenega bruto produkta za 7 %, družbenega produkta za 11 % in narodnega dohodka za 12 %. V številkah izraženo je predviden porast družbenega bruto produkta od 45,3 v letu 1963 na 48,6 milijard dinarjev. Pri tem bodo posamezne gospodarske panoge precej različno povečale svoj obseg proizvodnje. Pri industriji, ki je daleč najmočnejša gospodarska dejavnost v naši občini, je značilno, da bo povečala svojo proizvodnjo le za 6 odstotkov kar je 6 odstotkov pod republikim povprečjem, ki predvideva v tej panogi dvig za 12 %. Vzrok je v tem, da Železarna Jesenice kot najmočnejši predstavnik te gospodarske panoge z obstoječimi zmogljivostmi ne more bistveno povečati obsega proizvodnje. Poleg tega je v rekonstrukciji, v katero je vložila skoraj vsa lastna razpoložljiva finančna sredstva, kar se kaže pri pomanjkanju sredstev za zamenjavo že obstoječih in delno precej iztrošenih proizvodnih naprav.

Izvoz kot eden izmed važnih činiteljev naše splošne gosp. politike, bo ostal približno enak kot v letu 1963. Železarna Jesenice, Mesarsko podjetje in Lesno galanterijski obrat bodo predvidoma izvozili nekaj več kot za 3 milijone dolarjev. Lesno galanterijski obrat bi lahko z manjšim povečanjem in modernizacijo strojnega parka znatno povečal izvoz, zato bi bilo potrebno pomagati temu podjetju, ker so potrebna sredstva večja kot jih samo zmore.

V zvezi z investicijami je bilo iz podatkov v gradivu razvidno, da je sedanje stanje osnovnih sredstev v gospodarstvu naše občine precej kritično, saj znaša njihova sedanja vrednost manj kot 50 %, njihove nabavne vrednosti. Vendar kažejo predvidevanja, da se bo stanje pričelo že v letošnjem letu izboljševati ne samo zaradi rekonstrukcije železarne, temveč tudi zaradi rekonstrukcij, adaptacij in novogradenj v drugih gospodarskih panogah kot so trgovina, gostinstvo in turizem.

V razpravi so odborniki govorili o nekaterih važnih gospodarskih problemih naše občine. Tako so povedali, da prispevajo številne gospodarske organizacije v naši občini le manjša sredstva za investicije in začenjajo različne gradnje z minimalnimi sredstvi, ki povzročajo potem velike finančne težave. Poleg tega niti ena izmed gospodarskih organizacij naše občine, z izjemo Železarne Jesenice, še ni dostavila sedemletnega perspektivnega plana, čeprav bi ga morale izdelati že lani.

Razpravljali so tudi o pomanjkanju šolskega prostora ter o družbenem varstvu otrok. Glavni direktor železarne inž. Hafner je v razpravi med drugimi povedal, da se je stanje v železarni v preteklem letu pričelo obracati na bolje, kar je delno rezultat izpremenjenih cen za določene izdelke, delno zasluga prizadevanja celotnega kolektiva, da bi izdeloval več in ceneje.

Po predlogu proračuna, ki ga je predlagal svet za druž-

beni plan in finance, bi bili skupni proračunski dohodki v letošnjem letu 2.243.780.000 din. Od tega zneska bi dobila zveza 12 %, republika 38 %, okraj 21 % in občina 29 %. Ta delitev je bila tudi predmet razprave, kjer je bilo izraženo mnenje, da so se iz leta v leto večale finančne obveznosti občin zaradi prevzema posameznih kompetenc, medtem ko je odstotek proračunskih sredstev zvezi in republici naraščal, občini pa padal. V razpravi je bila tudi iznesena problematika financiranja gasilskih društev v občini, ki zaradi pomanjkanja sredstev ne morejo vzdrževati svojih naprav. Občinska gasilska zveza je v proračunu predvidela potrebe teh društev in planirala 6 milijonov dinarjev, dobila pa bi naj po predlogu samo 950.000, kar zadostuje komaj za potrebe same zveze, 14 društev v občini pa ne bi dobilo ničesar.

V marcu bodo v gospodarskih organizacijah in na terenu zbori volivcev, na katerih bodo člani obeh zborov skupščine tolmačili predlog družbenega plana in proračuna za leto 1964 in zbirali predloge volivcev. Po končanih zborih volivcev se bo skupščina ponovno sestala in potem sprejela oba predloga in pri tem v okviru možnosti upoštevala predloge volivcev. K.

Personalne vesti

Za čas od 16. do 29. 2. 1964:

22 sprejetih delavcev, 37 obračunanih delavcev in 2 sprejeta uslužbenca.

Upokojeni so bili naslednji sodelanci:

VALENTIN BERTONCELJ 1909, plinski generatorji — v ŽJ 13 let MARIN BLASKOVIČ, 1908, plavž — peči, v ŽJ 27 let; AVGUŠT GRAHLI 1909, Javornik IV — v ŽJ 13 let; FRANC KAVČIČ, 1912, transport — v ŽJ 21 let; FRANC LOTRIČ, 1907, vozovna delavnica — v ŽJ 37 let; CIRIL PRETNAR, 1908, žična valjarna — v ŽJ 40 let; JULIJA PREŽELJ, 1908, OTK — v ŽJ 16 let; MIHAEL RUTAR, 1901, jeklovlek — v ŽJ 16 let in pol.

Vsem upokojenim sodelavcem želimo, da bi dolgo uživali zasluženi pokoj.

UMRLI SO:

STANKO BRATANIČ, 1917, Javornik III. - glavni delovod-

ja, ALBIN KLAUZAR, 1938, martinarna — žerjavovodja, MILAN OVEN, 1939, Javornik III — ključavničar in PETER RAMUŠ, 1909, Javornik I, težka progla — krmlar valjev. Svojem iskreno sožalje!

Zahvala

Iskrena zahvala vsem, ki ste sočustvovali z nami in vsem, ki ste spremili našega ljubljenega moža, dragega očeta, starega očeta, svaka in strica

JOZETA DIVJAKA

na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi kolektivu S.V.P.z Jesenic za podarjeni venec in vsem sosedom za požrtvovalno pomoč.

Zena Minka, hčerki in sinova z družinami in ostalo sorodstvo.

Kaj bomo gledali v kinu?

ŠPORT IN KULTURA

Triumf Francozov

Kranjska gora je bila že tretjič gostitelj in prireditelj velikega smučarskega FIS I a tekmovanja. Že v petek so se zbrali na uradni trening tekmovalci Francije, Švice, Amerike, Vzhodne in Zahodne Nemčije, Avstrije, Italije, Norveške, Češke, Poljske, Madžarske in Jugoslavije, da se pomerijo v veleslalomu in slalomu.

V soboto je bil na vrsti veleslalom. V meglenem in deževnem vremenu se je začelo tekmovanje na 1850 m dolgi progi s 515 m višinske razlike in 29 obveznimi vratci. Na startu je bilo 56 tek-

bolj po travi kot po snegu. Zato lahko mirno pohvalimo Lakota. Kljub visoki startni številki in poškodbi na nogi se je dobro uvrstil. Imel je tudi težave na poti, saj je enkrat padel. Vsi drugi Jugoslovani so smučali mnogo počasneje, tudi njihove startne številke so bile višje.

Rezultati:
1. Killy (F) 2:07.60 2. Fawre (Sv) 2:08.96, 3. Ailmen (Sv) 2:10.74, 18. Lakota, 22. A. Klinar, 24. Vogrinc, 25. Pustoslemšek, 26. J. Čop, 27. Jakopič, 29. S. Klinar, 34. J. Topič, 35. Fanel, 36. Svečina.

V nedeljo je bil na sporedu slalom. Prvo progo z 59 vratci je trasiral Nogler (Italija), drugo pa Magušar. Za tekmovanje se je prijavilo 55 tekmovalcev. Zmagovalec prvega teka je bil Avstrijec Digruber, ki je za progo potreboval 55,77 sekund, drugi pa Francoz Arpin. Izmed Jugoslovanov je bil zopet najboljši Lakota. Zelo dober je bil tudi mladi Jakopič. Deteček je sredi proge padel in odstopil. Za drugi tek je med gledalci vladalo veliko zanimanje, saj je bila borba za prvo mesto ostra. Pri menjavi števil je prvi vozil tretji v prvem teku Francoz Jauffred, kot četrti se je spustil po progi zmagovalec prvega teka Digruber, za njim pa Arpin, ki je bil hitrejši za pol sekunde. Naš Lakota je smučal zelo dobro in zasedel v skupni uvrstitvi odlično 15. mesto. Mladi Jakopič je imel smolo,

pri zadnjih vratcih je bil diskvalificiran. Drugi Jugoslovani so nekoliko zatajili, saj smo na domačih smučarjih več pričakovali od njih.

REZULTATI: 1. Arpin (F) 1,00,76, 2. Digruber (A) 1,00,78, 3. Schärzer (NDR) 1,01,89, 15. Lakota, 23. A. Klinar, 25. Čop, 26. M. Klinar, 27. Soklič.

Za »železarja« govori zmagovalec sobotnega veleslalom Francoz Killy.

KOLIKO CASA ŽE SMUČATE?

Star sem 20 let, smučati sem začel zelo zgodaj, tekmujem pa 10 let.

KAKSNA JE BILA PROGA? Današnja proga je bila kljub pomanjkanju snega dobra. Lansko leto je bilo mnogo boljše.

KAKO VAM JE VSEC V JUGOSLAVIJI IN KAKSNA JE BILA ORGANIZACIJA?

Jugoslavijo poznam že dobro, torej Kranjsko goro, saj sem tu že tretjič. Organizacija je bila dobra, le na koncu izteka bi moralo biti malo več reda. Škoda je le, da letos ni več snega.

KAJ MENITE O NASIH TEKMOVALCIH?

Bolje poznam samo Lakota in Detečka. Smučanje je treba jemati resno, prav tako kot poklic. Vaši to jemljejo malo preveč neresno, potrebno je mnogo treninga.

KOLIKO TRENIRATE LETNO?

Skozi vse leto, ko ni snega pa nabiram kondicijo s suhim treningom.

KAJ PA POŠKODBA VAŠE NOGE?

Takoj v začetku sem si nogo prebodel s palico, pozneje so me peljali v bolnišnico, kjer so me šivali. Zaradi poškodbe jutri ne bom nastopil. Vaše bralce lepo pozdravljam in na svidenje.

Zmagovalec v veleslalomu

KINO »RADIO«

7. in 8. marca ameriški barvni CS film RAZBITINE LADJE MARY DEARE, ob 17. in 19. uri, v nedeljo tudi ob 15. uri.

9. marca ameriški barvni VV film ŽIVIM ZA TEBE, ob 17. in 19. uri.

10. in 11. marca egiptovski film SLAVČKOVA PESEM, ob 17. in 19. uri.

12. in 13. marca nemški film MAŠČEVALEC, ob 17. in 19. uri.

14. marca ameriški barvni CS film ZLATO IZ SEVEN SAINTS, ob 17. in 19. uri.

KINO »PLAVŽ«

7. in 8. marca egiptovski film SLAVČKOVA PESEM, ob 18. in 20. uri, v nedeljo tudi ob 16. uri.

9. in 10. marca ameriški barvni CS film RAZBITINE LADJE MARY DEARE, 9. marca ob 18. uri, 10. marca ob 18. in 20. uri.

12. in 13. marca angleški film NENAPOVEDAN SESTANEK, ob 18. in 20. uri.

14. marca angleški barvni film POD OKRILJEM NOČI, ob 18. in 20. uri.

ZAHVALA

Ob prerani smrti drage in nepozabne edinke

MILANCE LIKOZAR

se iskreno zahvaljujeva dr. Plutu, dr. Turkovi, sestri Majdi in vsemu osebju otroškega oddelka Splošne bolnišnice Jesenice, ki so poizkušali vse, da bi jo obdržali pri življenju.

Zahvaljujeva se sosedom, uslužbencem kadrovskega sektorja Železarne Jesenice, kolektivu Tovarne športnega orodja ELAN v Begunjah, vsem prijateljem in značnem, ki so sočustvovali z nama, darovali cvetje in vence ter jo spremljali na njeni zadnji poti.

Najlepša hvala tudi vsem lastnikom motornih vozil.

Užaloščena mamica in očka

ZAHVALA

Ob nenadni in mnogo prerani izgubi našega ljubljenga moža izba in očeta.

PETRA RAMUŠA

se zahvalujemo vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili številne vence in ki ste na kakršenkoli način počastili njegov spomin. Posebno zahvalo smo dolžni za sočustvovanje in pomoč sosedom, primariju dr. Hafnerju, dr. Vilmanu, vodju zdravstvene službe tov. Žveglju in njegovim sodelavcem ter predsedniku ZB NOV tov. Antonu Zalokarju in Vinku Mežnarcu za ganljive poslovilne besede.

Zalujoči: žena Rezka, hčerka Sonja z možem Lojzom ter sinovi Peter, Branko in Dušan

KINO ZIROVNICA

7. marca — zaprto

8. marca sovjetski film DOVOLJENJE ZA IZHOD.

11. marca ameriški barvni CS film RAZBITINE LADJE MARY DEARE.

14. marca angleški film NENAPOVEDAN SESTANEK

KINO DOVJE

7. marca sovjetski film DOVOLJENJE ZA IZHOD.

8. marca jugoslovanski film MOŠKI.

12. marca ameriški barvni CS film RAZBITINE LADJE MARY DEARE.

14. marca egiptovski film SLAVČKOVA PESEM.

KINO KOROSKA BELA

7. marca angleški film NENAPOVEDAN SESTANEK.

8. marca italijansko-francoski barvni film RIMSKE DEVICE.

9. marca egiptovski film SLAVČKOVA PESEM.

14. marca zaprto.

KINO KRANJSKA GORA

6. in 7. marca italijansko-francoski barvni film RIMSKE DEVICE.

8. marca angleški film NENAPOVEDAN SESTANEK.

12. marca egiptovski film SLAVČKOVA PESEM.

13. in 14. marca ameriški barvni CS film RAZBITINE LADJE MARY DEARE.

DEŽURNI ZDRAVNIK

Za čas od 6. marca od 12. ure do 13. marca do 12. ure.

ZAHODNI DEL JESENIC: dr. Milan Čeh, Jesenice, Cesta maršala Tita 88, telefon 245 — interni 728.

VZHODNI DEL JESENIC: dr. Franc Trampuš, Jesenice, Cesta revolucije 9, telefon 245 — interni 874.

DPD SVOBODA »TONE ČUFAR« JESENIC

Program prihodnjega tedna:

8. marca ob 10.30: NEDELJSKA MATINEJA v gledališču na Jesenicah »PROGRAM JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PLESOV IN PESMI«.

10. marca ob 17. uri: »400 LET OPERE« — predavanje z diapozitivi in glasbenimi odlomki za Gimnazijo Jesenice, predaval bo inž. Karba (velika dvorana Delavskega doma).

10. marca ob 19. uri: FILMSKI VECER — nadaljevanje predavanja »Filmska umetnost in literatura« s predavanjem BARVNIH ZVOČNIH FILMOV (velika dvorana Delavskega doma).

19. marca ob 20. uri: VECER PLESOV IN PESMI JUGOSLOVANSKIH NARODOV — gostovanje v Kranjski gori.

movalcev, ki so povečinoma vsi prismočali skozi cilj. Kot prvi se je po progi pognal Švicar Brugmann, ki je zasedel 35. mesto. S startno številko 10 je šel na pot zmagovalec Francoz Killy. Veliko zanimanje je bilo za številko 24, s katero je vozil najboljši Jugoslovan Lakota. Za njim so se zvrstili še Pustoslemšek, Klinar, Vogrinc itd. Proga je bila za vsakim tekmovalcem vse slabša, tako da je več kot pol tekmovalcev smučalo

kaj je novega v gledališču?
NEDELJA, 8. marca
Ob 15. uri: W. Bauer RDEČE IN MODRO V MAVRICI. Obiskovalce gledališča opozarjamo, da je to zadnja predstava.

Klubsko prvenstvo končano

V nedeljo dopoldne je bilo na umetnem drsališču Podmežakljo klubsko prvenstvo v umetnostnem drsanju, kate-rega se je udeležilo 29 tekmovalcev. Tekmovalci so bili razdeljeni v štiri skupine. Vodja tekmovanja je bil Hanzl Verdnik.

REZULTATI:

- I. skupina: (1 tekmovalka) Zdenka Verdnik, 90 točk.
- II. skupina: (11 tekmovalk)
  - 1. Metka Korošec, 73 točk,
  - 2. Simona Pirš, 65 točk, 3. Božena Seračević, 64 točk.
- III. skupina: (12 tekmovalk)
  - 1. Anita Bobič, 36 točk,
  - 2.-3. Brunček in Kralj, 30 točk.

1/a skupina (5 tekmovalk):
1. Metka Korošec, 37 točk, Božena Seračević, 36 točk, 3. Simona Pirš, 32 točk.

ZAHVALA

Kolektivu prometnega oddelka se najlepše in najtopleje zahvaljujeva za denarne pomoč v času dvomesečne bolezni.

Bruno Koprivc in Stefan Urh, promet

Zahvala

Podpisani Stanko Kocjančič se iskreno zahvaljujem partijski in sindikalni organizaciji valjarne 2400 za darila, ki sem jih pred kratkim prejel.

Stanko Kocjančič

olimpijski ogenj je ugasnil Jeseničani na 9. olimpijskih igrah

Danes še odgovori preostalih dveh olimpijcev — naših sodelavcev o 9. olimpijskih igrah v Innsbrucku.

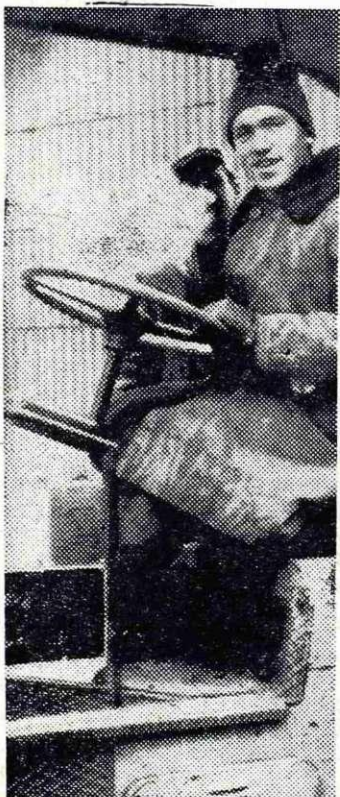
V alpskem smučanju je tekmoval tudi Fric DETICEK: »Ko sem prišel v Innsbruck, nisem imel občutka, da sem na zimskih olimpijskih igrah, saj je bila vsa okolica brez snega. Zato vse priznanje organizatorjem, saj so bile proge zelo dobro pripravljene. Škoda, da smo prispeli prepozno in nismo mogli dovolj trenirati. Tekmoval sem z Elanovimi smučmi, pa kljub temu nisem mogel dobiti treh parov kot so jih drugi, čeprav so imeli inozemske smuči. Hrane in zাবে je bilo dovolj, kakšnih posebnih spominov z olimpiade pa nimam.«

Med smučarji tekači, ki so zastopali Jugoslavijo, je bil od Jeseničanov Janko

KOBENTAR, ki se olimpiade takole spominja:

»Tako je prihod v Innsbruck smo morali celo uro čakati na postaji. Tam, kjer smo stanovali, ni bilo kopalnice, tako da smo se kopalni v hotelu in seveda plačali. Naša oprema je bila zelo slaba, nove smučke smo dobili šele za tek na 15 km. V teku na 30 km sem zlomil smučko. Dvakrat sem prosil Avstrijce, naj mi posodijo drugo, vendar mi jo je šele po 5 kilometrih posodil nek Finec brez prigovarjanja. Zelo slabo sem tekel na 15 km, čemur je bil vzrok tudi zelo južen sneg in slabo mazanje. Menim, da sem zadovoljil v štafeti. Lahko pa bi bilo z malo sreče tudi bolje. S tekači ostalih držav sem bil v dobrih odnosih, največ po zaslugi Cveta Pavčiča, ki zna mnogo jezikov. Vse proge so bile zelo težke, saj so imele višinske razlike okoli 900 m. Zanimivo je, da so severnjaki pripeljali s seboj veliko tekmovalcev in so imeli vedno dan pred nastopom izbirna tekmovalca.«

Tako menijo o IX. olimpijskih igrah naši sodelavci in sorojaki, ki so zastopali Jugoslavijo na tej veličastni manifestaciji, ki je bila tako po udeležbi kot po obsegu doslej največja.

Janko Kobentar

Fric Detiček

Občni zbor gasilskega društva železarne Jesenice

V četrtek, dne 27. februarja so se zbrali v učilnici gasilskega doma gasilci železarne na 83. redni letni občni zbor gasilskega društva. Ze praznično razpoloženje gasilcev, prihod vabljenih gostov in lepo okrašena učilnica so pokazali videz, da bo zbor res primeren obračun dela gasilcev naše železarne za 1963. leto.

Iz poročil, zlasti še iz obširnega poročila poveljnika Novaka, lahko ugotovimo, da so kot prejšnja leta tudi v minulem letu bili gasilci zelo aktivni in tudi uspešni. Najvažnejše je, da je število požarov in nastala škoda vsako leto občutno manjša, kar je vsekakor rezultat uspešnega in doslednega izvajanja preventivne službe, ki je prvi pogoj za preprečevanje nastanka požarov.

V poročilih in živahni razpravi so bile prikazane najnujnejše potrebe, ki so res najvažnejše za uspešno bodoče delo gasilcev. Nekatere potrebe kot je gradnja stanovanj za gasilce v neposredni bližini gasilskega doma in izpopolnitev in ureditev voznega parka so bile že na dnevnem redu razprave občnih zborov prejšnjih let. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev v preteklih letih pa dolgoletna želja gasilcev ni bila uresničena. Ker pa je prav pogoj, da gasilci stanujejo v bližini gasilskega doma, odločilen za uspeh gasilcev v akciji, bo potrebno, da se zagotovijo potrebna finančna sredstva in prične z gradnjo stanovanj za gasilce.

Predsednik društva dr. Milan Čeh je v poročilu opisal delo in sklepe V. kongresa GZ-SRS, ki je bil 16. in 17. novembra v Ljubljani. Ta

kongres je združil vse vrste no organizacijo, sprejel nov gasilskih organizacij v enotstatut GZ-SRS in še več drugih sklepov, ki bodo pozitivno vplivali na razvoj gasilstva tudi pri nas. Zahvalil se je operativnemu vodstvu za uspešno izvedbo delovnega programa in podčastniškega tečaja, dr. Trampužu pa za uspešen sanitetni tečaj. Vsem gasilcem se je zahvalil za ves trud, marljivost in

humano delo. Pozval jih je, naj si še v bodoče prizadevajo, da obdržijo že skoraj 85-letno tradicijo društva in s tem opravičijo dano jim zaupanje ter vsestransko priznanje.

Zbor so pozdravili in zaželeli gasilcem mnogo uspehov predsednik CDS železarne, tehnični direktor, predsednik in podpredsednik ObGS Jesenice, zastopnik sindikalnega odbora železarne in drugi. Vsi so potrdili upravičene zahteve gasilcev, ker le tako bo omogočen nadaljnji uspeh in napredek ter zavarovana naša skupna imovina pred požarom.

Prvenstvo Gorenjske za leto 1964

V dneh od 16. februarja do 1. marca je bilo odigrano prvenstvo Gorenjske za posameznike. Prvih šest kol je bilo v Kranju, naslednjih sedem pa na Jesenicah. Turnir je bil zelo naporen, saj so se morali igralci po končani službi voziti v Kranj oziroma na Jesenice. Zaradi tega je precej trpela tudi kvaliteta turnirja in je bilo več grobih spregledov.

Vrstni red: 1. mesto in naslov gorenjskega prvaka je z 9,5 točkami osvojil BORUT

Š A H

KOČEVAR. Sledijo: Zorko 9, Mali 8,5, Simčič 8, Longer 7, Krajnik 6,5, Harinski in Djordjević 6, Krničar 4, Bjelanović, Pavlin in Škrab 3,5, Novak 3.

Kočevar in Zorko sta si priborila direkten vstop na člansko prvenstvo Slovenije, na katerem bo zanimiva borba za štiri mesta, ki bodo zagotovila udeležbo na državnem prvenstvu. Slovenija ima letos namreč pravico do štirih udeležencev na državnem prvenstvu na osnovi uspehov, ki so jih dosegli Parma, Kržišnik in Pirc na minulem državnem prvenstvu.

Na turnirju sta Zorko in Mali osvojila prvo kategorijo in imata poleg Kočevarja direkten vstop na prihodnje prvenstvo Gorenjske.

Medobratne tekme v kegljanje na ledu

V dneh od 24. do 28. februarja je bilo medobratno tekmovalje v kegljanju na ledu. Tekmovalci so bili razdeljeni v dve skupini: neregistrirani tekmovalci in registrirani tekmovalci.

Rezultati neregistriranih tekmovalcev so se šteli tudi za ekipno oceno. Ekipa je štela štiri tekmovalce. Registrirani tekmovalci so tekmovali samo posamezno.

Organizacijo tekmovalja je prevzel kegljaški klub na ledu Jesenice. Organizacija tekmovalja je bila v redu, ne pa tudi led.

Tekmovalni pogoji so bili vsak dan drugačni. Prvi dan tekmovalja je bil led suh in trd, medtem ko je bil ostale dni pod vodo, včasih pa tudi zelo mehak. Tako so nekateri obrati tekmovali pod težkimi pogoji in seveda dosegli slabše rezultate. Prav bi bilo, da bi v bodoče tekmovali vsi pod enakimi pogoji.

REZULTATI:
Ekipno: 1. MEHANIČNA DELAVNICA I — 129 točk (Burja 35 točk, Koselj 34 točk, Cenček 34 točk, Močnik 26 točk).
2. VZDRŽEVANJE JAVORNIK — 107 točk (Smolej 33

točk, Penca 26 točk, Šimnic 26 točk, Podobnik 22 točk).
3. PLAVŽ — 98 točk (Vergelj 39 točk, Kokalj 24 točk, Bregant 22 točk, Šega 13 točk).

Posamezno:
Neregistrirani: 1. Vergelj, plavž, 39 točk, 2. Valentar, energetsko gospodarstvo, 38 točk, 3. Burja, mehanična delavnica, 35 točk.

Registrirani: 1. Zbontar, mehanična delavnica, 41 točk, 2. Koblar, mehanična delavnica, 35 točk, 3. Železnikar, vzdrževanje Javornik, 33 točk.

Vsak tekmovalec je petkrat bližal in šestkrat zbijal. Nastopilo je 327 članov kolektiva iz 22 obratov, od tega 299 neregistriranih.

F. Č.

Rekord na težki progi

V seriji rekordov na težki progi so zabeležili novo najvišjo storitev. 23. februarja je dnina Bergant dosegla rekordno proizvodnjo in sicer 275.430 kg. Prizadevnim sodelavcem k njihovem uspehu iskreno čestitamo!

Železarski globus

JAPONSKA — Japonske železarske družbe so sklenile s kanadskimi premogovniškimi družbami dolgoročen trgovski sporazum za nabavo kanadskega koksarniškega premoga. Po tem sporazumu bodo dobavili kanadski premogovniki v treh letih 2,4 milijona ton premoga, in sicer od leta 1964 naprej po 800 tisoč ton vsako leto. V l. 1963 je dobavila Kanada japonskim železarnam 600.000 ton premoga.

NIZOZEMSKA — V l. 1963 so izdelale nizozemske železarne skupno 2,3 milijona ton surovega jekla. Ta količina je za 300.000 ton večja kot v letu 1962.

ŠVEDSKA — Švedska vlada je objavila v nekem poročilu, namenjenem gospodarskemu komiteju Združenih narodov, da se bo proizvodnja švedske železarske industrije v prihodnjih 10 do 15 letih podvojila. Ze v letu 1965 bodo proizvodne zmogljivosti rudnikov železne rude in železarn za približno 27% večje kot v letu 1960.

ZELEZAR

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZELEZARNE JESENICE — Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Remigij Noč — Fotopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo Železarnice, Železarna Jesenice. Tel. int. 758 in 394 — Tisk CP • Gorenjski tisk.